

PISMO NIEZALEŻNE

ECHO - TYGODNIK POLSKI

NO. 34 • 9 - 15 CZERWCA 88 • TORONTO • PUBLISHED WEEKLY • CENA: \$ 1.25

SENSACYJNE ZMIANY

ROZMOWA Z GWIAZDĄ

2 CZERWCA ANDRZEJ GWIAZDA, ZNANY DZIAŁACZ SOLIDARNOŚCI Z GDAŃSKA WYLĄDOWAŁ NA LOTNISKU W LONDYNIE, W ANGLII. UDAŁO SIĘ NAM PRZEPROWADZIĆ Z NIM ROZMOWĘ DOTYCZĄCĄ OCENY STRUKTUR SOLIDARNOŚCI I ICH UDZIAŁU W PRZEBIEGU MAJOWYCH STRAJKÓW. UPREDZAMY, ŻE WIELE OPINII WYGŁOSZONYCH PRZEZ NASZEGO ROZMÓWCĘ MOŻE SZOKOWAĆ.

ROZMOWA ODBYŁA SIĘ PO ZJEŹDZIE CSSO (organizacji popierających Solidarność za granicą). ANDRZEJ GWIAZDA PRZYJEDZIE DO KANADY POD KONIEC CZERWCA.

GRAŻYNA FARMUS: *Dzień dobry. W pierwszym pytaniu proszę pana o ocenę przebiegu strajków w stoczni gdańskiej. Od razu chcę pana poinformować, że oglądałam 5-godzinny dokumentalny film nakręcony w stoczni przedstawiający przebieg pierwszych 7 dni. Niestety nie widziałam, z powodów technicznych filmu z ostatnich dni jak podejrzewam decydujących o zakończeniu strajku. Trudno też było dociec przyczyn niespodziewanego końca z oficjalnych oświadczeń krajowych. Tak się składa, że widziałam pana na tym filmie udzielającego wywiadu. Zresztą pytam pana o to także dlatego, że przez wiele lat uchodził pan za najmocniejszego konkurenta Wałęsy, człowieka całkowicie niezależnego, a zarazem cieszącego się dużą popularnością wśród działaczy związku i nowego pokolenia.*

ANDRZEJ GWIAZDA: Wydaje mi się, że jeżeli jest tu problem do zastanowienia się, to jest pytanie, dlaczego ten strajk w ogóle był. Strajki w maju zaczęły się i przebiegały w atmosferze ogólnokrajowej tak w Gdańsku, jak i w całej Polsce wróżącej absolutny spokój. To nie jest przypadkowe wrażenie. Dostaliśmy (Andrzej Gwiazda wraz z małżonką - przyp.red.) paszporty - całkiem niespodziewanie - 2 kwietnia. I te 2 tygodnie zanim wystąpiliśmy o wize, poświęciliśmy rozeznaniu sytuacji w Polsce, nastrojów i trendów. Wszystkie opinie wskazywały na to, że z całą pewnością przez najbliższy kwartał w Polsce nic nie może się wydarzyć. Nie ma absolutnie żadnych buntowniczych nastrojów. Nawet podwyżki cen, mówiono, nie spowodowałyby zbiorowych akcji. Strajki więc były dla nas zupełnym zaskoczeniem. Dowiedziałem się o nich stojąc w

Dokończenie na str. 12

TWARZE OPOZYCJI: ANDRZEJ SZEWCZUWIANIEC, przewodniczący Komitetu Strajkowego Huty im. Lenina. Zdjęcie z monitora, copyright Kontakt. Od redakcji: Otrzymałmy w Paryżu nową serię "TWARZY OPOZYCJI" obejmującą najnowszych działaczy, wyłonionych w czasie ostatnich strajków.

• "GŁOS" ZWOLNIŁ ZYMANA • NACZELNY "ZWIĄZKOWCA" JACEK BORZĘCKI WRACA NA STAŁE DO POLSKI, CZYLI POWRÓT ŁOSOSIA

We wtorek, 7 czerwca ukazał się pojeźnalny tekst Jacka Borzęckiego, redaktora naczelnego "Związkowca", który porównawszy siebie do symbolicznego łososia konstatuje, iż powraca do źródeł rzeki, aby dać nowe życie. W tej uroczej historyjce kryje się zarówno nagi, jak i niebezpieczny w konsekwencji społeczny fakt, iż 5-letni redaktor gazety, wydawanej przez Związek Polaków w Kanadzie zdecydował się na powrót do PRL po kilkakrotnych tam wizytach. Decyzja powrotu do kraju nie jest wcale zjawiskiem rzadkim i często, jak w wypadku redaktora, motywowana bywa osobistymi względami. Nie jest jednak decyzją błahą. Redaktor, a zwłaszcza naczelny ma dostęp do różnych organizacji społecznych i polonijnych. Zna dobrze stosunki na Zachodzie. Ma liczne kontakty. Wracając do kraju staje się poddanym PRL, bezcennym źródłem informacji. Wcześniej, czy później, ktoś może przerwać szczęście rodzinne w odzyskanej ojczyźnie, by poznać interesujące fakty. Może wtedy okazać się niewystarczająca opieka Kościoła, pod którą Jacek Borzęcki ucieka. Zamierza on bowiem redagować pismo w diecezji biskupa

Tokarczuka, jak twierdzą członkowie Dyrekcji Prasowej "Związkowca".

Decyzja Jacka Borzęckiego nie jest dla mnie zaskoczeniem. Sposób redagowania pisma, ton komentarzy, unikał jednoznacznego potępienia władz PRL. Atakował sprawę z pozycji moralnych, nie politycznych. Propagował postawy centrystyczne, ugodowe. Nie wiem, na ile odpowiadało to polityce ZPwK, a na ile było ekspresją jego osobowości. Faktem jest jednak, że mógł do Polski jeździć, mimo zajmowanego stanowiska, chociaż wielu zachodnich dziennikarzy, w tym również polonijnych, z racji swych działań otrzymało odmowę wjazdu w zamian za bardziej ostrą ocenę władz PRL. Wydając te oceny liczyli w końcu na to, że zamykają sobie szansę odwiedzenia rodzin i kraju, który śni się po nocach.

Jacka Borzęckiego zastąpi Krzysztof Sójka-Wilmański, członek dyrekcji prasowej "Związkowca". Dodać tu należy, że zespół "Związkowca" opuścił też Robert Długoborski, którego pióro w tej gazecie ceniam.

G.F.

NOWY TEKST PRZYSIĘGI WOJSKOWEJ

Rząd generała Jaruzelskiego zatwierdził zmianę przysięgi wojskowej, usuwając z niej słowa o przymierzu z armią sowiecką. Nowy tekst przysięgi został przekazany do zatwierdzenia Sejmowi. Chociaż projekt nowej przysięgi nie zawiera słów o ZSSR, to jednak w dalszym ciągu żołnierze mają przysięgać na "obronę pokoju i braterstwa broni ze sprzymierzonymi armiami". Rzecznik grupy "Wolność i Pokój" Jacek Szymanderski przyznał, że posunięcie komunistycznych władz świadczy o symbolicznym zwycięstwie opozycji, dodał jednakże, iż nowy tekst nie zaspokaja społecznych żądań w tym zakresie. Sama "Wolność i Pokój" domaga się wykreślenia wszelkich referencji o współpracy z "braterskimi" krajami i podkreśla, że armia powinna być organizacją całkowicie apolityczną.

W ostatnich latach co najmniej 100 młodych poborowych odmówiło złożenia przysięgi, uzasadniając swą postawę jej treścią. Około 30 osób wtrącono za to do więzienia, z czego

Dokończenie na str. 4

ZWOLNIENIE REDAKTORA EDWARDA ZYMANA STRONA 7

NAJWIĘCEJ ODPOWIEDZI Z KANADY NA ANKIETĘ "KULTURY" NADESZŁO Z ECHA-TYGODNIKA POLSKIEGO

Otrzymałmy informacje od kanadyjskiego korespondenta Kultury, że wydrukowana przez nas ankietka nie poszła na marne. Redaktor naczelny pisma Jerzy Giedroyc stwierdził, że najwięcej odpowiedzi otrzymała z Kanady Kultura przez nasze pismo. Bardzo się cieszymy, że Czytelnicy nasi tak aktywnie wzięli udział w ankiecie DLACZEGO JESTEM NA ZACHODZIE i dziękujemy im serdecznie, iż nie szczędzili trudu, by ankietę wypełnić i wysłać. Jest ona ważnym przyczynkiem dla badań nad świadomością społeczną najnowszej fali emigracyjnej.

ŚWIAT

• Uczestnicy marszu wolności w Moskwie domagali się uwolnienia wszystkich więźniów politycznych. W niedzielę, 5 maja, w Moskwie odbył się niezależny marsz wzdłuż ulicy Gorkiego, w którym wzięło udział około 80 osób, domagających się uwolnienia wszystkich więźniów politycznych. Demonstranci wznosili okrzyki "Wolność, wolność". Policja obserwowała marsz. Jedyną jej interwencją polegającą na zatrzymaniu pochodu przed Placem Czerwonym. Intencją organizatorów pochodu było dotarcie pod mury Kremla i zorganizowanie tam krótkiej demonstracji wolnościowej. W zamian demonstracja odbyła się w pobliżu

którzy z uczestników marszu wyrażali się z uznaniem o Gorbaczowie i jego polityce głośności. "Protest niniejszy pokazuje - oświadczył J. Skubko, uczestnik marszu i jeden z czołowych dysydentów sowieckich - że nasza wolność polityczna poszerza się; dzisiejszy dzień jest dniem historycznym". Zdaniem zachodnich korespondentów marsz spotkał się ze zróżnicowaną reakcją przechodniów. Niektórzy z nich oskarżyli uczestników marszu o udział w akcji szkalującej państwo sowieckie, inni wyrażali się o pochodzie pozytywnie. Byli również tacy, co nie wiedzieli o co chodzi bądź też udawali, że nie wiedzą.

• 45 górników poniosło śmierć w katastrofie w RFN. Wybuch w dniu 1 czerwca w kopalni węgla kamiennego w Borken w Niemczech Zachodnich spowodował śmierć 45 górników. W sobotę uratowano 6 górników, którzy zostali wcześniej uznani za zaginionych. Uratowali się oni dzięki komorze powietrznej, do której nie dotarły trujące gazy. Uratowanie szóstki górników gazy zachodniemieckie określiły jako cudowne. Skandalem nazwano natomiast zaniedbanie ratownicze polegające na tym, że, gdy grupa ta w kilka godzin po eksplozji nawiązała kontakt radiowy z ratownikami, nakazano jej przerwać łączność, aby nie zakłócać innych komunikacji. Liczba ofiar katastrofy w Borken może być wyższa, gdyż nadal zaginionych pozostaje jeszcze 6 górników.

• Matka księżniczki Diany rozwodzi się po raz drugi. Matka księżniczki Diany - żony brytyjskiego następcy tronu, księcia Karola, oświadczyła, że rozstała się z mężem P. Kyddem. 52-letnia Frances Shand rozwiodła się z pierwszym mężem, Lordem Althorpem - ojcem Diany, gdy Diana miała 6 lat.

• Nie ma różnic w biurze politycznym stwierdził Ligaczow. J. Ligaczow, członek biura politycznego sowieckiej partii komunistycznej, uchodzący za człowieka nr 2 w hierarchii władzy sowieckiej, powiedział w przemówieniu wygłoszonym w fabryce samochodów w Togliatti, że pogłoski rozpowszechniane na Zachodzie i w Związku Sowieckim, że biuro polityczne jest podzielone, są pogłoskami celowymi, mającymi za zadanie wywołanie niesnasek i nieufności w partii. Ligaczow ma opinię przeciwnika reform.

• Okupacja Gazy i Zachodniego Brzegu jest ślepym zaułkiem. Amerykański Sekretarz Stanu G. Shultz powiedział premierowi Izraela I. Szmirowi, że "okupacja Strefy Gazy i Zachodniego Brzegu oraz niebranie pod uwagę praw Palestyńczyków jest zaułkiem bez wyjścia". Shultz podkreślił, że przekonanie, iż Izrael może utrzymać okupowane terytoria jest iluzją. Dodał, że w regionie wzmacniają się tendencje ekstremalne, a tracą siły pokoju.

• W Englewood na Florydzie ponad 3-metrowy aligator wciągnął do jeziora Hidden Lake 4-letnią dziewczynkę idącą wraz z 8-letnim bratem, 9-letnim kolegą i psem wzdłuż jeziora. Według relacji chłopców 4-letnia Erin Glover rzuciła kamień do wody oraz energicznie stąpała po wodzie sięgającej jej do kostek. Najprawdopodobniej nastąpiła na aligatora. Po pierwszym ataku na dziewczynkę aligator zostawił ją w spokoju. Erin próbowała odczołgać się od brzegu, gdy aligator wypełził z wody i wciągnął ją do jeziora. W kilka godzin po tragedii zauważono aligatora wraz z ciałem dziewczynki na brzegu. Aligator został zastrzelony.

• 73 osoby zginęły na skutek eksplozji ładunku wybuchowego w pociągu sowieckim. Wybuch miał miejsce podczas wjazdu pociągu na stację w Arzamas koło Gorki. Śmierć poniosły co najmniej 73 osoby (w tym 8 dzieci). 230 ludzi zostało rannych. Agencja TASS doniosła, że wiele osób, które poniosły śmierć, byli to pasażerowie, znajdujących się na stacji pociągów pasażerskich. Wybuch 120 ton trotylu oraz innych materiałów wybuchowych zmiótł z powierzchni ziemi 150 budynków, zniszczył 220 i wytworzył lej wielkości boiska piłkarskiego.

• Niemcy Wschodnie oskarżyły Zachód o konspirację w sprawie ukrycia dokumentów identyfikacyjnych hitlerowskich zbrodniarzy wojennych. Wschodniemieccy komuniści oskarżyli Waszyngton i Bonn o zawarcie tajnego porozumienia w sprawie ukrycia dokumentów identyfikacyjnych hitlerowskich zbrodniarzy wojennych i niedostępiania ich do publicznej wiadomości aż do momentu śmierci danego przestępcy wojennego. Artykuł redakcyjny, który ukazał się w maju na łamach partyjnego organu "Neues Deutschland", omawiając tajemniczą sprawę zaginięcia setek tysięcy foliów, zawierających akta personalne niemal wszystkich członków partii nazistowskiej dowodzi, że trwające długie lata amerykańsko-zachodniemieckie negocjacje na temat, która ze stron powinna ponieść koszty rejestracji historycznych dokumentów na mikrofilmach, są ukartowaną akcją. "Traktując zagadnienie w ten sposób, można odwlekać decyzję w nieskończoność, a przynajmniej do czasu, gdy ostatni z żyjących hitlerowskich oprawców, przeniesie się na tamten świat" - argumentuje dziennik "Neues Deutschland". W lutym br. władze amerykańskie podały, że z Centralnego Archiwum Berlińskiego w Berlinie Zachodnim, zniknęły w ilości trudnej do określenia, materiały będące dowodami przynależności do NSDAP i udziału w zbrodniach wojennych. Archiwum to posiada największy w świecie zbiór dokumentów dotyczących historii III Rzeszy. Pod koniec marca zachodniobrytyjski departament sprawiedliwości wydał komunikat, w którym zawiadomił, iż prowadzone dochodzenie wykazuje, że bezcenne akta zostały najprawdopodobniej sprzedane kolekcjonerom wojennych pamiątek. Tym oświadczeniom nie dają wiary autorzy artykułu w "Neues Deutschland", którzy piszą: "Dokumenty zostały skradzione w celu ochrony jeszcze żyjących, a dotychczas nie pociągniętych do odpowiedzialności karnej, nazistowskich urzędników. Wersję o sprzedaży dla zysku należy włożyć między bajki".

• Sąd Najwyższy Stanów Zjednoczonych o telefonicznej pornografii. Amerykański Sąd Najwyższy utrzymał w mocy wyrok Sądu Apelacyjnego stwierdzający, że zakaz prowadzenia pornografii przez telefon jest zgodny z prawem. Zdaniem Sądu Najwyższego zakaz ten jest zgodny z konstytucją Stanów Zjednoczonych, nawet mimo tego, że prawa tych stanów, gdzie działają firmy telefonicznej pornografii nie zabraniają jej prowadzenia. Firmy Carlin Communications i Sapphire Communication otrzymały zakaz prowadzenia telefonicznej pornografii, gdyż skargi obywateli zarzucały, iż młodzież na skutek działalności tych firm ma nieograniczony dostęp do rozmów o charakterze seksualnym. W usługach tzw. pornografii przez telefon (dial-a-pom) rozmówca po wykręceniu odpowiedniego numeru może wysłuchać nagranej na taśmie, a czasem przedstawianej na żywo, audycji o tematyce pornograficznej i seksualnej.

• Przyznanie immunitetu arcybiskupowi Marcinkusowi. Włoski Trybunał Konstytucyjny przyznał pełny immunitet arcybiskupowi Paulowi Marcinkusowi, gwarantując w ten sposób, że nie będzie pociągnięty do odpowiedzialności w sprawie bankructwa największego prywatnego banku włoskiego. Decyzja najwyższej państwowej instancji sądowej kończy jednocześnie czteroletni okres rozmów pomiędzy Watykanem a rządem włoskim, których głównym tematem był stopień zaangażowania arcybiskupa Marcinkusa w sprawę bankructwa "Banco Ambrosiano", którego wierzyciele stracili 1,3 mld dolarów. Arcybiskup P. Marcinkus jest szefem banku watykańskiego, znanego pod nazwą Instytutu Prac Religijnych. Placówka ta miała swe udziały w "Banco Ambrosiano". Głównymi zarzutami, którymi mediolańscy oskarżyciele starali się obciążyć Marcinkusa było wystawienie przez niego szeregu rekomendacji dla prezesa banku Ambrosiano R. Calvi. Gdy na jaw zaczęły wychodzić malwersacje banku, Ambrosiano Calvi został znaleziony powieszony na jednym z londyńskich mostów i do dzisiaj nie wiadomo, czy się powiesił, czy też został zamordowany. Prokuratura mediolańska próbowała również udowodnić, że szef Instytutu Prac Religijnych, wspólnie z bankiem Ambrosiano, świadomie łamał prawo, wykorzystując i popierając działalność fikcyjnych akcjonariuszy zbankrutowanego banku. Władze włoskie w komentarzu do decyzji Trybunału Konstytucyjnego stwierdziły, że wyrok tego sądu jest ostatecznym zaniechaniem wszelkich prób postawienia arcybiskupa Marcinkusa w stan oskarżenia oraz końcem wysiłków oskarżycieli, zmierzających do obarczenia winą banku watykańskiego za aferę banku Ambrosiano. Chociaż dochodzenie w sprawie włoskiego skandalu bankowego nie zostało jeszcze zakończone arcybiskup Marcinkus - zwany często "skarbnikiem Pana Boga" - może być powołany tylko na dobrowolnego świadka, w celu wyjaśnienia kulis zdefraudowania przez bank Ambrosiano prawie 1,5 mld dolarów.

• Afrykański Kongres Narodowy wezwał do "decydującej ofensywy". Afrykański Kongres Narodowy - antyapartheidowa i prosowiecka organizacja terrorystyczna, nawołująca do odebrania przemocą władzy białym w RPA, ogłosiła apel, w którym wezwała do decydującej ofensywy w czerwcu przeciwko reżymowi białych w Południowej Afryce. W dniu ogłoszenia apelu, w miejscowości Roodepoort, w pobliżu Johannesburga, nastąpił wybuch miny produkcji sowieckiej, znajdującej się w koszu na śmieci przy przejściu ulicznym dla pieszych. Zginęły cztery osoby (trzech czarnych mężczyzn i jedna biała kobieta), a 19 zostało rannych. Afrykański Kongres Narodowy przeprowadza akcje terrorystyczne na terenie RPA od 1961 roku.

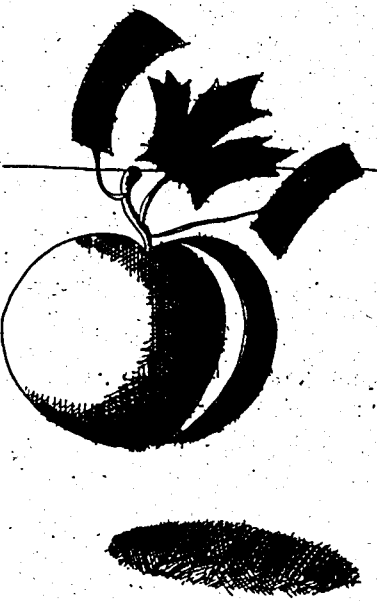
• Sacharow wyraził poparcie dla Gorbaczowa. Czołowy dysydent sowiecki, twórca sowieckiej bomby wodorowej oraz laureat Pokojowej Nagrody Nobla, Andriej Sacharow, powiedział na konferencji prasowej w Moskwie, że popiera program reform M. Gorbaczowa i skrytykował te siły w partii oraz w Związku Sowieckim, które sprzeciwiają się reformom. Sacharow podkreślił, że na zbliżającą się konferencję partyjną w Moskwie siły konserwatywne szykują ostry atak na pozycję obozu reform. Wyraził on nadzieję, że Gorbaczow zdaje sobie sprawę z powagi niebezpieczeństwa. Dodał także, że aczkolwiek nie utrzymuje bliższych stosunków z Gorbaczowem i że w związku z tym nie może dokonać jego psychologicznej analizy jako przywódcy, to jednakże z głębi serca życzy mu jak najlepiej, gdyż program reform jaki przedstawił rzeczywiście stanowi przełom i zamyka drogę powrotu do stalinizmu. Sacharow ostro skrytykował sowieckie środki masowego przekazu za to, iż potępiły prezydenta Reagana za rzekome mieszanie się w sprawy wewnętrzne Związku Sowieckiego, gdy podczas pobytu w Moskwie i podczas spotkań z Gorbaczowem wielokrotnie zwracał uwagę na nieprzestrzeżenie przez Związek Sowiecki praw człowieka i obywatela. Przeciwnie, powiedział Sacharow, dobrze się stało, że Reagan mógł zaprezentować swoje stanowisko w tej kwestii. Było to potrzebne Związkowi Sowieckiemu i "w żadnym sposobie nie mogło zaszkodzić Gorbaczowowi, bądź pierestrojce". Konferencja prasowa Sacharowa odbyła się w centrum prasowym sowieckiego ministerstwa spraw zagranicznych. "Sam fakt - powiedział Sacharow - że znajduję się w tym miejscu, odzwierciedla zmiany jakie zaszły w tym kraju". Na pytanie zachodnich korespondentów, czy Sacharow z góry ustalił z rządem jak będzie odpowiadał na tej konferencji, odpowiedziała jego żona Jelena Bonner: "Ani jego, ani mnie nigdy nie można kupić".

• Cięcia budżetowe opóźniają rozmieszczenie broni kosmicznej o 2 lata. Dyrektor amerykańskiego programu rozwoju i rozmieszczenia obronnych broni kosmicznych, generał J. Abrahamson powiedział, że cięcia budżetowe przesuwają rozmieszczenie obronnych broni kosmicznych z roku około 1995 na rok około 1997.

• Zamiast rakiet, wózki dziecięce. Związek Sowiecki oświadczył, że w chwili ratyfikowania sowiecko-amerykańskiego układu o całkowitym wyeliminowaniu nuklearnych pocisków raketowych średniego zasięgu, zamieni fabryki produkcji tych pocisków w fabryki produkcji wózków dziecięcych.

Nasz komentarz oraz doniesienia z przebiegu szczytu Reagan - Gorbaczow na str. 9.

KANADA

CROSBIE PRZEWIDUJE PRZYJĘCIE USTAWY O WOLNYM HANDLU PRZEZ IZBĘ GMIN W LIPCIE, PRZEZ SENAT WE WRZEŚNIU

John Crosbie minister handlu międzynarodowego powiedział, że po 10 miesiącach dyskusji nad układem o wolnym handlu postawie znajdują się na pozycji, w której można już głosować nad odpowiednią ustawą. Pomimo ostrej opozycji ze strony Partii Liberalnej i Nowej Partii Demokratycznej Crosbie przewiduje, że ustawa zostanie przyjęta przez Izbę Gmin najpóźniej do końca lipca br. Jednocześnie Crosbie stwierdził, że we wrześniu ustawę o wolnym handlu powinien zatwierdzić Senat. Zauważył on, że w Senacie mogą pojawić się kłopoty z zatwierdzeniem ustawy, gdyż ciało to jest zdominated przez liberałów. Minister oskarżył liberalnego Senatora R. Fritha o przygotowywanie taktyki odwlekania przyjęcia przez Senat ustawy. 123-stronicowa ustawa o wolnym handlu pociągnie za sobą konieczność zmiany 27 praw federalnych. Aby układ o wolnym handlu wszedł w życie, ustawa o wolnym handlu musi być przyjęta w Kanadzie i USA do końca br.

SASKATCHEWAN BRONI SIĘ PRZED NADUŻYCIAMI OSÓB POBIERAJĄCYCH WELFARE

Władze prowincjonalne w Saskatchewan zdecydowały, że większość osób pobierających welfare w Saskatoon, Regina, Moose Jaw i Prince Albert będzie musiała stawić się od 1 lipca osobiście po odbiór w wyznaczonych biurach. W ten sposób władze pragną zmniejszyć rosnące nadużycia systemu zasiłków dla osób nie podejmujących pracy.

WIĘKSZOŚĆ MATEK PRACUJE

Kanadyjski Urząd Statystyczny (Statistics Canada) podał, że większość kanadyjskich matek mających dzieci poniżej 16 roku życia pracuje. W Kanadzie jest 3,8 mln matek z dziećmi poniżej 16 roku życia. 2,2 mln tych matek, czyli 57% pracuje. Przytaczając większość w pełnym wymiarze godzin, gdyż jedynie 142.000 pracuje w niepełnym wymiarze. Ponadto 249000 matek poszukuje pracy.

LUNATYK UNIEWINNIONY

24-letni K.J. Parks, który w maju ubiegłego roku zabił swą teściową podczas lunatycznego spaceru został uniewinniony przez sąd prowincjonalny w Ontario. Sąd zgodził się z opinią biegłych psychiatrów, że Parks nie wiedział co robi.

RZĄD FEDERALNY ZWIĘKSZA WYDATKI NA SPRAWY ETNICZNE O 62 MLN DOLARÓW

Minister wielokulturowości Gerry Weiner powiedział w Ottawie, że rząd federalny postanowił zwiększyć wydatki na sprawy etniczne w ciągu najbliższych 5 lat o 62 mln dol. Łącznie budżet spraw etnicznych wyniesie w tym okresie 192 mln dol. Jednakże rząd odmówił wniesienia do konstytucji poprawki stwierdzającej, że społeczność etniczne w Kanadzie stanowią "fundamentalną cechę" społeczeństwa kanadyjskiego. Jak wiadomo, wcześniej, rząd w celu podpisania konstytucji przez Quebec wprowadził poprawkę uwzględniającą żądanie Quebecu, że frankofoni w Kanadzie stanowią "distinct society". Delegacja rządowa na czele z wicepremierem D. Mazankowskim spotkała się w Ottawie z Kanadyjską Radą Etnokulturową reprezentującą 36 narodowych organizacji etnicznych w Kanadzie. Prezydent Rady L. Chan podziękował rządowi za zwiększenie budżetu etnicznego oraz za złagodzenie przepisów imigracyjnych, umożliwiających większej liczbie krewnych połączyć się z rodzinami. Wyraził także zadowolenie Rady z faktu mianowania na stanowisko sędziego w Sądzie Najwyższym prawnika J. Sopinki, nie mającego angielskich bądź francuskich korzeni. Chan podkreślił także, że etnicy bardzo pozytywnie oceniają projekt ustawy o wielokulturowości, znajdujący się już w parlamencie. Ustawa ta przewiduje m.in. utworzenie stałego komitetu parlamentarnego d/s wielokulturowości, nową etniczną politykę środków masowego przekazu, większą równość zatrudnienia oraz większy budżet dla spraw wielokulturowości. Delegacja rządowa odpowiadając na niezadowolenie Rady z faktu, że konstytucja nie uwzględniła tego, iż społeczności etniczne stanowią w Kanadzie "fundamentalną cechę" społeczeństwa, stwierdziła, że poprawka taka będzie możliwa po ratyfikowaniu konstytucji przez wszystkie prowincje. Opozycja oskarżyła rząd federalny w związku ze zwiększeniem budżetu etnicznego o kupowanie głosów wyborców.

PARLAMENT WALCZY Z NAŁOGIEM PALENIA

Parlament federalny przyjął dwie ustawy, które według przemysłu tytoniowego stanowią poważny cios dla ludzi związanych z tym przemysłem. Jedną z ustaw została zgłoszona przez rząd, druga przez członka NDP Lynn McDonald. Ustawa rządowa zabrania reklamowania tytoniu i wyrobów

tytoniowych w gazetach, dziennikach, telewizji i radiu od dnia 1 stycznia przyszłego roku. Reklama tytoniu i wyrobów tytoniowych w sklepach zabroniona będzie od 1993 roku. Ograniczone również zostanie finansowanie przez firmy tytoniowe imprez sportowych i kulturalnych. Ustawa zakazuje także darmowej dystrybucji tytoniu oraz organizowania konkursów w celu reklamowania tytoniu i wyrobów tytoniowych. Ustawa zgłoszona przez McDonald w sposób ostry reguluje palenie tytoniu w miejscach pracy podległych ustawodawstwu federalnemu oraz zapewnia strefy dla niepalących we wszystkich środkach komunikacji. Po głosowaniu w parlamencie McDonald powiedziała, że rezultat jest wielkim zwycięstwem dla organizacji zdrowia, dla osób prywatnych, dla związków zawodowych i organizacji kościelnych, które popierały ustawy. Niektórzy członkowie parlamentu oświadczyli, że głosowali przeciwko ustawom, gdyż stanowiły one pogwałcenie konstytucyjnej wolności słowa. Obydwie ustawy, aby weszły w życie muszą być także zatwierdzone przez Senat.

INDIANIE MOGA SIEGNAĆ PO PRZEMOC

George Erasmus wybrany ponownie przez Indian narodowym wodzem Zgromadzenia Pierwszych Narodów (Assembly of First Nations) ostrzegł Kanadyjczyków, że mogą się oni spodziewać aktów przemocy, jeżeli rząd federalny nie zaspokoi oczekiwań sfrustrowanych tubylców. Zgromadzenie Pierwszych Narodów reprezentuje około 375 000 kanadyjskich Indian. Erasmus powiedział 700 wodzom przybyłym do Edmonton na coroczne posiedzenie Zgromadzenia, że widzi iż cierpliwość Indian się wyczerpuje i że chce ostrzec Kanadę, że nie spełniając żądań Indian igra ona z ogniem. "My możemy być - podkreślił Erasmus - ostatnim pokoleniem wodzów, które jest gotowe zasiąść do stołu i negocjować nasze sprawy z wami". Erasmus zaznaczył, że w rezerwach rośnie nowe pokolenie wojowników, które ma dość niespełnionych obietnic i które domaga się rozwiązania wielu spraw z odwołaniem się do przemocy. Erasmus powiedział następnie dziennikarzom, że nie może wykluczyć terroryzmu, jeśli takie sprawy jak roszczenia terytorialne, oświata i wychowanie plemienne oraz samorząd nie zostaną potraktowane poważnie przez Ottawę.

MINIMALNA PŁACA W ONTARIO WZROŚNIE AZ O ... 20 CENTÓW

Ontaryjski minister pracy Greg Sorbara poinformował, że minimalna płaca w Ontario wzrośnie z dniem 1 października o 20 centów i wynosić będzie 4,75 dol. Poseł prowincjonalny Bob MacKenzie, będący z ramienia NDP krytykiem d/s pracy w parlamencie prowincji, oświadczył, że 20-centowa podwyżka stanowi zniewagę wszystkich tych, którzy pracują w najbogatszej prowincji Kanady. Sorbara powiedział, że wzrost o 20 centów minimalnej płacy nie był zamierzony jako eliminacja ubóstwa, ale trzeba pamiętać o tym, że dla wielu pracowników będzie to jedyna podwyżka jaką w tym roku otrzymają. Pracownik otrzymujący nową minimalną płacę zarobi w ciągu roku przy 40-godzinnym tygodniu pracy 9 880 dolarów. Kanadyjski Urząd Statystyczny podaje, że pojedynczy rodzic z dwójką dzieci znajduje się poniżej granicy nędzy, jeśli nie zarobi rocznie co najmniej 17 850 dol. Oto jak kształtuje się minimalna płaca w innych prowincjach: Manitoba - 4,70; Quebec - 4,55 (od 1 października 4,75); Saskatchewan - 4,50; Nowa Szkocja - 4,00; Nowy Brunswik - 4,00; Nowa Funlandia - 4,00; Wyspa Księcia Edwarda - 4,00; Brytyjska Kolumbia - 4,00; Alberta - 3,80 (od 1 września br. 4,50).

ROŚNIE LICZBA ROZWODÓW W KANADZIE

W roku 1986 zanotowano w Kanadzie 78 160 rozwodów, o 26% więcej niż w roku 1985. Jednym z powodów wzrostu liczby rozwodów jest nowe prawo rozwodowe obowiązujące od 1 czerwca 1986 roku. Zgodnie z tym prawem rozwód bez orzekania winy może zostać przyznany po rocznym okresie separacji, a nie jak poprzednio po trzech latach. Największy wskaźnik rozwodów mają Alberta i Brytyjska Kolumbia.

KTO WYGRA W WALCE BANKÓW I KLIENTÓW?

Na podstawie raportu parlamentarnego komitetu finansów grupa posłów federalnych, przedstawiła w parlamencie w Ottawie projekt ustawy, zmierzającej do kontroli banków kanadyjskich w zakresie pobieranych przez nie opłat za usługi bankowe. Projekt wymaga od banków, ustanowienia

wolnych od opłat usługowych, kont bankowych, informowania klientów z 60-dniowym wyprzedzeniem o zmianach w cenniku bankowym oraz przewiduje grzywnę w wysokości do 100 000 dolarów w przypadku złamania powyższych przepisów. Grupa posłów-projektodawców ustawy składająca się z członków wszystkich partii w parlamencie, wezwała rząd do poparcia ustawy i stwierdziła, że ustawa byłaby przyjęta przez parlament w ciągu godziny. Minister stanu d/s finansów Tom Hockin powiedział, że rząd może wprowadzić bardzo podobną ustawę. Projekt ustawy spotkał się z ostrą reakcją bankierów. Przewodniczący Kanadyjskiego Związku Bankierów R. MacIntosh nazwał ustawę narodowym sportem bicia banków w celu spełnienia interesów polityków, którzy boją się o swoje stołki. Powiedział on, że banki będą ostro interweniować o to, żeby ustawa nie została przyjęta.

KEEGSTRA UNIEWINNIONY

Sąd Apelacyjny w Albercie obalił wyrok skazujący, wydany na Jima Keegstrę w roku 1985, za szerzenie nienawiści wobec Żydów, przez sąd w Red Deer. Sędzia Sądu Apelacyjnego R.P. Kerans orzekł, że wyrok skazujący Keegstrę oparty był o paragraf kodeksu karnego (281.2), pozostający w sprzeczności z kanadyjską Kartą Praw i Wolności. Paragraf ten wymaga bowiem skazania osoby oskarżonej nawet wtedy, gdy popełnienie przestępstwa nie jest ustalone w sposób nie budzący wątpliwości. Zdaniem sędziego Keransa paragraf 281.2 (tzw. hate law) nie uwzględnia także w odpowiedni sposób prawa wolności słowa, gwarantowanego przez konstytucję. Środowiska żydowskie w Kanadzie wyraziły oburzenie i głębokie niezadowolenie z powodu wyroku. Prokurator prowincjonalny w Albercie Jim Horsman powiedział, że nie podjęto jeszcze decyzji, czy wnieść apelację od wyroku do Sądu Najwyższego.

KANADYJSCY WETERANI WOJNY WJETNAMSKIEJ BĘDĄ SIĘ LECZYĆ NA KOSZT USA

Prezydent Reagan podpisał ustawę, według której rząd amerykański będzie pokrywał wszystkie koszty leczenia kanadyjskich weteranów wojny wietnamskiej, zranionych w jej trakcie. Szacuje się, że jest ich około 1200.

ANDREW WITER

POSEŁ DO PARLAMENTU FEDERALNEGO
BIURO OKRĘGU WYBORCZEGO

1673 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A6

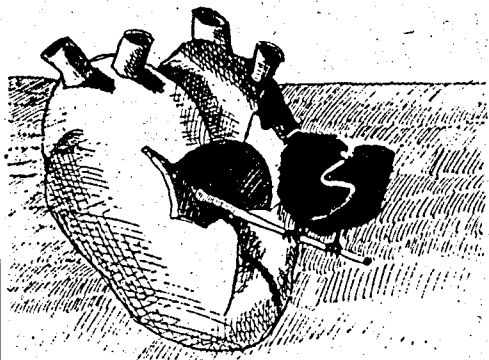
Tel.: 535-6593

Biuro otwarte: poniedziałek - sobota
od 9:00 a.m. do 5:00 p.m. lub telefonicznie

WASZ POSEŁ DO PARLAMENTU FEDERALNEGO
Z OKRĘGU PARKDALE - HIGH PARK

POLSKA

• WŁADZE PRL wyraziły gotowość podjęcia rozmów z przedstawicielami polskiego PEN-Clubu w sprawie przywrócenia mu legalnego statusu. Grupa 150 pisarzy i intelektualistów wystąpiła w liście opublikowanym na łamach "Rzeczypospolitej" z żądaniem zezwolenia na wznowienie działalności PEN-clubu. List otwarty został zaadresowany do przewodniczącego Rady Państwa Wojciecha Jaruzelskiego i przewodniczącego Sejmu Romana Malinowskiego. Jak wynika z adnotacji redakcyjnej do listu przedstawiciele polskiego oddziału PEN-Clubu będą w najbliższych dniach zaproszeni na rozmowę w Radzie Państwa. •

RZECZNIK rządu PRL Jerzy Urban potwierdził wiadomość podaną uprzednio przez agencje prasowe, że do Rady Państwa mają zostać zaproszeni członkowie PEN-Clubu na spotkanie obejmujące nie tylko sygnatariuszy listu skierowanego do przewodniczącego Rady Państwa Wojciecha Jaruzelskiego, lecz także około 1/3 członków PEN-Clubu, którzy listu nie podpisali. Jak powiedział rzecznik rządu, celem spotkania będzie wspólne poszukiwanie rozwiązań. Według Urbana płaszczyzną łączącą członków PEN-clubu i władz w tych poszukiwaniach jest wola obu stron, aby ta instytucja wznowiła działalność. • DYREKTOR Zakładów Mechanicznych Ursus zawiesił planowane w dniu 6 czerwca referendum na temat utworzenia w zakładzie drugiego związku zawodowego. O przeprowadzenie referendum wystąpił jeden z zakładowych samorządów. • PRYMAS Polski kardynał Józef Glemp powiedział 6 czerwca przed odlotem do ZSSR, że w rozmowach z wysłannikami rosyjskiej cerkwi prawosławnej zamierza poruszyć niektóre, "bolesne sprawy". Prymas wyraził nadzieję, że istnieje szansa na dialog w celu rozwiązania niektórych trudnych zagadnień, co przyniosłoby korzyść obu kościołom i narodom. Jedną z takich spraw, powiedział kardynał Glemp, mogłoby być wysłanie do Związku Sowieckiego polskich księży. Podczas tygodniowej wizyty w ZSSR Prymas odwiedzi Moskwę i Leningrad. Ponadto, jak powiedział, w bieżącym roku zamierza udać się ponownie do Związku Sowieckiego na zaproszenie Kościoła prawosławnego. • NAROŻNIK przy ambasadzie PRL w Waszyngtonie im. Solidarności. Pod koniec maja senator Howard Metzenbaum (demokrata z Ohio) i senator Dave Durenberger (republikanin z Minnesota - polskiego pochodzenia) przedłożyli propozycję uchwały, którą Senat USA zatwierdził jednogłośnie. Senatorowie zaproponowali, by skrzyżowanie ulic: Sixteenth i Fuller -

tuż przy budynku ambasady PRL w Waszyngtonie nazwać "Narożnikiem Solidarności". Senator Durenberger powiedział, że decyzja ta jest niezmiernie ważnym sygnałem dla władz PRL o tym, że aspiracje zdelegalizowanej przez reżym Solidarności są też aspiracjami wszystkich ludzi na świecie miłujących pokój i demokrację. Zdaniem senatora, nazwanie narożnika im. Solidarności, przypomina reżymowej ambasadzie, że Stany Zjednoczone solidaryzują się z

SOLIDARNOŚĆ WEZWAŁA DO BOJKOTU WYBORÓW DO RAD NARODOWYCH

Przywódcy Niezależnego Związku Zawodowego "Solidarność" zapowiedzieli bojkot wyborów do rad narodowych. Wyборы te odbędą się 19 czerwca. "Bojkot będzie próbą wyrażenia sprzeciwu wobec faktu pozbawienia nas wszelkich praw" - oznajmił rzecznik Solidarności Janusz Onyszkiewicz w imieniu Krajowej Komisji Wykonawczej. Rzecznik rządu PRL Jerzy Urban stwierdził, iż władze są przygotowane na to, iż może dojść "do częściowego bojkotu wyborów". Czerwcowe głosowanie będzie pierwszym odbytym w myśl nowego prawa wyborczego, wymagającego, by na każde miejsce radnego wysuniętych było przynajmniej dwu kandydatów. Głosy oddawane będą w sposób tajny. Zezwolono różnorodnym grupom społecznym i organizacjom na wysuwanie swych własnych kandydatów. Jednakże w praktyce większość kandydatów stanowią członkowie PZPR. Komisje wyborcze ustaliły także wcześniej, zgodnie z poleceniem partii, pewną liczbę miejsc dla przedstawicieli stronnictw sojusznicych i osób bezpartyjnych. Na konferencji prasowej Urban wystąpił w obronie wyborów, twierdząc iż społeczeństwo będzie mogło wyrazić swe poparcie dla poszczególnych kandydatów, a nie na konkretną partię. KKW wydała oświadczenie, w którym czytamy, iż "nadzieje Polaków na możliwości wolnego i demokratycznego wyboru kandydatów po raz kolejny zawisły w próżni... Zamiast przywrócenia należnych nam praw, znów każe się nam brać udział w szopce, maskującej starą praktykę podejmowania decyzji za obywateli, kto ich może reprezentować". Przed kilku miesiącami w Solidarności pojawiła się tendencja, aby działacze niezależnego związku zgłaszali się jako kandydaci na radnych, jednakże idea ta upadła, gdyż prawo wyborcze uchwalone 10 marca stanowi, iż tylko legalne grupy i organizacje mają prawo wyłaniać kandydatów. To, jaki będzie skład końcowej listy kandydatów, pozostawiono w rękach komisji wyborczych, które zdominowane są przez komunistów. "Praktycznie procedura wyborcza nie daje nam żadnych szans" - oznajmił Zbigniew Bujak. Urban podkreślił iż władze zaproponowały kandydowanie na radnych wielu przedstawicielom niezależ-

nych organizacji. Większość z nich odmówiła twierdząc, iż obecna procedura wyborcza jest dla nich zbyt mało demokratyczna. Żądają oni większej demokracji - dodał rzecznik, a nie chcą skorzystać z istniejących możliwości". Urban stwierdził jednocześnie, że rząd nie obawia się bojkotu do rad narodowych. "Doświadczenie uczy, iż wszelkie nawiązania do bojkotu nie miały w przeszłości żadnego wpływu na frekwencję wyborczą" - zaznaczył Urban.

PRL ODRZUCIŁA PLANY POMOCY Z ZACHODU

Komunistyczni przywódcy Polski odrzucili dyskutowany obecnie na Zachodzie plan o udzieleniu finansowej pomocy w ramach nowego "Planu Marshalla" w zamian za wprowadzenie głębokich zmian systemu politycznego. W artykule opublikowanym w III dekadzie maja w "Trybunie Ludu" stwierdzono, że celem tych propozycji jest uzależnienie Polski od zagranicznego kapitału. W odpowiedzi organ komunistów polskich ambitnie oświadczył: "Nie jesteśmy i nigdy nie będziemy przygotowani na sprzedaż naszych najbardziej żywotnych interesów". Na Zachodzie uważa się, że artykuł wyrażał stanowisko władz PRL na nieformalne dyskusje w państwach zachodnioeuropejskich i USA, gotowych do udzielenia znacznej pomocy ekonomicznej w zamian za reformy polityczne i gospodarcze. Stanowił również odzwierciedlenie rosnącego - zwłaszcza po ostatnich protestach robotników - zaniepokojenia, iż finansowa słabość PRL może doprowadzić do wzrostu wpływów Zachodu na wewnętrzne sprawy państwa. Pomysł pomocy ekonomicznej dla Polski zrodził się w USA i został podchwycony przez państwa europejskie, które rozważyły różnorodne formy jego realizacji. Jedną z nich przewiduje pewne sumy dla kraju borykającego się ze splotami 37 mld dol. zagranicznych za-

dużeń, w zamian za zmiany polityczne. Inna propozycja mówi o stworzeniu programu na wzór Planu Marshalla i udzieleniu pomocy dla całej Europy Wschodniej. Propozycje te byłyby przedyskutowane z Moskwą i zatwierdzone z chwilą wyrażenia zgody przez sowieckie przywództwo na daleko idącą liberalizację życia politycznego i gospodarczego w całym bloku. "Celem tych poczynań - zaznaczyła "Trybuna Ludu" - jak zwykle, są próby roszczeń politycznych i wpływów na całą Europę". Treść propozycji organ przypisał "błędny konkluzjom", wyciągniętych przez Zachód z trwających obecnie w państwach socjalistycznych przeobrażeń strukturalnych. Warto przypomnieć, że w 1947 roku Związek Sowiecki zmusił Polskę i Czechosłowację do odrzucenia amerykańskiej pomocy w ramach Planu Marshalla. Ostatnio w Polsce decyzja nieprzyjęcia w okresie powojennym pomocy USA stanowi przedmiot częstych dyskusji publicznych. Oficjalne debaty zawsze kończą się stwierdzeniem słuszności tego postanowienia. Podczas telewizyjnej debaty transmitowanej w Europie Zachodniej, jeden z najbardziej wpływowych na kontynencie europejskim finansistów, Włoch Carlo de Benedetti opowiedział się za udzieleniem Polsce pomocy. Podobne stanowisko zajął inny uczestnik dyskusji, były prezydent Francji, Valery Giscard d'Estaing. Niemcy Zachodnie i Wielka Brytania zachowują w tej sprawie ciszę. Według źródeł dobrze poinformowanych nie są specjalnie zachwycone pomysłem, który uważają za nierealny i boją się poniesienia kosztów takiej akcji.

PRZEDWYBORCZA ANKIETA W POLSCE

Centrum Badania Opinii Publicznej (CBOP) w Polsce przeprowadziło cztery sondáže wśród grupy społeczeństwa polskiego. Ankiety przeprowadzono w związku ze zbliżającymi się (19 czerwca) wyborami do Rad Narodowych. Respondentom zadano m.in. pytanie co sądzą na temat sytuacji gospodarczej swojego kraju oraz czy zamierzają brać udział w nadchodzącym głosowaniu.

Według komunikatu przekazanego przez podległy reżymowi CBOP, 70 procent społeczeństwa polskiego zamierza oddać swoje głosy w wyborach do Rad Narodowych.

Spośród tej liczby 75 procent respondentów uważa obecną sytuację ekonomiczną swojej ojczyzny za złą. Tylko 30% ma jeszcze nadzieję, że przyszłość może przynieść odczuwalne zmiany na lepsze tak w życiu politycznym, jak i gospodarczym kraju.

Spośród ankietowanych, którzy nie zamierzają przystąpić do wyborów lokalnych władz, 90 procent ma negatywny stosunek do skuteczności i efektywności wprowadzanych w życie reform, a 62% jest przekonane, że obraz polskiej gospodarki i warunki codziennego życia ulegną dalszemu pogorszeniu.

Dane przekazane przez Centrum Badania Opinii Publicznej nie informują jak dużą część społeczeństwa polskiego objęto badaniami oraz wśród jakich grup zawodowych została przeprowadzona ankieta.

Ciąg dalszy str. 1

14 nadal jest pozbawionych wolności, bądź przebywa w areszcie, oczekując na proces. "Wolność i Pokój" wielokrotnie zwracała się do władz o zmianę tekstu przysięgi i stworzenie służb zastępczych dla ludzi, odmawiających służby wojskowej z racji swych przekonań. Ruch "WiP" rozpoczął się w roku 1985. Jego pierwszą głośną akcją były protesty przeciwko skazaniu Marka Adamkiewicza na 2,5 roku więzienia za odmowę złożenia przysięgi wojskowej.

DEMONSTRACJA CZERWONYCH KARZEŁKÓW WE WROCŁAWIU I W WARSZAWIE

Ugrupowanie niezależne "Czerwona Alternatywa" zorganizowało we Wrocławiu i w Warszawie demonstrację czerwonych karzełek. Wzięło w nich udział kilkaset osób przebranych za krasniali wysmiewających oficjalne obchody dnia dziecka oraz nadchodzące wybory do rad narodowych.

Czerwone karzełki w Warszawie wzywały do rewolucji karzełek. Wznosząc okrzyki, że generał Jaruzelski jest złym smokiem. Wzywano także przechodniów, aby w wyborach do rad narodowych, oddali swe głosy na karzełków, które same nie mogą głosować, gdyż są za małe. Milicja w obydwu miastach rozprężyła demonstracje.

SOLIDARNOŚĆ ROLNIKÓW WZYWA DO BOJKOTU WYBORÓW

Solidarność Rolników Indywidualnych na czele z M. Bartoszcze wystosowała do społeczeństwa apel wzywający do zbojkotowania wyborów do rad narodowych. Apel wyjaśnia, że listy wyborcze są sporządzone pod dyktando władz. "W tej sytuacji społeczeństwo jest ograniczone do głosowania jedynie na nazwiska, którymi różnią się poszczególni kandydaci, należący do tej samej partii lub partii sojusznicych. Jeżeli nie mamy wpływu na wybór kandydatów jaki jest sens głosowania?"

REZOLUCJA RP KPN

Pierwszą rundę walki mamy już za sobą. W nieznanym nam bliżej okolicznościach, komitet strajkowy w Stoczni Gdańskiej postanowił strajk przerwać.

Wydarzenia przetomu kwietnia i maja wstrząsnęły Polską. Ludzie wprawdzie oczekiwali znacznie więcej, spodziewano się, że w dwa tygodnie uda się uzyskać przynajmniej tyle, ile po dwóch miesiącach strajków, latem 1980 roku. Przybór aktywności społecznej, nawet jeśli przybiera bardzo szybko - tak jak w ostatnich dniach - wymaga jednak czasu. Strajki i masowe wystąpienia, do których doszło w kilkunastu miejscowościach dały głębokie efekty. Przełamana została psychologiczna bariera strachu przed zbiorowymi działaniami. Rządzącej ekipie zadany został śmiertelny cios - stać ją będzie na przedłużeniu własnej vegetacji, lecz jej odejście jest tylko kwestią czasu. Ostatecznie ujawnione zostało fiasko stanu wojennego. Polityka pozorowanej liberalizacji i reformy gospodarczej kosztem społeczeństwa, uprawiana przez władzę w ostatnich miesiącach załamała się całkowicie. Nadzwyczajne uprawnienia dla rządu znacznie złagodzone w stosunku do zapowiedzi, są tego dobitnym dowodem. Obóz rządowy stoi przed dwoma, wyjątkowo trudnymi koniecznościami: stworzenia nowej ekipy, oraz przyjęcia nowej linii politycznej - bardziej sprawnych dla społeczeństwa. Jeśli nie zostanie to uczynione odpowiednio szybko, to klęska władzy będzie tym większa. Masowe poruszenia społeczne odstąpiły brutalnie wszystkie słałości struktur opozycyjnych. Zdecydowana większość strajków wybuchła spontanicznie. Działacze Solidarności dopiero do nich dołączali, nieraz w wyścigu z neo-związkami. Zarzynała się wyraźnie sprzeczność między młodymi - którzy stanowią główną siłę napędową strajków, ale nie bardzo potrafią radzić sobie z ich kierowaniem - a starszymi działaczami Solidarności, którzy często zachowywali się tak, jakby brakło im serca, albo jakby ktoś wsyłał piach w tryby związkowej maszyny. Uzasadnione są skargi, że w decydujących momentach często zabrakło wystarczającej pomocy dla strajkujących. Opozycyjna poligrafia w większości wypadków spokojnie realizowała swe plany wydawnicze, gdy brakowało ulotek i instrukcji.

Niektóre kierownictwa regionalne Solidar-

ności nie zdążyły dotychczas publicznie zabrać głosu. Stanowisko KKW było mało stanowcze i nie dość precyzyjne. NSZZ Solidarność zamiast prowadzić wystąpienia robotnicze, w większości wypadków, jedynie do nich dołączała. Chlubnym wyjątkiem był URSUS. Źródłem tej bierności wyższych struktur Związku nie była jednak zła wola, ani jakieś pokrętne koncepcje polityczne, choć i takie się pojawiły, ale ogólna słabość organizacyjna i brak sprecyzowanej, jawnej linii politycznej Związku. Słabości opozycji politycznej są może jeszcze większe. Solidarność Walcząca znajduje się w bardzo trudnym położeniu po uderzeniach policyjnych ostatnich miesięcy i deportacji jej przywódców. PPS nadal rozdziela kryzys wewnętrzny, podzielona LDPN kiedyś tak głośna - prawie nie daje znaku życia. Polityczny ruch ludowy ciągle nie potrafi się uformować. Mniejsze grupy polityczne pozostały na uboczu wydarzeń. Nic dziwnego, bowiem, gdy rozpoczynają się ruchy masowe, działające w pojedynkę mini-grupki tracą jakikolwiek znaczenie.

Na tym tle, widoczne było działanie Konfederacji Polski Niepodległej. Była i jest obecna prawie wszędzie, i ci działacze wyróżniają się aktywnością i odwagą. Zważywszy, że KPN jest chyba jedyną z liczących się struktur opozycyjnych, która nie otrzymuje pomocy materialnej z zewnątrz, poza ofiarnością osób prywatnych - ta wysoka dynamika działania, występująca w licznych ośrodkach wymagała pokonania większych trudności.

Bardzo aktywnie zaprezentował się NZS, chyba wysuwający się na plan pierwszy skalą i masowością działań. Wewnętrzne podziały występujące w tej organizacji tworzą chwilami wrażenie, że mamy do czynienia z kilkoma zrzeszeniami, występującymi pod tą samą nazwą.

Politycznej klęsce władzy i ujawnionej słabości struktur opozycyjnych towarzyszy wyraźnie umocnienie się pozycji Kościoła. Trudno precyzyjnie przewidzieć przyszły rozwój wydarzeń. Najpewniej masowy ruch społeczny przybierał będzie na sile, choć występować będą przerwy, może nawet dość długie, sprawiające wrażenie bezruchu i zastoju. Wydarzenia zaszły jednak za daleko, aby mogły być powstrzymane.

PREZYDENT REAGAN O SYTUACJI W POLSCE W ASPEKTCIE PRAW CZŁOWIEKA

Prezydent Ronald Reagan oświadczył, że życie intelektualne w Polsce jest względnie swobodne wedle standardów wschodnioeuropejskich, ale władze nadal ograniczają działalność polityczną społeczeństwa. Oświadczenie to oparte jest na półrocznym sprawozdaniu prezydenta dotyczącym realizacji porozumień helsińskich.

Reagan zwraca uwagę na powszechne zjawisko wydawnictw podziemnych w Polsce.

Nieoficjalne wydarzenia kulturalne mają miejsce, według dokumentu, w kościołach i domach prywatnych w całym kraju. Stosunki między rządem PRL a Kościołem katolickim zdążają, jak to nazywa sprawozdanie, w pożądanym kierunku, a władze PRL cenzurują na wysoki stopień swobód religijnych. Nadal jednak, stwierdza prezydent Reagan, władze PRL ograniczają większość form niezależnej działalności politycznej, związkowej i stowarzyszeń

twórczych. Niekani są szczególnie członkowie ugrupowania "Wolność i Pokój".

Reagan zwraca uwagę na przerwanie przez SB w listopadzie ubiegłego roku, spotkania założycielskiego odrodzonej Polskiej Partii Socjalistycznej oraz na krótkie zatrzymania jej przywódców. Władze PRL szeroko korzystają z instytucji zatrzymywania na 48 godzin bez postawienia zarzutów. Działacze opozycji skazywani są przez kolegi na grzywny sięgające do 50 tysięcy zł, a także kary aresztu do trzech miesięcy. Wielu działaczy opozycyjnych, według sprawozdania, uważa te kary za sposób przy pomocy którego władze próbują zniechęcić ludzi do działalności opozycyjnej bez wywoływania międzynarodowych sprzeciwów.

Wiele osób w Polsce, podkreśla dalej sprawozdanie prezydenta Reagana, pozostaje bez pracy na skutek ich działalności politycznej. Zwraca także uwagę na to, że Solidarność nadal nie została zalegalizowana przez władze.

W tej sytuacji Rada Polityczna Konfederacji Polski Niepodległej uważa, że konieczne jest:

- po pierwsze - powszechne działanie insynuujące i wspierające ruch protestu społecznego we wszelkich jego przejawach, poczynając od strajków, wieców i manifestacji,
- po drugie - precyzacja wspólnego programu działania całej opozycji, zmierzającego do wywalczenia zasadniczych zmian politycznych, gospodarczych i społecznych. Punktem wyjścia tych zmian musi być przywrócenie legalnego bytu Solidarności, zdecydowane kroki na rzecz poprawy warunków bytowania ludzi pracy, oraz reforma gospodarcza w kształcie, jaki uzyska całkowitą aprobatę społeczną.
- po trzecie - stworzenie instytucjonalnych form współdziałania całej opozycji, oraz artykułowanie opinii społecznej. W mocy pozostaje, wysunięta wcześniej przez KPN propozycja utworzenia Komisji Tymczasowej Stowarzyszeń i Stronnictw Niepodległościowych, łączącej ugrupowania polityczne.

Trzeba iść jednak dalej. W poszczególnych miejscowościach i regionach powinny powstawać Obywatelskie Rady Oporu, skupiające przedstawicieli głównych struktur niezależnych, danego terenu i koordynujące ich działalność. Na szczeblu krajowym należy utworzyć Radę Opozycji, obejmującą wszystkich działaczy niezależnych o autorytecie ogólnopolskim. Stworzy to zasadniczy fakt polityczny i odpowiadać będzie powszechnym oczekiwaniom. Nie czas na spokojne wyczekiwanie "co się zdarzy". Nakazem chwili jest dynamiczne działanie, pełna jedność i solidarność wszystkich ugrupowań opozycyjnych.

/-/ Rada Polityczna KPN

PROCESJE BOŻEGO CIAŁA W CAŁEJ POLSCE

W czwartek, 2 czerwca odbyły się na terenie całej Polski tradycyjne procesje Bożego Ciała. Według korespondentów zachodnich władze nie stawiały przeszkód w ich organizowaniu i na ogół poszczególne parafie otrzymywały zgodę na procesje, szlakiem który wybrały. Liczne procesje odbyły się także w Warszawie. Główną procesję w stolicy poprzedziła msza święta odprawiona w Katedrze. Wziął w niej udział Prymas Polski kardynał Józef Glemp. Po mszy procesja przeszła przez Plac Zamkowy i Krakowskie Przedmieście do kościoła św. Anny, gdzie Prymas wygłosił okolicznościowe kazanie. Wezwał on chrześcijan do kierowania się miłością w życiu społecznym. Chrześcijanie, powiedział, nie mogą być odpowiedzialni za wszystko, ale powinni umieć odróżniać zło od dobra i powinni kierować się w swym postępowaniu naukami Ewangelii. Prymas poinformował wiernych o swym wyjeździe do Związku Sowieckiego z okazji obchodów 1000-lecia chrześcijaństwa na Rusi Kijowskiej i poprosił o modły w intencji powodzenia jego wizyty w Moskwie i Leningradzie. W Gdańsku tysiące wiernych wzięło udział w procesji, która przeszła od bazyliki Mariackiej do kościoła św. Brygidy. Procesją Bożego Ciała oficjalnie rozpoczęto w Gdańsku diecezjalny Kongres Eucharystyczny, który zakończony zostanie 12 czerwca.

W Krakowie procesję prowadził metropolita krakowski kardynał Franciszek Macharski. W Szczecinie mszę koncelebrował wraz z biskupem diecezji szczecińsko-kamieńskiej K. Majdańskim kardynał P. Poupard, stojący na czele Watykańskiego Sekretariatu d/s Dialogu z Niewierzającymi.

Solidarnością w jej walce o wolność polityczną i poprawę sytuacji ekonomicznej kraju. Senator Durenberger przypomniał, że podobną akcję podjął Senat USA w ub. roku, nadając placowi, znajdującemu się w bezpośrednim sąsiedztwie z ambasadą sowiecką imię Andreja Sacharowa. • W "MATERIAŁACH szkoleniowych" Polskiego Związku Piłki Nożnej pojawiła się instrukcja, według jakich cech należy dobierać dziewczyny zdadne do gry w piłkę nożną. Wymieniono następujące stadia rozwoju piersi: 1. wystawianie jedynie brodawki, 2. wystawianie pączka piersiowego, 3. powiększenie aureoli brodawki, dalsze powiększenie a. br., 4. dalsze powiększenie aureoli brodawki z aureolą uniesioną ku górze i 5. typ piersi dorosłej. • W WARSZAWSKIM tygodniku "Kultura" wydrukowano następującą opinię ucznia nastolatka: "Mój wujek jest bardzo często w RFN, ale jeździ tam tylko w celach zarobkowych. Przyjmuje pracę w zakładzie samochodowym, a później wraca z różnymi rzeczami, które kupił. Z tego, co opowiada, jest tam w pracy bardzo duży rygor, nie ma mowy o alkoholu i papierosach, za najmniejsze przewinienie wyrzucają z pracy. Jeżeli ja kiedyś pojedę tam, to tylko żeby zwiedzać, a już pracy nigdy nie podejmę". • BUDOWE nowego szpitala w Nowym Targu rozpoczęto w roku 1976. W jedenaście lat później wobec katastrofalnych warunków w starym szpitalu sanepid wydał decyzję o jego zamknięciu, że zaś nowy jest wciąż "w lesie" 100.000 mieszkańców Podhala pozostaje bez szans na tzw. szpitalne łóżko. Dodać trzeba, że oddanie do użytku nowego szpitala planowano wprowadzić na rok 1990, czyli "zaledwie" po 14 latach budowy, ale wszystkim już wiadomo, iż termin ten nie może być dotrzymany, bo działający tam wykonawcy nie są w stanie zrealizować nawet połowy zaplanowanych zadań. • DO IZBY Wyrzeźwieli w Lublinie trafiło w roku ubiegłym 68 osób w wieku poniżej 17 lat. Najmłodszy pacjent miał 12 lat. Katowicka izba gościła 9-latkę. • "POLSPORT" z Krosna wydał w nakładzie 30.000 egz. instrukcję jak zakładać trzewiki. A więc: "Cholewkę trzewika mocno rozchylić, a język przesunąć do przodu. Trzymając oburącz rozchyloną cholewkę włożyć nogi do wnętrza. Dokładnie ułożyć język na nodze. Zapiąć klamry odpowiednio regulując docisk cholewki do nogi. Uwaga: nie wolno mocno ciągnąć za język". • ZE SŁOWNICZKA gwary studenckiej w PRL: uczyć się = dzięciolić, cześć książki, ryjonić, wprówać, zafajdaniać; głupi = błota, tabaka, pierwocina, beznadziejniak, szczytowiec, obłędniak, choromóg, gleboń, ryfoł, półbaran, minoga; biblioteka = kujownia, siedzialnia, ogłupialnia, izba chorych, udęczałnia. Dwanaście lat temu obroniona została praca doktorska na temat gwary studenckiej, czyli "szajbus musiał nieźle ryć w izbie chorych". • JAK informuje sprawozdawca parlamentarny "Trybuna Opolskiej", w bufcie sejmowym pojawiło się nowe danie: "mózg po polsku". Komentarz "Polityki": "Sądząc po niektórych wystąpieniach nie wszyscy postowią się tym objadają".

Z DALEKIEGO KRAJU

BRONISŁAW ŚLESIŃSKI

RATUJ SIĘ KTO MOŻE...

Pod tym hasłem żyje się dziś w PRL. Kraju realnego socjalizmu i II etapu reformy gospodarczej. Jedni zakładają spółki, inni chwytają się rzemiosła, lub usług, a zaś ci inni, którzy nie mają żadnego pomysłu na życie poza systemem real-socjalizmu po prostu biedują. Emeryci - wszystkich właścicieli portfeli, pracownicy służby zdrowia, nauczyciele i wielu, wielu innych. Szarych, przeciętnych obywateli, którzy przez 40 lat nie dorobili się niczego, a ich dzieci nie mają mieszkań.

Rzeczywistość jest przerażająco smutna. A widoki na lepszą przyszłość nikłe. Zielone światło w ciemnym tunelu, o którym wspominał generał Jaruzelski na początku stanu wojennego dawno już zgasło, a ciemny tunel niebezpiecznie się wydłużał.

Cóż więc się dziwić owym kolejkom przed zachodnimi ambasadami - USA, RFN, czy Kanady. Pod siedzibą ambasady RFN na Saskiej Kępie dzień i noc koczują tłumy (na ogół młodych) ludzi. Przeciętny czas oczekiwania na wizę 3 tygodnie. Społeczne komitety oczekujących prowadzą listę, którą trzeba co dzień potwierdzać, aby nie utracić miejsca.

Ambasada RFN, która słynęła z szybkiego załatwiania wniosków wizowych, dziś czyni to szczególnie opieszale.

Przedstawiciele ambasady zdają sobie doskonale sprawę z tego, iż większość wyjeżdżających na paszporty turystyczne to kandydaci do pracy na czarno, czego władze RFN dziś się szczególnie obawiają.

Wizy amerykańskie wydawane są bardzo ostrożnie. Sukcesami mogą się poszczycić ci, którzy w Polsce posiadają znaczny majątek. Dom, auto itp. Biedni nie mają na ogół żadnych szans. A to właściwie im szczególnie zależy na wyjeździe i odbiciu się od dna. Po fali kwietniowo-majowych strajków, po owej krótkotrwałej wiośnie ludu, która wzbudziła pewne nadzieje u wielu, nastąpił znów okres zwątpienia i rezygnacji.

Nie wszyscy jednak poddają się tym defetystycznym nastrojom.

Solidarność Rolników Indywidualnych postuluje samograwitację. Niejako przejęcie spraw gospodarki na wsi. Nikt, komu dobro kraju leży na sercu, nie może pozostać obojętny. Trzeba żyć - mówią ludzie i jak zawsze wykorzystują pomysłowość rodzącą się w sytuacjach ekstremalnych.

Znajomy dziennikarz, wyrzucony z radia, założył prasownię. Pewna energiczna dziennikarka - ongiś krytyk artystyczny, zorganizowała spółkę, która m.in. zamierza prowadzić impresariaty aktorskie na wzór zachodni. Z długotrwałymi kontraktami, ewentualnością zawierania umów z krajami zachodnimi, itp. rolnicy indywidualni i spółdzielnie zabiegają o możliwości eksportu warzyw i owoców. Rzemieślnicy chcą eksportować swoje wyroby. Wszystko to na razie w powijakach. Jak w piosence Jacka Kaczmarskiego "Budujcie arkę przed potopem".

Cóż w końcu mają ludziska robić? Oczekiwanie na cud, lub nowy plan Marshalla nie prowadzi do niczego, tym bardziej iż obecnie widoki na kredyty zachodnie są niewielkie, w tej materii chyba również i rząd stracił wiarę i nadzieję. Odbudowa PRL nie jest dziś sprawą łatwą. Nie dokona się to ani dziś, ani jutro, ani za rok, czy dwa.

Po wojnie dźwignąć kraj z ruin było o wiele łatwiej. Ludzie wierzyli, że biorą udział w procesie ważnym i znaczącym. Nie byli jeszcze tak jak dziś zrażeni do komuny. Prawda jest taka. Ojcowie pokolenia Wałę-

sy, czy Bujaka wierzyli w wyższość ustroju sprawiedliwości społecznej. Wierzyli, że budują lepsze jutro dla swoich dzieci.

System - jako taki rozpadł się na naszych oczach. Od pierwszych strzałów skierowanych do robotników poznańskich zaczęła się niewiara, to czego nie spowodowały procesy żołnierzy Armii Krajowych i skrytobójstwa działaczy PSL i akcje skierowane przeciwko "zapłutym karłom reakcji", uczyniły jedwabnym cięciem Poznań, Marzec 68, Grudzień 70, Radom i Gdańsk. W tym względzie już się nic nie zmienia. Nie istnieje najmniejsza nawet szansa na to, by społeczeństwo uwierzyło czerwonym. To już jest rozdział zamknięty i żadne tam - pomożecie? Pomożemy! szans już dzisiaj nie ma.

Ratuj się kto może? Jedni widzą to w realizacji swoich małych, osobistych planów i nie można im tego mieć za złe. Prysnać na trochę na Zachód, zarobić, kupić mieszkanie, a może nawet założyć jakiś interes. Właśnie... założyć interes. Pewien działacz Solidarności ze Szczecina żalił się, iż ci, którzy się biorą do interesów, wchodzą w

spółki, są straceni dla ruchu związkowego. Dla działalności niezależnej. Pochłania ich zarabianie pieniędzy. Sukcesy na tym polu. To zresztą zupełnie zrozumiałe. Tak już jest. Na pracy dla wyższych idei pieniędzy się nie zarabia. Ot tyle najwyżej, aby starczyło na życie.

Szczęściem wielu działaczy Solidarności oparło się owej fali ucieczek w racjonalne, trzeźwe życie. Są wśród nas nadal wielcy, wspaniali, wciąż sprawie oddani. Jeden z nich zatrzymany przez organa ścigania, w odpowiedzi na pytanie o miejsce pracy, odpowiedział bez wahania: "Solidarność". Są też tacy, którzy wydłużają listę niezaplaconych grzywien. Ale że nie mają często ani mieszkań, ani sprzętów do zajęcia, ani pensji, na którą można wejść, pozostają coraz większymi dłużnikami PRL.

Chociaż tak naprawdę to PRL winna im zapłacić za zamowaną młodość, za utratę zdrowia i nadziei.

Ostatnio modne się stały wyjazdy do Norwegii. Modne - to złe słowo. Po prostu Norwegia zapewnia młodym ludziom możliwość szybkiego, chociaż wcale nie

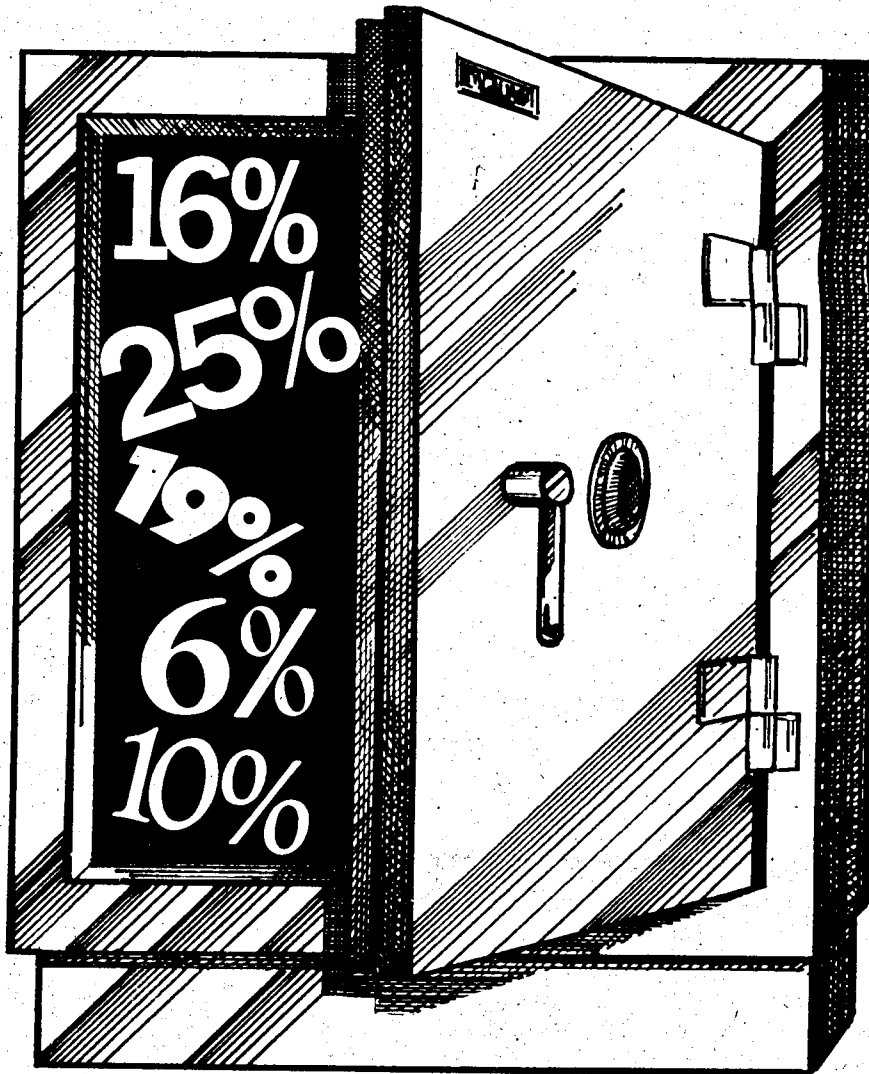
za łatwego zarobku. Praca na platformach wiertniczych należy do bardzo ciężkich. Samotność, mała przestrzeń życiowa, wokół morze. Podobno po kilku tygodniach takiego życia ludzie skaczą sobie do gardła. Istnieje również możliwość pracy przy wyrębie lasów, połowie ryb i w gospodarstwach rolnych: Wyjeżdżają więc do Norwegii - tego nowego Eldorado młodych Polaków. Z tych wyjazdów zarobkowych wynikają dla kraju niewątpliwie korzyści. Napływają dewizy. sprzęt elektroniczny, rzadziej samochody, bo cło horrendalne, ale za to, za te dewizy via Pewex bywają często nabywane małe i duże Fiaty oraz Polonezy.

Reszta pieniędzy sływa do Pewexu na sprzęt domowy, budowlany, artykuły spożywcze i wódkę.

No i tak się jakoś żyje w tym dziwnym kraju. Oczywiście niespokojnych ludzi, szaleńców ideowych i trzeźwych kalkulatorów.

W serialu telewizyjnym "Najdłuższa wojna nowoczesnej Europy" autor scenariusza Stefan Bratkowski, pokazał jak to na terenie Wielkopolski powstawały trzeźwe polskie inicjatywy, które zaowocowały potem wysoko postawioną gospodarką na terenie tejże Wielkopolski. Fabryka Cegielskiego to efekt tamtych, niegdysiejszych poczynań.

We współczesnej Polsce znów przyszedł czas na samoorganizację, na trzeźwe inicjatywy, na czas ratunku dla ludzi, którym los przypieczętowany w Jalcie skazał na życie w systemie komunistycznym.

Co każdy wiedzieć powinien

Wysokość procentów i opłaty manipulacyjne są istotną sprawą przy staraniach o pożyczkę.

Zarówno bowiem opłaty, jak i metody obliczania procentu mogą się różnić w zależności od tego, kto udziela pożyczki.

Jako klient każdy ma prawo wiedzieć, ile go kosztuje udzielany kredyt.

Dlatego należy zwracać uwagę na następujące kwestie:

- wysokość procentu,
- okres czasu poprzedzający moment liczenia procentu,
- sposób liczenia procentu,
- opłaty dodatkowe,
- ulgi oferowane przy spłacie pożyczek.

Consumer and
Corporate Affairs
Canada

Consommation
et Corporations
Canada

Canada

Od pewnego czasu narastał konflikt w Głosie Polskim. Nowy prezes Dyrekcji Prasowej, Edward Apanaszewski swoje urzędowanie rozpoczął od drastycznego obcięcia funduszu honoracyjnego o 300 dolarów miesięcznie. Było to w marcu br. W kwietniu redaktor Zyman pozbawiony został gratyfikacji 100 dol. tygodniowo z tytułu merytorycznej opieki nad księgarnią, 1 czerwca z biurka redaktora naczelnego Głosu Polskiego zniknął telefon. Tego samego dnia rano prezes Dyrekcji Prasowej poinformował redaktora Zymana: - Przyszedłem panu powiedzieć, że pan tu już nie pracuje!

Edward Zyman przepracował w Głosie Polskim cztery lata. W dość powszechnym odczuciu obecna formuła pisma jest w dużej mierze jego zasługą. Zwalniający go urzędnik nie raczył umotywić swojej decyzji. Na oficjalnym dokumencie jakim jest Record of Employment prezes wpisał: "Employment terminated because of wilful insubordination". Miała ona polegać na zamieszczeniu tekstów Lucjana Piekarskiego wbrew oficjalnemu zakazowi prezesa Twaroga.

W odniesieniu do człowieka, którego pracowitość i poświęcenie z jakimi tworzył pismo są nam wszystkim znane jest to co najmniej wpis zastanawiający. Zastanawiający jest także fakt pośpiesznej wymiany zamków w drzwiach firmy, a bardziej jeszcze wezwanie policji, która miała - zdaniem prezesa Apanaszewskiego - wyprowadzić z redakcji redaktora Zymana i współudziałowców pisma, w tym członków Zarządu Głównego Związku Narodowego Polskiego: Kamila Kowalczyka, Wandę Kornatowską i Stanisława Burzę-Karlińskiego, prezesa Gminy 2 Jana Taborzkiego, znanego działacza Kazimierza Wrzoska, szefa Biura Pomocy Społecznej i redaktorkę popularnego programu tv Polonia Review Elżbietę Wolską, wieloletniego współpracownika pisma Jerzego Rozwadowskiego i jego żonę, znaną działaczkę społeczną Zofię oraz Lucjana Piekarskiego, któremu mimo sześćdziesięciu lat współpracy z Głosem, Zarząd Główny i Dyrekcja Prasowa odmawia tytułu współpracownika.

Incydent zdarzył się w czwartek. W piątek firma została na jeden dzień zamknięta. Zamki - jak rzekliśmy - wymieniono. Redaktor Zyman nie mógł dostać się do wnętrza.

Chcielibyśmy cośkolwiek z tego zrozumieć. Myślę, że zarówno prezes Apanaszewski, jak i Zarząd Główny ZNPwK winien Polonii rzeczowe tej przykłej sprawy wyjaśnienie.

Od kilku miesięcy mówiło się, że Głos Polski jest gazetą, która ma kłopoty finansowe, że zbliża się moment jej zamknięcia. Rzeczywiście, Głos przestał być gazetą masowo czytana. Dawne Echo Tygodnia i dzisiejszy Tygodnik Polski stanowił dla niego poważną konkurencję. Miał jednak swoją specyfikę, był przedmiotem żywej dyskusji w środowisku. Wart był wydawcy-mecenasa, który by go dofinansował. Niestety głęboki konflikt pomiędzy naczelnymi gazet a organizacyjnymi wydawcami wynika nie tylko z odmiennych potrzeb, zainteresowań i interesów, a przede wszystkim z silnych antyinteligentkich nastrojów. Decyzja zwolnienia Edwarda Zymana zwiastuje nie tylko upadek Głosu Polskiego, ale koncepcji organizacyjnej gazety. Aby bowiem istniało coś takiego jak żywa gazeta organizacyjna, instytucja ta musi być ideowo oryginalna, skoncentrowana na społecznych i politycznych koncepcjach, a nie na obsłudze własnych organizacyjnych struktur. W przeciwnym razie gazeta porusza się swobodnie w sferze redakcyjnych wizji, co prowadzi do konfliktu - zwykle personalnego.

Co gorsze, w obecnym natłoku gazet, trudno owe wizje spieniężyć. Według informacji uzyskanych od byłego naczelnego Głosu, kilku jego współpracowników zerwało współpracę z wydawnictwem.

Witamy ich na naszych łamach. Współpraca ta może się okazać dla obu stron, a przede wszystkim naszych Czytelników, bardzo korzystna.

Pan już nie pracuje

Do Czytelników i Przyjaciół Głosu Polskiego!

W dniu 1 czerwca br. - po czterech latach pracy - zostałem w trybie nagłym zwolniony ze stanowiska redaktora naczelnego Głosu Polskiego. Od października 1984 roku zredagowałem blisko 200 numerów tego tygodnika, który nie tylko w moim odczuciu zyskał sobie w polskim środowisku powszechny szacunek i uznanie.

W okresie tym nawiązało z Głosem Polskim współpracę kilkudziesięciosobowe grono współpracowników: dziennikarzy, pisarzy, naukowców zamieszkałych w Kanadzie; w innych krajach zachodnich (Anglia, Francja, Dania, RFN, USA) oraz w Polsce. Szczególnie cenne były dla Głosu materiały pisane przez przedstawicieli polskiej opozycji demokratycznej, twórców wywodzących się z katolickich środowisk intelektualnych.

Pismo zyskało własne, rozpoznawalne oblicze, stając się istotną trybuną wolnych Polaków na obczyźnie. W niełatwych warunkach, jakie towarzyszą każdemu wydawnictwu emigracyjnemu, starałem się z zespołem pracowników i współpracowników upowszechnić ojczystą kulturę, utrwalać polskie tradycje niepodległościowe, służyć najusilniej interesom polskiej grupy etnicznej. To, jakie były czteroletnie efekty tych wysiłków, pozostawiam ocenie Czytelników Głosu. Ponieważ z przyczyn ode mnie niezależnych nie mogłem pożegnać się z Państwem na łamach mego macierzystego pisma, korzystam z gościnnych łamów Echa-Tygodnika Polskiego, by przekazać

wszystkim Czytelnikom i Przyjaciołom Głosu Polskiego najserdeczniejsze podziękowania. Dziękuję Państwu za stałą i życzliwą współpracę, za liczne listy do redakcji, za uwagi przekazywane nam podczas redakcyjnych spotkań.

Praca w Głosie Polskim była moją pierwszą i jedyną jak dotąd pracą na emigracji. Dostarczyła mi ona dzięki Państwu wielu przyjemności i satysfakcji, jakich przysporzyć może służba polskiemu słowu.

Wierzę, że przynajmniej z niektórymi z Państwa spotkam się dzięki publikacjom zamieszczanym na łamach innych pism polskich wydawanych w Kanadzie.

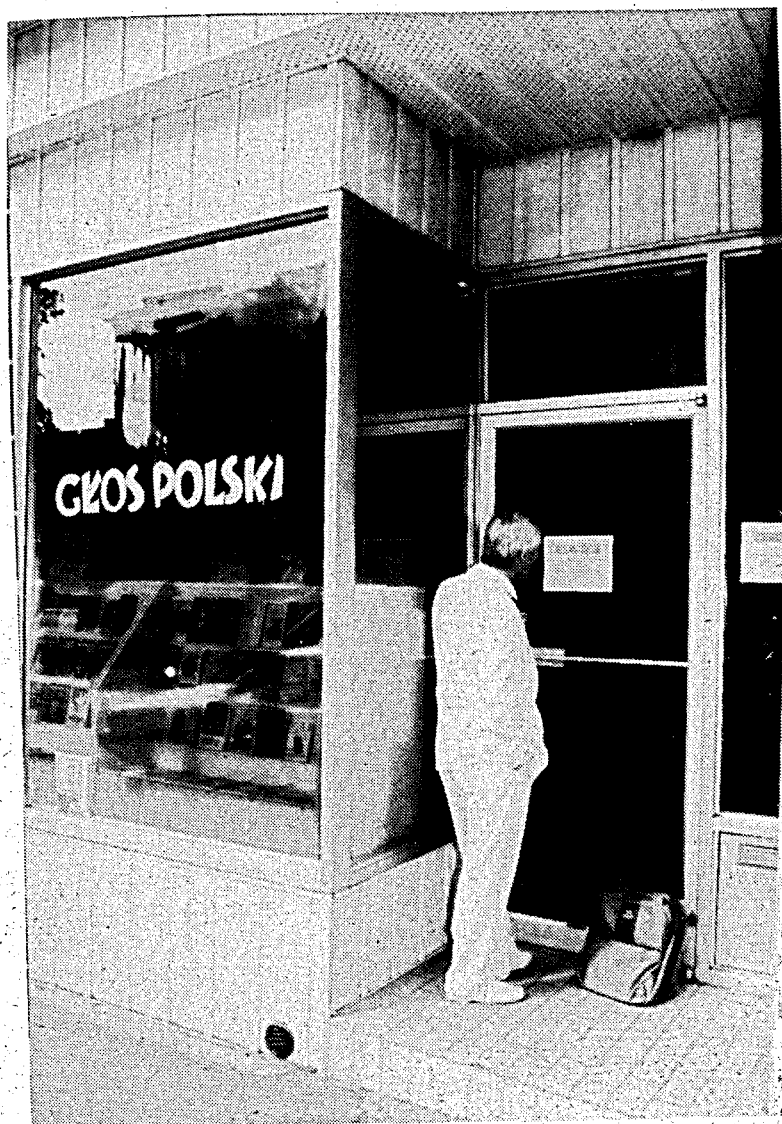
Równocześnie dziękuję serdecznie za współpracę wszystkim moim koleżankom i kolegom z Wydawnictwa Głos Polski Gazeta Polska, z którymi przeżyłem wiele ważnych dla mnie chwil; pozwoliły mi one zrozumieć ogrom wysiłków i poświęceń jakim jest praca dziennikarska i redaktorska w warunkach emigracyjnych.

Słowa podziękowań pragnę przekazać także współpracującym z kierowanym przeze mnie piśmie stowarzyszeniom i organizacjom, zwłaszcza zaś Kongresowi Polonii Kanadyjskiej.

Wraz ze słowami podziękowań śię wyrażę gorących przeprosin do tych wszystkich, których materiały, listy, sugestie i prośby pozostaną bez mojej odpowiedzi.

EDWARD ZYMAN

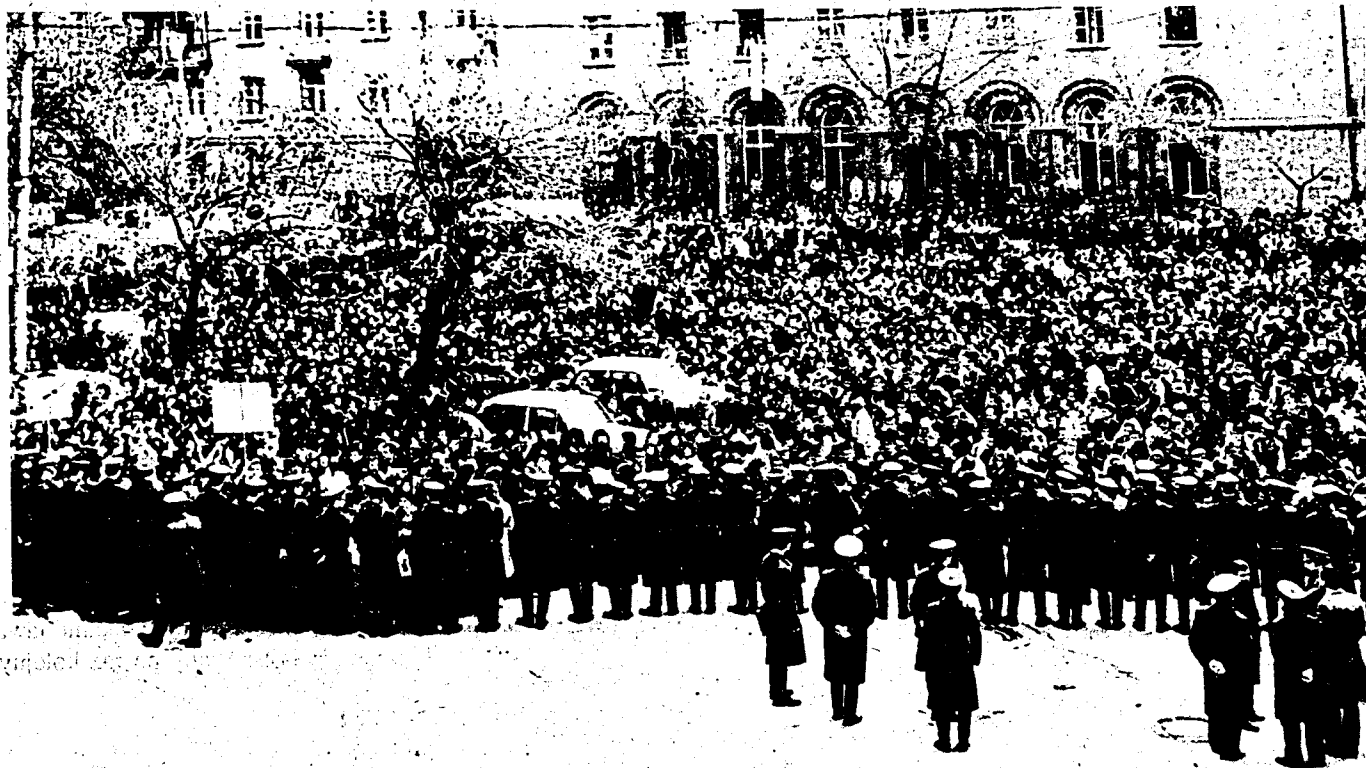
Toronto, dnia 7 czerwca 1988 r.

Redaktor Zyman przed zamkniętą redakcją. Nie wpuszczono nawet udziałowców. Członek Zarządu Głównego ZNPwK Kamil Kowalczyk rozmawia przez zamknięte drzwi z dyrektorem Apanaszewskim.

WALKA O WŁADZĘ

Demonstracja w Erewaniu

W całym bloku wschodnim rządy starają się rozpaczliwie przestawić system polityczny i gospodarczy tak, by nie zagroziło to panowaniu komunistycznemu. Próby reformy wykazały w całej rozciągłości wymiary kryzysu, a konkretna poprawa dla narodów na razie nie nadeszła. Supremacja Związku Sowieckiego stanęła w dramatycznej walce o kierunki rozwoju, a w Polsce robotnicy domagają się usunięcia reżimu.

W swojej książce "Pierestrojka" Michaił Gorbaczow twierdzi, że "ludzie na Zachodzie posunęli się tak daleko, iż uważają rewolucję październikową za błąd, który odciął nasz kraj od postępu na świecie".

Czegoś tak strasznego nie powiedział jeszcze żaden z przywódców sowieckich, sam też się wzdygnął, kiedy spojrzał w tę przepaść do tyłu. "Te całe 70 lat naszego życia, naszej pracy i wysiłku, naszej walki, ma być pomyłką? Nie.....".

Dla ludzi na Wschodzie jest to już dawno oczywiste - dla tych trzymany pod kuratelą intelektualistów, tych okradzanych konsumentów, tego spauperyzowanego proletariatu, tych ujarzmionych narodów w tym imperium. A nowa generacja, która o terrorze w czasach stalinowskich słyszała tylko z opowieści swoich dziadków, boi się o tym mówić.

To nie Rosjanie buntują się, polscy robotnicy chcą rewolucji, to tysiące rumuńskich obywateli ucieka na Węgry, w węgierskim rządzie siedzą prawie sami dysydenci. Ten służący przez 70 lat wzorzec dla światowego komunizmu, mimo różnych prób zmian, okazał się błędną drogą.

W tym roku sekretarz generalny KPZR odkrył te błędy. W kwietniu pojechał on do jednego z kołchozów w Uzbekistanie, w którym (tak jak w Chinach) zniesiono kolektywizację i przekazano ziemię do uprawy rodzinom. Urodzaj przekroczył o 70% zaplanowanego zysku, a każda rodzina ma teraz własne konto i auto.

Dziesiątki lat komuniści w Rosji, a następnie także w krajach przez nich opanowanych od Łaby do Jangcy, w Ameryce Srodkowej - Kuba, w południowej Azji - Wietnam, rozkazywali swoim podwładnym jak mają pracować, ile mogą zarobić, co mogą czytać i co mogą myśleć. Ten eksperyment gwałcenia ludzi, aby osiągnąć tak zwane

wyższe cele nie udało się, przegrali wyścig ze światem kapitalistycznym, z gospodarką rynkową, obowiązującym systemem prawnym i pluralizmem społecznym.

Próba, by państwo było pracodawcą i cenzorem, przydziałało mieszkania i handlowało artykułami spożywczymi; ubezwłasnowolnienie ludzi i zmuszenie ich do większej wydajności pracy nie powiodła się.

W fabrykach stoją od dziesięcioleci te same maszyny, butwieją ulice i koleje, mieszkań i podstawowych artykułów spożywczych stale brakuje, nigdy nie doszła do skutku masowa motoryzacja.

Dynamiczni przedsiębiorcy i menadżerowie są tak samo nieznanymi jak niezależne związki zawodowe, niezależne sądy i prasa, w której dziennikarz może pisać to, co uważa za słuszne.

W takiej sytuacji nikt nie pracuje więcej jak musi, a zmurszały system stoi na skraju załamania gospodarczego. Spadł dramatycznie wschodnioeuropejski eksport światowy.

Dwa i pół miliona mieszkańców Singapuru eksportuje więcej maszyn na rynki zachodnie jak 400-milionowa Europa Wschodnia. Bez dewiz, niestety, blok ten nie będzie mógł się zmodernizować; spłacić swoich długów, zaspokoić potrzeb swoich mieszkańców, ani w dziedzinie konsumpcji, ani wolnego czasu, ani wolności.

Przycisnąć jeszcze bardziej pasa? Jest to sygnał, że osiągnięto granice niedostatku, strajki w Polsce wykazały bezradność reżimu, pozostał tylko gwałt policyjny.

Na domiar złego, zarówno z Polski, jak i pozostałych krajów socjalistycznych, podawano Zachodowi do wiadomości, że nastąpiła całkowita stabilizacja systemu, a konsekwencje tej stabilizacji ponosi przede wszystkim klasa pracująca, która z dotychczasowych reform otrzymuje tylko inflację,

głodowe uposażenia i stale spadającą stopę życiową.

Do takiej ofiarności można by przyciągnąć ludzi, gdyby rządząca partia brała udział w tych wyrzeczeniach. Gdyby zostały ograniczone osobiste przywileje kadry, która często składa się z ludzi o braku kompetencji.

"Jeżeli reforma wymyślona przez władze zostanie konsekwentnie przeprowadzona, dobre lub złe nastroje obywateli są sprawą drugorzędą" - twierdzi polski publicysta Kazimierz Koźniewski, a "społeczeństwo rozkwitnie wtedy, kiedy mądry ludzie będą pełnić władzę w rządzie".

Kierownictwa stale zadają sobie heretyckie pytanie, czy system komunistyczny jest reformowalny. Zastanawia się nad tym także premier Węgier Karoly Grosz, twierdząc w końcu, że "socjalizm można zreformować i zmodernizować".

Inną opinię na ten temat ma polski opozycjonista Adam Michnik, zapytując, czy z obecnej sytuacji jest jakieś wyjście? "Reformy są jednocześnie niezbędne i niemożliwe". Przymusowa sytuacja, w jakiej znalazły się reżimy Wschodniej Europy, wykazuje tak jawnie jak jeszcze nigdy całkowite bankructwo tak ideologiczne, jak i materialne.

Rządy od Bukaresztu do Berlina Wschodniego szukają rozpaczliwie wyjścia jak przestawić ideologicznie i gospodarczo system w podległych im krajach. Trudności tych towarzyszy spotęgowały się jeszcze bardziej od Gorbaczowa zaczął wprowadzać w życie zmiany u siebie, zachęcając ich by i w swoich krajach to zrobili.

Dać gospodarce większą swobodę działania, zachowując jednocześnie monopol partii na władzę - jest to sytuacja, w której wszyscy ponoszą klęskę.

Każdy, czy silniejszy, czy słabszy melduje swoją jazdę w dół. Żaden kraj nie może zameldować o zwycięstwie odkad podjęto się reformy gospodarczej. W całym zasięgu czerwonej gospodarki przyrost dochodu narodowego spadł do połowy w porównaniu z rokiem ubiegłym.

Długi piętrzą się szybciej jak poprzednio, od 1984 r. wzrosły z 45 mld do 130 mld dolarów. Trzeba wziąć tutaj pod uwagę, że wszystkie kraje wschodnie drastycznie ograniczyły import. Począwszy od największego dłużnika - Polski (39 mld) do najmniej szego - Czechosłowacji (2,9 mld). Czechosłowacja była kiedyś przodującym krajem przemysłowym, dzisiaj straty z powodu reklamacji w handlu zagranicznym są bardzo duże.

Wśród tych wszystkich biednych krajów tylko rumuński dyktator Ceausescu przysparza zachodnim wierzycielom radości. Rygorystyczny zakaz importu i narodowy program oszczędnościowy, który spowodował, że naród przez cztery zimy głodował i marzył, ten nawiedzony wielkością komunistą na rumuńskim tronie spowodował zmniejszenie zadłużenia z 11 mld na 2,4 mld dolarów. Wszystko to, "aby uniezależnić Rumunię od zagranicy". Zapłacił za to naród, a produkcja spadła o jedną trzecią.

Na Węgrzech, które były dotychczas przykładem i pionierem kroczenia ku otwartemu socjalizmowi, minęło już 20 lat tej drogi, którą obrał także teraz Gorbaczow - eksperci liczą, że po modernizacji przemysłu, zostanie bez zatrudnienia 200 tys. osób, co stanowi 4% wszystkich zdolnych do pracy.

Splacanie procentów od zadłużenia wyniesie 92% całego eksportu, ceny wzrosną prawie 20% i do tego doszedł, wprowadzony od stycznia, podatek specjalny. A oto budapeszteńskie przysłowie: "szwedzkie podatki i etiopskie uposażenie".

Trudno to porównywać z Polską, gdzie podwyżka cen według oficjalnych danych wzrosła tak, że spowoduje 42% inflacji. Biuro Polityczne zapowiada, że "zmniejszy się zaopatrzenie rynku w wielu rodzajach dóbr konsumpcyjnych".

To błędne koło ma zostać przerwane przez zapowiedziane reformy: modernizacja przestarzałych fabryk, aby zmniejszyć koszty i podnieść jakość produkcji tak, aby zwiększyć eksport. Zgodnie ze starym państwowo-socjalistycznym sposobem, wygosparowany zysk inwestować - kosztem standardu życia.

Następstwa: wschodnioeuropejcy pracują faktycznie mało wydajnie. Pracować się nie opłaca, bo i tak za to nie można nic kupić, a jeżeli już coś jest to jest drogie i złe. Węgierscy znawcy obawiają się, że praca na akord niewiele zmieni, "jeżeli nic nie ma, nie da się tego podzielić".

Mimo iż od zakończenia wojny minęło już 40 lat, bezrobotni i korzystający z zasiłków socjalnych na Zachodzie żyją lepiej jak dobrzy fachowcy na Wschodzie.

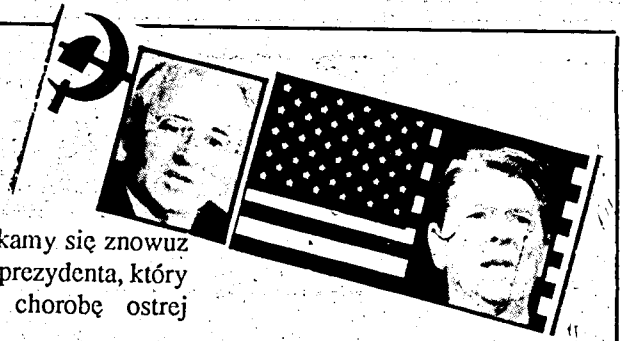
Trudno się dziwić, że tylko w ubiegłym roku pół miliona Polaków wywedrowało do RFN bądź by rozpoczął od początku, lub by zarobić na czarno: jest to porównanie systemu przez zwyczajnego człowieka.

Ciąg dalszy
w następnym numerze

Der Spiegel, 9.05.88

Tłum. S. CECH

SZCZYTOMANIA

• Reagan i Gorbaczow dopuszczają możliwość podpisania układu o redukcji broni strategicznych przed 20 stycznia 1989 roku.

Wizyta prezydenta Reagana w Związku Sowieckim przebiegła na ogół w życzliwej atmosferze. Dotyczy to zarówno spotkań oficjalnych, jak i spontanicznych spotkań na ulicach moskiewskich z przechodniami, jak np. spotkanie na ulicy Arbatowa. Jednym ze zgrzytów było skrytykowanie prezydenta Reagana przez sowieckie środki masowego przekazu za to, iż potępił sowieckie praktyki w zakresie praw człowieka i obywatela. Słowa krytyczne skierował również pod adresem Reagana za to samo rzecznik Kremla G. Gierasimow. "Znamy nasze braki... powiedział rzecznik - ale bardzo nie lubimy, gdy ktoś z zewnątrz mówi nam jak powinniśmy żyć". Do wzrostu napięcia doszło podczas oficjalnego obiadu na Kremlu, gdy przywódca Gorbaczow wezwał Reagana do zaprzestania pouczenia Związku Sowieckiego w sprawach praw człowieka. "Zależy nam bardzo - podkreślił Gorbaczow - na rozszerzeniu kontaktów międzyludzkich w różnych formach. Musi to się jednak odbyć bez mieszania się w nasze sprawy wewnętrzne, bez pouczenia i bez narzucania innym własnych poglądów i zwyczajów. Musi to się odbyć bez przekształcania problemów rodzinnych i osobistych w konfrontację państw". Podczas przemówienia do studentów i pracowników Uniwersytetu Moskiewskiego prezydent Reagan wyraził się z uznaniem o procesie reform w jakim znalazł się Związek Sowiecki, który zmieni przyszłe stosunki Wschodu z Zachodem. "Wasze pokolenie - podkreślił Reagan - żyje w jednym z najbardziej fascynujących i niosących nadzieję okresów historii sowieckiej... Jest to czas, w którym pierwszy oddech wolności odurzył już powietrze... w którym nagromadzone energie ducha przebijają się na wolność po długiej ciszy. Podczas tej moskiewskiej wiosny, w maju 1988 roku, niech nam wolno mieć nadzieję, że wolność rozkwitnie i będzie trwała w tej bogatej i żyznej glebie waszego narodu i kultury". Reagan i Gorbaczow podpisali kilka dwustronnych umów i porozumień, dotyczących takich spraw jak wymiana studentów i naukowców oraz wspólnych badań w zakresie wykorzystania przestrzeni kosmicznej w celach pokojowych. Obydwaj zapowiedzieli także prawdopodobne podpisanie układu o redukcji strategicznych broni nuklearnych przed 20 stycznia 1989 roku, a więc przed dniem opuszczenia przez Reagana Białego Domu. Wielu komentatorów i obserwatorów moskiewskiego spotkania na szczycie uznało tę szansę za największe osiągnięcie szczytu. Obydwaj przywódcy wyrazili opinię, że osiągnięto niewiele konkretnego. Gorbaczow nazwał nawet to spotkanie straconą okazją w kontekście braku postępu w sprawach rozbrojenia i rozstrzygnięcia konfliktów regionalnych.

Po opadnięciu szczytowej euforii pora na kilka uwag zdrowego sceptycyzmu.

Jeśli się komuś wydaje, że szczyt moskiewski, i w ogóle szczyty amerykańsko-sowieckie przynoszą pokój, zrozumienie, współistnienie i bezpieczeństwo, to się oczywiście myli.

Prawdziwe bezpieczeństwo, pokój i współistnienie mogą tylko zapewnić uzbrojone po zęby amerykańskie oddziały wojskowe.

Właściwe zaś zrozumienie Związku Sowieckiego nie polega na obejmowaniu się prezydenta USA z przywódcą sowieckim na Placu Czerwonym, lecz na studiowaniu pism znawców komunizmu i totalitaryzmu. W tym kontekście prezydent Reagan, domagając się od Gorbaczowa pełnego opublikowania prac wszystkich Sołżenicyna, wykazał przynajmniej, że znajduje się na właściwej drodze zrozumienia.

Zimna wojna, III wojna światowa, psychologiczna, trwają nadal. Nadal bowiem trwają przyczyny, które je wywołują i nadal nad światem wisi upiór Jałty i wszystkich spowodowanych przez Jałtę problemów.

Napięcie między ZSSR i USA nie wynika z tego, że amerykański prezydent nie spotyka się z sowieckim sekretarzem generalnym, ale z tego, że Stany Zjednoczone są krajem wolnym i demokratycznym, a Związek Sowiecki jest krajem totalitarnym i komunistycznym.

Reagan spotkał się z Gorbaczowem cztery razy w ciągu 2 i pół lat, co jest, jak na razie, absolutnym rekordem szczytowania (i to w kategorii względnej jak i bezwzględnej).

Jest to jeden z najcięższych błędów prezydentury Reagana, gdyż pomaganie Moskwie w rozwoju gospodarczym, popieranie pieriestrojki w sytuacji gdy militar-

nie w imperium nic się nie zmienia, nie służy sprawie bezpieczeństwa i pokoju.

Imperium zła jest nadal zle i Reagan powinien tę opinię publicznie podtrzymać (prywatnie nadal uważa, że tak jest), niezależnie jak mocno skrzyczałoby go za to żona i niezależnie od tego co myśli o intencjach Gorbaczowa. Jeśli Gorbaczow rzeczywiście stanie na drodze celów imperium zostanie zdmuchnięty z powierzchni jak bańka mydlana. Jak do tej pory Gorbaczow wylaży ze skóry, aby to imperium uratować i przykro patrzeć jak Ameryka na czele z prezydentem antykomunistą, dają się wodzić za nos i mu w tym pomagają.

Na szczęście Amerykanie nie oszaleli jeszcze zupełnie, o czym świadczy załączone obok zdjęcie kontradmirała Woody Lee. Była to niewątpliwie najbardziej dojrzała decyzja amerykańska podczas szczytu.

Jedynym jasnym punktem szczytu było spotkanie Reagana z dysydentami (wcześniej to samo uczyniła podczas wizyty w Moskwie Margaret Thatcher). I wszystko to, co Reagan mówił o prawach człowieka i wolnościach osobistych, religijnych, ekonomicznych, etc. Niewiele się z tego przedostało do społeczeństwa sowieckiego, ale przynajmniej w tej sprawie Reagan nie dał się zepchnąć do defensywy, a dla dysydentów akt ten stanowił ich wielkie wsparcie moralne.

Jeśli idzie o sprawę najważniejszą, bo najbardziej niebezpieczną dla demokracji i wolności, czyli o zapowiedź podpisania, jeszcze przed ustąpieniem Reagana z Białego Domu, układu o redukcji nuklearnych broni strategicznych, to zakładam, że Ameryka się rozmyśli i jeśli zajdzie potrzeba każe czmychnąć Reaganowi ze stanowiska przed 20 stycznia.

szpitalach psychiatrycznych i podkreślił, że zależy mu na tym, aby Reagan nie dał się zwieść oficjalnej retoryce. Reagan odpowiedział, że wydaje się, iż w Związku Sowieckim pojawiła się nadzieja zmiany na lepsze w zakresie praw człowieka. "Nowy przywódca sowiecki - zauważył Reagan - wydaje się dostrzegać związek pomiędzy wolnością a ekonomicznym wzrostem". Jednakże USA będą nadal popierać sowieckich dysydentów. W sprawach praw człowieka, w sprawach ludzkiej godności, nie można poluznić presji, "zawsze można domagać się więcej". Spotkanie Reagana z dysydentami było transmitowane na bieżąco do hoteli moskiewskich, gdzie zatrzymali się zagraniczni dziennikarze. Natomiast cały Związek Sowiecki obejrzał w dzienniku telewizyjnym ostry atak na Reagana za to, że spotkał się z dysydentami. G. Arbatow jeden z głównych doradców Gorbaczowa określił spotkanie jako "przykład złego smaku politycznego". A spiker przeczytał w

Czy doczekamy się znowuz amerykańskiego prezydenta, który nie zapadnie na chorobę ostrej szczytomanii?

ŚWIATOWIT

Kontradmiral Woody Lee na Placu Czerwonym z walizką nuklearnych guzików.

KPN O SZCZYCIE

Szczególnie zainteresowana powołaniem szczytu jest Polska - kraj, który wiele wycierpiał, ale który wie także, iż niepodległość i prawa obywatelskie są wartościami najwyższymi, z których nie wolno rezygnować na drodze jakichkolwiek kompromisów. Polacy wielokrotnie dawali czynem wyraz przywiązania do tych szczytnych idei: Październik 56, Marzec 68, Grudzień 70, Czerwiec 76, Sierpień 80.

Także niedawne strajki, a dzisiejsze wiece, manifestacje, ulotki i transparenty są znakiem, iż - tak jak w wulkanie lava, tak gotuje się Polska, aby po raz kolejny wybuchnąć.

Bowiem dopóki nie będzie Polski wolnej, nie będzie Polski spokojnej. Gdy nie będzie takiej Polski, nie będzie stabilnego układu w Europie Środkowej. Gdy nie będzie takiego układu, cała Europa nie zazna spokoju, a bez spokojnej Europy nie powieździe się żaden dialog Wschód-Zachód. Stwierdzić należy, iż obaj przywódcy supermocarstw są tego świadomi.

Rada Polityczna KPN patrzy na szczyt moskiewski także jako na sprawdzian szczerości Gorbaczowa, popierając przy tym zgłoszone w Stanach Zjednoczonych warunki stawiane radzieckiemu przywódcy. Po pierwsze, zezwolenie na emigrację Żydów ze Związku Radzieckiego, po drugie, przywrócenie wolności i demokracji w Polsce, po trzecie, zaprzestanie pomocy militarnej w Ameryce Środkowej.

Bez spełnienia tych warunków trudno bowiem będzie uwierzyć w szczerość intencji Gorbaczowa mówiącego o świecie pełnym wolności, pokoju i dobrobytu.

Rada Polityczna KPN deklaruje swe pragnienie, aby demokratyczna i niepodległa Polska była jednym z czynników wpływających na utrzymanie pokoju światowego.

wiadomościach, że jest godne ubolewania to, że "prezydent traci czas z tzw. obrońcami praw człowieka, z ludźmi, którzy nie przedstawiają uczciwego rachunku praw człowieka w Związku Sowieckim". Telewizja sowiecka pokazała także program z grupą Indian amerykańskich przybyłych do Moskwy na oficjalne zaproszenie i utrzymujących, że administracja Reagana dołożyła swoją cegiełkę do trwającego w Stanach Zjednoczonych ludobójstwa tubylców (nasz komentarz powyżej).

• Thatcher chwali Reagana za spotkanie na szczycie. Prezydent USA R. Reagan spotkał się w Londynie, w drodze powrotnej ze Związku Sowieckiego do Waszyngtonu, z premierem W. Brytanii M. Thatcher. Podczas przemówienia w Królewskim Instytucie Spraw Międzynarodowych w Londynie Reagan powiedział, że jego wizyta w Związku Sowieckim wzmacnia

nadzieje na nową erę stosunków Wschód-Zachód oraz stawia w polu widzenia układ o redukcji broni strategicznych. "Całkiem możliwe - podkreślił Reagan - że rozpoczynamy znoszenie barier ery powojennej, całkiem możliwe, że wracamy w nową erę w historii, erę trwałych zmian w Związku Sowieckim". Podczas swego przemówienia Reagan podkreślił znaczenie ścisłego sojuszu między USA i Wielką Brytanią oraz wyraził swe wielkie uznanie i podziw dla premier M. Thatcher. W swym wystąpieniu Thatcher określiła spotkanie w Moskwie jako "sukces" i osobisty triumf prezydenta Reagana. Zdaniem Thatcher spotkanie na szczycie przyniosło bardziej stałe i pokojowe stosunki między Wschodem i Zachodem. "Dziękuję Panu Panie Prezydencie - powiedziała Thatcher. Dziękuję za spotkanie na szczycie, dziękuję za to, że jest Pan prezydentem, dziękuję za pański testament wiary i niech Bóg błogosławi Amerykę".

• Spotkanie Reagana z dysydentami sowieckimi. Prezydent Reagan spotkał się w Moskwie, w budynku ambasady amerykańskiej, ze 100 czołowymi dysydentami sowieckimi. Trzej dysydenci Siergiej Kowalew, Juli Kaszarowski i ksiądz Gleb Jakunin powiedzieli prezydentowi, że reformy w Związku Sowieckim nie objęły praw człowieka. "Siły zmian są nadal chwiejne - podkreślił były długoletni więzień polityczny biolog Kowalew - a nasze nadzieje niepewne... Obecna sytuacja może w każdym momencie być zmieniona, nowy kurs w Związku Sowieckim wymaga międzynarodowego poparcia. Liczymy jednak na to, że owo poparcie obejmie także prawa człowieka i wolności osobiste".

Kowalew przypomniał także, że w ZSSR znajduje się 1000 więźniów politycznych w obozach pracy i w

IWONA MAJEWSKA

Degradacja ?!

Zdjęcie: ANDRZEJA STAWICKIEGO

"Marzę o tym, aby zostać cieciem" - pół żartem, pół serio stwierdziłam na jednym z przyjęć. - "Miałabym mieszkanie, trochę pieniędzy i mnóstwo wolnego czasu".

"Superintendentem, znaczy?" - upewniła się głośno brzmiąca szatynka.

"Znaczy, choć cieć brzmi swojsko".

"Niedaleko stąd szukają kogoś do objęcia domu. Jeśli chcesz, możemy cię polecić".

"Oczywiście, chcę. Jaki to dom? Widziałas go, znasz ludzi?"

Nie widziała, nie zna. Rozbawiona patrzyła na mnie, a w jej oczach sympatia z niedowierzaniem walczyła o prawo wyłączności.

Wiedziałam, że jest żoną superintendenta, chciałam zatem dowiedzieć się czegoś więcej o tej pracy. Usłyszałam tylko jakieś oburzenie wśród znajomych wywołała nowa posada jej męża. Szczególnie kipiał pewien starszy pan, którego nazwisko pojawiało się swojego czasu także w Echu:

"Wykształceni ludzie - syczał - a sprzątać będą! Uważał, iż nie godzi się, aby ci co w Polsce pokonczyli studia wyższe, w Kanadzie pełnili funkcje tak niskie. Swoimi uwagami nie zmienił decyzji świeżych emigrantów, ale do (i tak ciężkiego) superintendenckiego serca dołożył swoją miarę, ołowiu.

Kilka dni czekałam na telefon od właściciela domu, który miał zostać właścicielem części mojego czasu. "Niemieckim" angielskim zaprosił mnie i męża na spotkanie. Bałam się, że słaba znajomość angielskiego zaprzepaści moją szansę na tę pracę. Jakież było moje zdziwienie, kiedy rozmowę prowadziliśmy w języku... polskim. Żona mojego kapitalisty jest Polką i, aby wszystko było jasne, to ona z nami rozmawiała.

Zaskoczył mnie wygląd i zachowanie tych ludzi. Skromni, ciepło uśmiechnięci i udzielający mi rad niemal rodzicielskich, w niczym nie przypominali mojego portretu milionera (są nimi kilkakrotnie), a tym

bardziej kamieniczników - sztandarowych postaci z wczesnokomunistycznych krytyk systemu burżuazyjnego. Polubiłam ich i jeszcze chętniej podpisałam umowę. Zostałam superintendentem.

"Dom do objęcia" okazał się osmioletnim, starannie wykończonym i ładnie urządzonej budynkiem. Od pierwszego wejrzenia wzbudził we mnie sympatię. Dni stały się teraz inne, trudne z powodu otaczającej mnie nowości, ale ciekawe i raczej miłe. Nic nie pomogły bawełniane rękawiczki - odciski zagościły na moich dłoniach. Sprzątanie okazało się zajęciem nie lada trudnym, wymagającym siły i... inteligencji (tak, tak, dziś nie mam już odcisków). Niczym jednak było ono w porównaniu z rozmowami z różnymi cieślami, blacharzami, konserwatorami wind i wszelkiego typu dostawcami. To dopiero był wysiłek! Tyle słów i wszystkie po angielsku. Radziłam sobie i to coraz lepiej. Lokatorów traktowałam uprzejmie starając się zapomnieć lata nauki w PRL. Oni też byli mili, może nawet miłsi niż ja. To oni zwykle mnie pozdrawiali, chwalili moją pracę, zmuszali do krótkiej pogawędki, a moją małą córeczkę obdarowywali wszystkim, czym uznali, że zrobią jej przyjemność. Ktoś postawił kwiatek w holu, ktoś inny - popielniczki, a jeszcze ktoś oddał część swojej wykładziny na cele ogólne, zrobiło się domowo.

Codziennie niemal przychodzi ktoś, kto chce u nas zamieszkać. Różni to ludzie, ale z jednakową nadzieją. Niestety, choć Kanada to kraj demokracji, ich szanse na otrzymanie mieszkania nie wszędzie są równe. Chińska kuchnia dobra, ale zapachy niektórym superintendentem przeszkadzają. Hindusi także mają swoje wady, a i Murzyni nie do każdego domu równie łatwo mogą się wprowadzić. Są domy, gdzie nie lubi się dzieci, ba! młodych... Zresztą, mieszkań w Toronto mało... Dlatego kandydaci na lokatorów starają się pozyskać sympatię superintendenta. Prosząc o mieszkanie niektórzy kilka razy wspominają, że "będą wdzięczni".

Nowe to w Kanadzie, importowane z Europy, a dobrze znane w PRL.....

Trzeba mieć silny kręgosłup moralny, aby nie rozmawiać o sposobach odwiedzania lub na proste pytanie rodaka "ile?" miast się oburzyć udzielić wyczerpującej odpowiedzi.

A jednak można się oprzeć pokusie. Choć zdegradowani w oczach polonisty sprzedającego domy, plastyczki handlującej ubezpieczeniami, stroiciele fortepianów, który szczęśliwie posiada ten fach, oprócz magisterium z biologii, a nawet pracownicy fabryki ciastek, która lat pięć uczęszczała do szkoły wyższej w Polsce, możemy być nie tyle za uczciwi, co zbyt dumni, by przyjąć "łapówkę". Nie sprzątanie bowiem upokarza, nie usługi innym świadczone, to może nas wznieść wręcz na moralnie wyżyny. Naprawdę człowiecka niszczy fałszywe poczucie własnej wyższości, źle wykonywana praca i zmuszanie innych do okazywania wdzięczności po to, by w głębi duszy czuć się później ich dłużnikiem.

♦ ♦ ♦ ♦

Kraj, do którego przybyliśmy szanuje każdą pracę. Nie ma znaczenia kim jesteśmy z zawodu. Tutaj nie działa magiczne słowo "magister" (nikogo też nie śmieszy "docent") i rzadko kto tu zrozumie, że w PRL studia kończy się często dla zaspokojenia ambicji. W Kanadzie pracuje się przeważnie po to, aby zarabiać pieniądze, a tylko zasada zdrowej ekonomii powoduje, że lekarz, czy inżynier zwykle zarabia więcej niż robotnik czy... superintendent.

Z PRL, z kraju dyktatury proletariatu wynieśliśmy zamiast szacunku do pracy, faktyczną dla niej pogardę, a nigdy robotnik nie znaczył dla nas tyle samo, co tzw. inteligencja pracująca (czyż nie zabawny termin?). Dlatego łatwo mi zrozumieć matki, które w Polsce nie chwalać się, że córka - psycholog, w Kanadzie jest gospodarzem domu, syn prawnik pracuje u rzeźnika, a

ekonomista w fabryce przy taśmie produkcyjnej. Zupełnie jednak nie rozumiem ludzi żyjących w Kanadzie, którzy wolą przyjmować od rządu, w moim poczuciu upokarzający, zasiłek dla bezrobotnych niż "zhańbić się" pracą poniżej (?) swoich możliwości.

Wszak zajęcie się czymś prócz pieniędzy może dać szansę na lepsze poznanie języka, przekwalifikowanie, czy konieczną dla wykonywania swojego zawodu naukę. Trzeba też zdać sobie sprawę, że nie każdy polski lekarz jest w stanie tutaj nostryfikować swój dyplom, nie wszyscy architekci potrafią się sprawdzić w tutejszej architekturze i nie każdy inżynier z Polski zostanie inżynierem w Kanadzie. Dlaczego? Odpowiedzi są różne, znamy je dobrze.

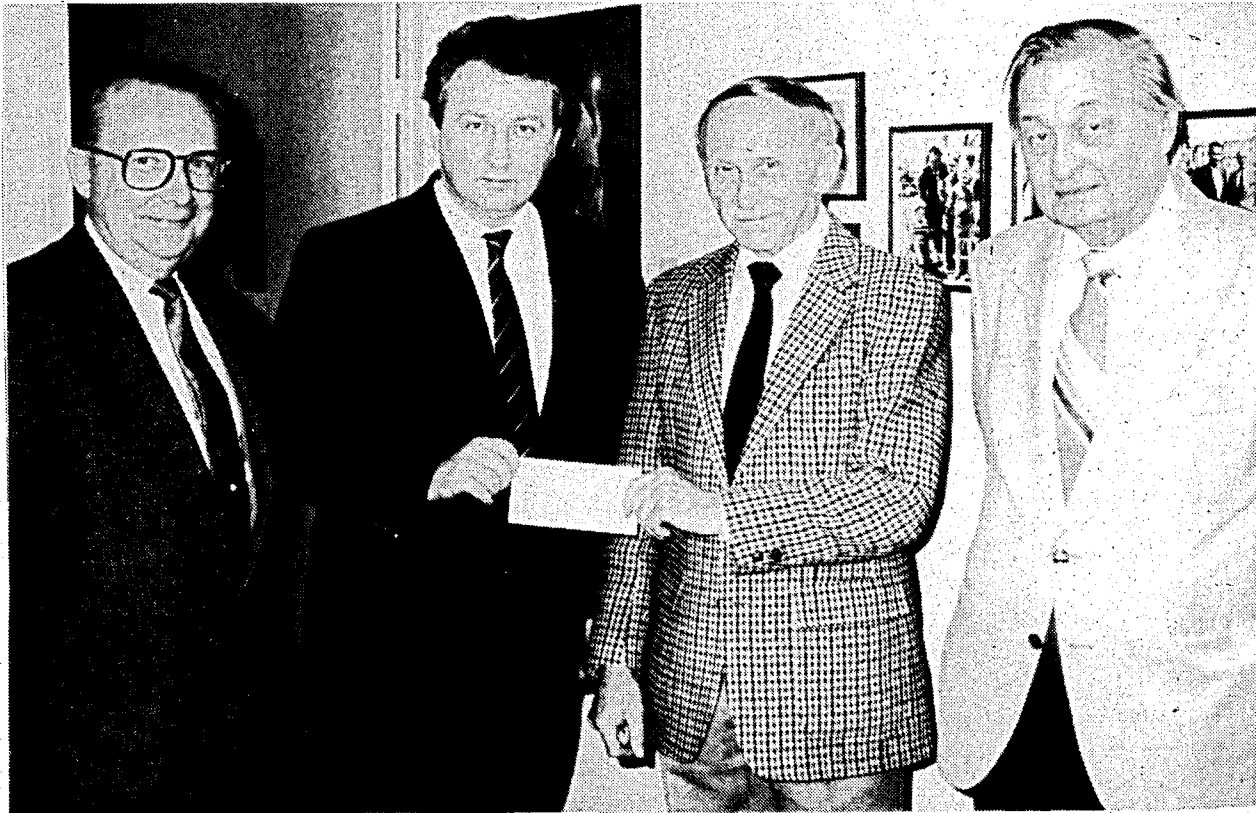
Nie chciałabym, aby wydzwięk tego felietonu był źle zrozumiany, dlatego spręcyżuję moje idee. Nie namawiam do zniżania lotu. Uważam, że każdy powinien pracować na stanowisku, które odpowiada jego możliwościom i pragnieniom, a ponadto powinien sobie stawiać coraz wyższe cele. Jestem za pracą w wyuczonym zawodzie, ale nie za wszelką cenę. Występuję przeciwko kastowaniu ludzi według tego, jaki zawód wykonują, wstydzaniu się własnej pracy i pochwalaniu cwaniactwa.

Życie, a w nim praca zawodowa, powinno zbliżać nas do szczęścia. Najważniejsze, urządzić je tak, byśmy się dobrze czuli. Jednakowo szczęśliwy może być w Kanadzie adwokat, jak i dozorca (wiem coś o tym!), ale też oba zawody mogą prowadzić do... demoralizacji. Dopiero wtedy możemy mówić o **degradacji** - zejściu na niższy stopień człowieczeństwa.

♦ ♦ ♦ ♦

Przyjdzie dzień, że porzucę pracę superintendenta, aby wrócić do swojego zawodu. Czy będę przez to więcej warta?!

Na zdjęciu przekazanie czeku KPK. Od lewej: Jerzy Burski, wiceprezes, Andrew Witer - poseł Okręgu High Park, prezes KPK Stanisław Orłowski i sekretarz KPK Rudolf Kogler.

KOMUNIKAT PRASOWY
KONTYNUOWANIE
PRZEZ RZĄD
FEDERALNY
POPARCIA
DLA KONGRESU
POLONII
KANADYJSKIEJ

Toronto - Andrew WITER, poseł do Parlamentu z okręgu Parkdale-High Park, wręczył czek na kwotę 22,500 dolarów Kongresowi Polonii Kanadyjskiej - Zarząd Główny. Czek był przekazany w imieniu ministra stanu ds. wielokulturowości pana Gerry Weinerja jako druga część z sumy ogólnej 70,000 dolarów, jaka była przyznana Kongresowi - Zarząd Główny w marcu tego roku.

Poparcie finansowe pozwoli Kongresowi na prowadzenie prac koordynujących jego działalność jako organizacji o zasięgu ogólnokanadyjskim.

Przyjmując z rąk posła Andrew Witera czek, prezes Kongresu Polonii Kanadyjskiej pan Stanisław T. Orłowski wyra-

ził zadowolenie z poparcia jakie rząd federalny i osobiście A. Witer udzielają działalności KPK.

Jerzy BURSKI, I wiceprezes KPK, i pan Rudolf K. KOGLER, sekretarz generalny - byli również obecni podczas spotkania.

Andrew Witer, korzystając ze spotkania z przedstawicielami Zarządu Głównego KPK, wypowiedział w swoim i rządu konserwatywnego imieniu słowa uznania za ogrom pracy KPK w społeczności polonijnej i wkład Kongresu w budowanie Kanady, i zapewnił o ciągłym poparciu dla poczyniań Polonii w Kanadzie.

NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY
FINANCIAL PLANNING • UBEZPIECZENIA

Life insurance (na życie) • Disability (chorobowe)
 • Mortgage (hipoteczne) • Business (handlowe) • RRSP • Annuity (emerytury)

SOLIDNIE • TANIO • SZYBKO
ANDRZEJ KRYSIAK

Po bliższe informacje proszę dzwonić
 biuro: 226-6515, dom: 858 - 0129

FIRMA ADWOKACKA
O 100-LETNIEJ TRADYCJI

ANDERSON
SINCLAIR

DWAJ DOŚWIADCZENI
 POLSCY ADWOKACI

MICHAŁ WOJCIECH CZUMA -
 Sprawy Sądowe (Karne i Cywilne)

LESŁAW SOSNOWSKI -

Głównie sprawy handlowe, spółki i korporacje, a także odszkodowania za wypadki samochodowe i inne; oraz sprawy emigracyjne, rodzinne i karne (także Magister Prawa - Uniwersytet Warszawski)

MISSISSAUGA	TORONTO
2000 Argenta Rd.	3416 Dundas St.W.
Plaza 1 - Suite 200	Suite 209
Mississauga, Ont.	Toronto, Ont.
L5P 1P7	M6S 2S1
821-8522	767-2127

Zwracaj się z pełnym zaufaniem;
 MÓWIMY PO POLSKU I ANGIELSKU

UWAGA
Polonia w Toronto i okolicy

POLISH ALLIANCE TORONTO
CREDIT UNION LTD.

2150 Bloor St. W.

(wejście od wschodniej części budynku)

TEL. 762-9523

CODZIENNIE od 10 do 2:30 po poł. i od 7:30 do 9 wiecz.
 SOBOTY od 10:30 do 12:30 po poł.

Konta depozytowe...	6 1/4%	rocznie
Specjalne konta depozytowe... <small>(minimalny depozyt \$ 5,000 oprocentowany na każdy dzień depozytu)</small>	5 3/4%	rocznie
3-miesięczne certyfikaty...	7 1/4%	rocznie
3-miesięczne certyfikaty... (min. \$50,000)	8%	rocznie
6-miesięczne certyfikaty...	7 1/4%	rocznie
6-miesięczne certyfikaty... (min. \$50,000)	8%	rocznie
1-roczn. certyfikaty...	9%	rocznie
1-roczn. certyfikaty... (min. \$50,000)	9 3/4%	rocznie
3-letnie certyfikaty...	9 3/4%	rocznie
3-letnie non-redeemable...	10 1/4%	rocznie
3-letnie certyfikaty (min. 50 tys.)	10 1/2%	rocznie
RRIF	9 1/2%	rocznie
demand depozyt	9%	rocznie
1-roczn. term depozyt (min. \$10,000)	9 1/2%	rocznie
3-letnie term depozy (min. \$10,000)	10 1/2%	rocznie
Pożyczki personalne...	15%	rocznie
Pożyczki hipoteczne... <small>(\$ 50,000 pożyczki ubezpieczone na życie)</small>	12 1/4%	rocznie
RRCP	8 1/2%	rocznie
Line of credit...	15 3/4%	rocznie

KAZIO

ZAPRASZA wszystkich Rodaków
do swojego sklepu przy
3655 St. CLAIR AVE. E. (róg Midland)
SCARBOROUGH
na najlepszej jakości polskie wędliny,
różne rodzaje mięs, świeże i
różnorodne pieczywo oraz inne
wyroby delikatesowe

THE FUTURE BAKERY

NAJLEPSZY W MIEŚCIE ŚWIEŻY CHLEB

dotarczamy do sklepów i do domu

739 Queen St. W.

Toronto, Ont.

TEL. 368-4235

OSRODEK POMOCY
POLSKIM IMIGRANTOM
K.P.K. OKRĘG TORONTO

206 Beverley St. Tel.: 979-9634, 979-9639

oferuje informacje i pomoc imigrantom polskim (w okresie poprzedzającym uzyskanie kanadyjskiego obywatelstwa) we wszystkich sprawach związanych z osiedleniem się i integracją w społeczeństwie Kanady, m.in. skierowania, tłumaczenia, pisanie życiorysów, uwierzytelniania dokumentów pod przysięgą itp. Biuro otwarte od poniedziałku do piątku od 10 rano do 4 po południu. Usługi bezpłatne.

Komplety pytań na test prawa jazdy po polsku mogą nabyć nowi imigranci w Ośrodku Pomocy na 206 Beverley St.; cena \$3.

Oferuje nowo przybyłym pomoc w osiedleniu w Kanadzie; pośrednictwo w szukaniu mieszkań, pracy, kursy angielskiego, poradnictwo i licencje zawodowe, usługi notarialne; program sponsorowania uchodźców - poniedziałki i czwartki, godz. 10.30 i 2.30; **zbiorowe sesje orientacyjne** - wtorki godz. 11.00 - 1.00. Zapraszamy. Biuro otwarte: pon. - piątku 9.30 - 4.30.

Uwaga: tłumaczenia dokumentów dla osób bez statusu imigranta, jak również niektóre usługi notarialne są odpłatne.

prowadzi, przy współpracy ochotników program "SPONSOROWANIA POLSKICH UCHODŹCÓW". Zainteresowanych poręczycieli, grupy minimum dwuosobowe, zapraszamy do biura w poniedziałki i czwartki w godzinach 10.00 do 2.00 po południu, w celu załatwienia formalności. Wymagamy oryginalne listy z pracy lub inne dowody dochodów. Wydajemy formularze oraz udzielamy telefonicznych informacji przez cały tydzień, w godzinach urzędowania biura. Telefon 979-9634, 979-9639".

72 Howard Park Ave.
 Toronto, Ont. M6R 1V6
 TEL. 534 - 9864

Uprzejmie zawiadamiam,
 że z powodu alarmującej sytuacji
 w Polsce

OBNIŻAM CENY PACZEK !

MORSKIE - 1.80 / 1 kg
LOTNICZE - 3.80 / 1 kg
DOPLATY BEZ ZMIAN.

FIRMY PRZEWOZOWE

JANOSIK I MIRA TRAVEL

polecają swoje usługi w zakresie przewożenia osób na trasie

TORONTO - MONTREAL - TORONTO
 Pomoc w przenoszeniu bagaży, dowożenie pod dom, zniżka dla rodzin, luksusowe mikrobusy, kierowcy z ponad 10-letnim doświadczeniem.

TEL. 247-0817 lub 421 - 3591

Nowy punkt
sprzedaży Echa-
Tygodnika Polskiego
KIOSK W KNOB
HILL FARM
WESTON RD.

Dokończenie ze str. 1

Rozmowa Echa z Andrzejem Gwiazdą

kolejce po bilet lotniczy. Uważam, że jest to jedyna odpowiedź, dlaczego strajki w Nowej Hucie i Stoczni Gdańskiej nie spotkały się z dalszym odzewem. Rozpoczęły się w warunkach, kiedy po temu nie było żadnych szans.

G.F.: Spotkałam się z odmienną opinią, do której skłonna jestem się przychylić, że ogólnokrajowa efektywna akcja strajkowa mogła mieć wielki wpływ na przebieg rozmów i w związku z tym strajki miały miejsce w najbardziej sprzyjającym historycznym momencie.

A.G.: I oczywiście, one wywarły znaczny, w stosunku do swej siły i liczebności, wpływ na społeczeństwo i być może na sytuację międzynarodową. Przebywając tutaj na pewno się dowiem, jak duży.

Na sytuację w kraju wywarły wielki wpływ. Wyjeżdżając z kraju w pierwszych dniach czerwca, nie mam już pewności, że w najbliższym czasie nic się nie wydarzy.

G.F.: Strajki rozpoczęły się niezależnie w różnych ośrodkach. Do ich zainicjowania przynajmniej dzisiaj różne ugrupowania polityczne. W tym Rada Polityczna KPN (patrz oświadczenie w numerze), stowarzyszenia studenckie, niektórzy działacze Solidarności Walczącej. Wreszcie słyszy się opinie, że zainicjowali je i prowadzili ludzie zbyt młodzi, by być członkami NSZZ Solidarność w okresie jej legalnej działalności. Bardzo wyraźnie, natomiast wbrew różnym tu komentarzom, widoczny był dystans znanych działaczy Solidarności do tych strajków. Mówiono nawet o prowokacji.

A.G.: Można na pewno powiedzieć, że struktury Kakawki (Krajowej Komisji Wykonawczej - przyp. red.) tych strajków nie inicjowały dlatego, że z udzieleniem poparcia wstrzymały się przez 12 dni, zrobiły to wtedy, gdy strajki już zamierały. Nie organizował ich Wałęsa, jako że formalnie oświadczył, że do strajku, mimo że jest pracownikiem stoczni, się nie przyłączy. Region Gdańsk podlega Kakawce, więc również nie był inicjatorem. Zresztą, jeżeli nastroje społeczeństwa są do strajku dojrzałe, nie jest istotne, kto pierwszy rzuci hasło. Ale tak nie było. W stoczni strajk afirmowało tylko 300 osób, a brało udział 1000 osób. Znaczna część załogi prowadziła strajk absencyjny, czyli siedziała w domu.

G.F.: Czy sądzi pan zatem, że był to wybuch spontaniczny, niekontrolowany przez struktury decyzyjne.

A.G.: Do takiej opinii przychylają się osoby stojące z dala od tych struktur, a zatem najbardziej obiektywne.

G.F.: Słyszałam opinie, że pana obecność wśród strajkujących w stoczni spowodowała, że Wałęsa zdecydował się w tym strajku uczestniczyć.

A.G.: Ja też takie opinie słyszałem i to bezpośrednio w stoczni. (Zadaję pytanie o przywódcze zachowania Wałęsy z zastrzeżeniem, że odpowiedź Andrzeja Gwiazdy w tej kwestii nie będzie publikowana).

G.F.: Czy za fiasko strajku nie ponosi odpowiedzialności jednak KKW?

A.G.: Chyba nie ma sensu obwiniać struktur KKW, bo one tak wielkiego wpływu na zachowania załóg nie mają. Może, gdyby wydały szybkie oświadczenie przechylające sprawę na tę, czy na inną stronę. Zresztą były dwa takie żądania i stanęły trzy zakłady.

G.F.: Wielu z nas upatruje w majowych wydarzeniach dowód, że związek w sensie tradycyjnym, sierpniowym, przestał istnieć. Mamy jednak nadzieję, że tak nie jest. Gdzie należy upatrywać szansy na odradzenie się idei związku.

A.G.: No, oczywiście w załogach. Bo cóż znaczy Wałęsa, czy 15-osobowe prezydium. To jest piętnastu obywateli, którym można wystawić nakaz aresztowania. Liczą się tylko masowe nastroje, i przed nimi komuna jest w stanie się ugiąć.

G.F.: Co jest tą siłą, która w tej chwili może łączyć, koordynować te nastroje?

A.G.: Nie ma takiej siły.

G.F.: Czyli pozostaje wam liczyć na to, że ludzie znajdując się w podobnej sytuacji jak za przytaknięciem palca zaczną myśleć i działać podobnie.

A.G.: Nastroje społeczeństwa już są sprzężone i dojrzejewają mniej więcej w podobnym czasie.

G.F.: Jakie pan miał przesłanki dla takiej, a nie innej oceny sytuacji w kwietniu i dzisiaj?

A.G.: Ja w tej Polsce żyję. Z tymi ludźmi jestem na co dzień, pracuję z nimi gdzieś tam na budowie... Rozmawiam z dużą liczbą ludzi, również z działaczami bardzo dobrej klasy, którzy w tej chwili są wyeliminowani z działalności organizacyjnej. To są ludzie, którzy żyją na innym poziomie materialnym niż formalni działacze. Żyją za swoją pensję. Oni najlepiej czują nastroje wśród swoich współpracowników. Ja też żyję w takiej społeczności.

G.F.: Jak zasadnicza różnica stanowisk wyeliminowała pana i innych niegdyś popularnych działaczy, jak Rulewski, czy Słowik ze struktur przywódczych?

A.G.: Mechanizm jest prosty. Spotyka się trzech panów. Umawiają się, że będą kierownictwem, powiadają o tym dziennikarzy i to ci zachodni dziennikarze decydują, czy oni będą kierownictwem, czy nie. I gdy Wolna Europa, BBC i szereg innych powtórzą to samo, to tych akurat trzech panów kierownictwem pozostanie i dowiaduje się o tym cały kraj. To oni dostają pieniądze, podpisują czeki i jeśli ktoś chce mieć jakąś funkcję, musi poddać się ich dyktatowi. Mnie do tej kawiarni nie zaproszono.

G.F.: To rozumiałe. Gdy od lat związek działa w podziemiu i nie było wolnych wyborów, brak mechanizmów oczyszczających, krytyki i opozycji, takie wyławianie się przywódców jest możliwe. Akceptujemy to dla dobra sprawy. Teraz także. Ale wróćmy do społeczeństwa. Jak pan widzi jego najbliższych parę miesięcy?

A.G.: Proszę pani, mam nadzieję, że na ważne rzeczy zdąży wrócić.

G.F.: Nie wydaje się panu, że ludzie wypaliła ta nieudana próba strajkowa?

A.G.: Proszę pani, nikt się nie wypalił! Ludzie w te strajki jakoś nie uwierzyli. Ale to ich na pewno pobudziło.

G.F.: To komu ludzie uwierzą, kiedy ruszą?

A.G.: Sobie. Tylko sobie.

G.F.: Jaka jest robotnicza młodzież. Czy jest przywiązana do ideałów 80 roku, czy też ma już własne?

A.G.: Nad ideałami 80 roku pracowaliśmy przez 4 lata właśnie w Gdańsku (od 1976 - przyp. red.). I przypadkowo w Gdańsku to rąbnęto. I takim przypadkiem było, że następny strajk był w Szczecinie, gdzie działała grupa WZZ i na Śląsku, gdzie działał WZZ.

Młodzież dziś jest nastawiona do wielu kierunków bardzo sceptycznie. Ale jest to zarazem grupa, która potrafi trzeźwo ocenić "Solidarność".

G.F.: W wystąpieniach Wałęsy i szeregu innych działaczy NSZZ "Solidarność" obserwujemy ostatnio dużą ufność wobec głośności. Czy sądzi pan, że jest to wybieg taktyczny, czy też rzeczywiście Polskę opowiadała kolejna wiara w reformy z góry?

Jedno ze zdjęć strajkujących, otrzymane poprzez paryski Kontakt. Wydział Walcowni. Zgniatacz. Spotkanie KS z załogą. Foto Hutnik, Archiwum Dementi. Copyright Dementi.

Komisja Krajowa o strajkach

W dniu 30 maja 1988 roku Krajowa Komisja Wykonawcza NSZZ Solidarność oceniła przebieg ostatnich strajków. W wyniku przeprowadzonych dyskusji ustalono następujące stanowisko wobec wydarzeń z kwietnia i pierwszej dekady maja bieżącego roku.

Spontaniczny protest, jaki na przełomie kwietnia i maja 1988 roku wybuchł w wielu zakładach pracy oraz uczelniach, stworzył nową sytuację w naszym kraju. Po latach stanu wojennego, zastraszania i represji, tłumienia budzących się inicjatyw, zastępowania rzeczywistego dialogu pozorami - nie może nikogo zmylić, ani że protest ten nastąpił, ani też, że miał ograniczoną wagę. Ukazał on granice wytrzymałości pozbawionego wciąż perspektyw społeczeństwa. Odnajdując się w Hucie im. Lenina w Krakowie i Stoczni im. Lenina w Gdańsku wykazały ponownie zdolność robotników do samoorganizacji i podejmowania walki rewindykacyjnej, do przekroczenia bariery lęku i niemożności. Protest ten ma ogromne znaczenie na przyszłość. Mimo że nie zakończył się tak jak w sierpniu 1980 r. sukcesem, zwiastuje on budzenie się w społeczeństwie nowej woli walki.

Znamienne jest wkroczenie na scenę wydarzeń młodego pokolenia robotników i studentów. Brutalne stłumienie strajków w Nowej Hucie dokonane równocześnie z oszukaniem Kościoła, obróciło się w opinii międzynarodowej przeciwko tym, którzy użyli siłowych rozwiązań. Kilka tysięcy robotników Nowej Huty odpowiedziało na ten fakt

przystąpieniem do strajku absencyjnego. Nie udała się również próba poniżenia robotników w kolebce Solidarności - stoczni gdańskiej. Zakończenie własną suwerenną decyzją, przejście z podniesionym czołem do kościoła Świętej Brygidy, stało się nowym symbolem godności robotniczej i obywatelskiej.

Protest ten stanowi dla władz mocną przestrożę. Tylko niewybaczalna krótkowzroczność mogłaby dyktować pomniejszenie jej znaczenia. W obliczu wymowy tego protestu stoi jednak nie tylko władza, lecz całe społeczeństwo polskie. Musi ono otoczyć solidarnością tych, co protest podjęli. Tym zaś kręgiem społeczeństwa, które pograżyły się w obojętności i bierności, protest ten mówi, że trzeba walczyć aby wygrać lepszą przyszłość dla siebie, dla Polski. Polska stanęła dziś na skrzyżowaniu dróg. Ekipa obecnie rządząca uczyniła z walki z Solidarnością cel, którego nie chce się wyzbyć. Przedłożyła go nawet ponad wyciąganie kraju z kryzysu. Ta polityka ponosi fiasko. Nie ma dla niej akceptacji. Przebudowa w Polsce, której bardziej niż dawniej sprzyjają przemiany u sąsiadów, nie może być przebudową rzeczywistą, dopóki ta polityka będzie realizowana.

KKW NSZZ Solidarność

Gdańsk, 30 maja 1988 roku

A.G.: Taka wiara i takie założenie polityczne są obecne w grupie, czy frakcji, którą Zachód popiera finansowo i propagandowo. Sądzę, że jest to w interesie Zachodu, że tu nie jest przypadkiem, czy miłośność personalna, ale linia, która odpowiada politykom zachodnim.

G.F.: Jaki mają w tym interes?

A.G.: Popiera się tę walkę pod jednym warunkiem. Aby była nieskuteczna.

G.F.: ??

A.G.: Po to, żeby zyskać sobie pewne pole propagandowe. Solidarność takie pole wytwarza i politykom je daje, natomiast chodzi o to, by nie zmieniać układu sił.

G.F.: A jak w świetle tego wygląda pieriestrojka?

A.G.: A wie pani jak określa się pieriestrojkę po angielsku. "Sojuzfiction". Od lat trwa na Zachodzie ogromna grupa ludzi, która modli się, by komunizm nie okazał się taki zły. Każde kiwnięcie w bucie pierwszego sekretarza będą witali wyciem radości. A w tej chwili mają ku temu pewne podstawy.

G.F.: Czy nie wydaje się panu, że w związku z ostatnim przedstawieniem pieriestrojki - spotkaniem Reagan - Gorbaczow, doszło do wyciszenia strajków, aby nie przeszkadzać w spektaklu i jego głównemu aktorowi.

A.G.: To, że się strajki zakończyły z władzami Solidarności nie miało nic wspólnego. Przepraszam. Z frakcją w Solidarności. Jestem nadal członkiem władz Solidarności. Nikt ze mną na ten temat nie rozmawiał.

G.F.: A KKW?

A.G.: To jest komisja powołana przez Wałęsę. I to nie jest sprzeczne ze statutem. Natomiast paragraf 17 statutu mówi, że władze związku wszelkich szczebli pochodzą z wyboru. Nie jest to żaden zarzut wobec KKW. I jako Komitet Wykonawczy nie ma tego, kto podejmuje decyzje.

G.F.: Czy nie jest właściwą odpowiedzią, że KKW wykonuje zobowiązania statutowe?

A.G.: Nie. Przewodniczącemu, który jest odpowiedzialny za

pracę prezydium, bowiem zjazd przyznał przewodniczącemu prawo powoływania prezydium. Z kolei do obowiązków prezydium należy zwoływanie Komisji Krajowej i przygotowanie ich obrad. Wniosek taki wpłynął od wymaganej statutowo liczby członków i komisja taka nie została zwołana, mimo iż wszystkie terminy już minęły.

G.F.: Jesteśmy na emigracji za daleko i jakby za długo, żeby oceniać ten proces i włączyć się w ewentualną walkę frakcyjną w związku. Udzielaliśmy, i mówię w tym momencie nie tylko o gazecie, którą redaguję, ale także o organizacji Polish Canadian Action Group, której przewodzi, bezwarunkowego poparcia dla bieżących struktur NSZZ. Nawet, jeśli z tej odległości widoczne były pewne problemy. Ostatnio podtrzymywała nas na duchu obietnica, że już wkrótce może, w wyniku negocjacji prowadzonych przez Kościół, a także różnego rodzaju wpływowe osobistości, dojść może do legalizacji struktur na poziomie komisji zakładowych. Doprowadzenie do takiej sytuacji pozwoliłoby nam na przesunięcie ciężaru poparcia na organizacje niepodległościowe jako następny krok, bliższy emigracyjnym nastrojom.

A.G.: Nie zostaną zalegalizowane struktury zakładowe Solidarności, bo być nie mogą. Tego zabrania statut. Jeżeli zostaną zalegalizowane, to autonomiczne związki zawodowe, które się też rejestrowały jako NSZZ Solidarność np. "Pracowników Nadleśnictwa Wichrowa". Takich związków uznających przewodnią rolę partii, konstytucję, itp. było kilkanaście.

I nie była to Solidarność. Ale różniły się tym, że nie chciały być reżymowe, ale także tak podpadnięte jak Solidarność. I do tej idei w tej chwili wrócono. One nie mają prawa użyć nazwy Solidarność.

Dogadać się z komuną można tylko oczyszczając się z Solidarności, ale zarazem traci się wtedy popularność i atrakcyjność partnera. Ale droga do porozumienia z czerwonym jest otwarta. (Dalszy ciąg wypowiedzi "off record").

G.F.: Jeżeli zdecyduje się pan o tym mówić publicznie, także w Kanadzie, będziemy mogli pana opinię opublikować. Wracając do strajku i jego skutków, czy słyszał pan o represjach, które dosięgły strajkujących?

A.G.: Do komisji Romaszewskich

trafi wszystko. Ja wiem o dziesięciu przypadkach zwolnionych ze stoczni. Wiem, że jest zupełnie nieustalona liczba ludzi na zwolnieniu i wiem, że wielu ludzi zwalnia się rannych. Po rozmowie z kierownikiem dają wymówienie, że kazał im się zwolnić, obiecując dobrą opinię, jeśli odejść dobrowolnie.

G.F.: No cóż do zera.

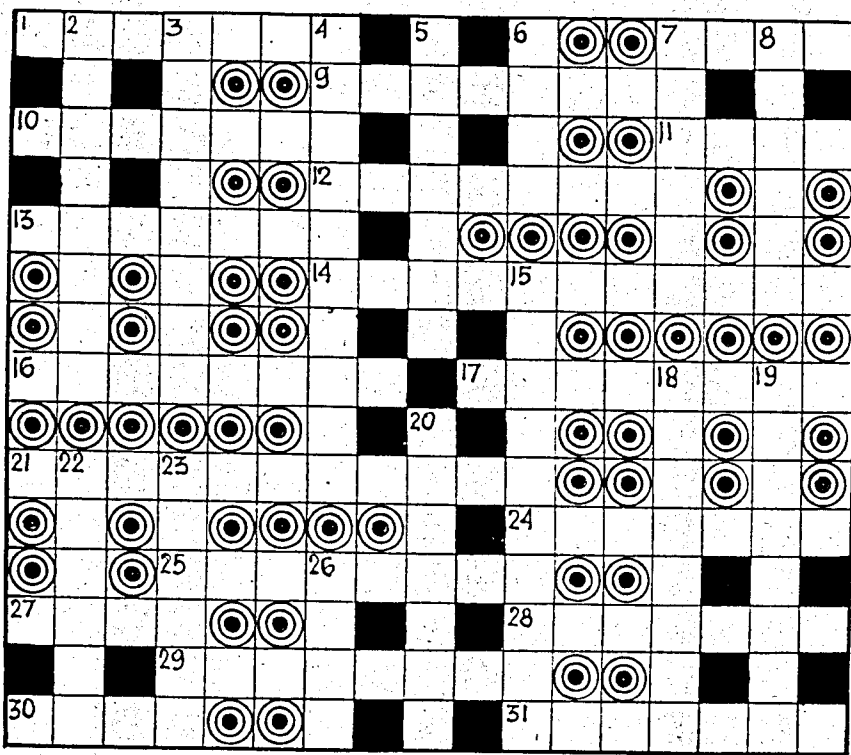
Czy w tej sytuacji związek ma szansę się odrodzić?

A.G.: Związek nie ma co się odradzać. On istnieje. Musi tylko stworzyć nowe struktury organizacyjne. Na to jest przepis statutu 10, że związek buduje się oddolnie i w tym celu zakłady powołują komitety założycielskie, których zadaniem jest przeprowadzić wybory komisji zakładowych. Do czasów przeprowadzenia wyborów komitet założycielski pełni funkcję komisji zakładowej.

G.F.: Wybiera się pan do Kanady. Jaka jest pana główna idea przewodnia tego objazdu. Jaką myśl chciałby pan upowszechnić?

A.G.: Ja nie mam takiej myśli przewodniej. Takie myśli są tylko cząstką prawdy, czasami tylko chwytliwym hasłem. W polskim społeczeństwie myśli przewodnich mają powyżej uszu. Myślę, że spotkam tu wielu ludzi, którzy będą się chcieli dowiedzieć, jak to tam jest i jak wyglądają sprawy w Polsce. Będą mogli na podstawie chłopy i przybliżyć do prawdy. Spodziewam się też dowiedzieć, co się dzieje na Zachodzie.

G.F.: Będziemy także pana gościć. Cieszymy się, że przyjeżdża pan akurat teraz po pewnym oszotomieniu, dezorientacji i braku odpowiedzi na zasadnicze pytania, jakie pojawiły się przy końcu maja.

POZIOMO:

- 1 Zespół ludzi lub przedmiotów stanowiących pewną całość
- 7 Wstrząs psychiczny
- 9 Tekst, którego częścią jest dany wyraz lub wyrażenie, niekiedy wyrwane z niego.
- 10 Ważna osobistość, figura
- 11 Przesuwanie się, bieg, obrót
- 12 Powiększa obserwowane przedmioty
- 13 Każda z części transportu wojskowego - pociąg, kolumna samochodowa, grupa samolotów lub okrętów
- 14 Wtrącanie się w cudze sprawy, wywieranie wpływu na kogoś
- 16 Loch więzienny w twierdzy
- 17 Współuczestnik, należący do spółki
- 21 Ten, kto targnął się na kogoś
- 24 Zakreślona litera lub wijący się motyw dekoracyjny
- 25 Skrawanie na tokarce
- 27 Ziemia uprawna
- 28 Obumarcie tkanek żywego organizmu, martwica
- 29 Nicodzwonne w krawiectwie
- 30 Punkt oparcia, podstawa
- 31 Wyposażenie, bagaż, ekwipunek

PIONOWO:

- 2 Zaczepne działanie wojenne, natarcie
- 3 Nabożeństwo wigilijne
- 4 Przemysł włókienniczy
- 5 Knowanie, matactwo
- 6 Poślanie, legowisko
- 7 Pożywienie
- 8 Narzędzie rzemieślnicze, zwłaszcza kowalskie
- 15 Żywienie pretensji do czegoś, wysuwanie swego prawa
- 18 Obuwie balowe
- 19 Bawienie się, gra słów, swawola
- 20 Imię męskie
- 22 Mała wnęka służąca za sypialnię
- 23 Część każdego nadajnika lub odbiornika
- 26 Gwałtowne poderwanie się

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI

POZIOMO: komplet, szok, kontekst, persona, ruch, lometka, eszelon, ingerowanie, kazamaty, współnik, zamachowiec, zawijas, tocznie, pole, nekroza, nożyczki, baza, ekwipaż.
PIONOWO: ofensywa, pasterka, tkalnicstwo, intryga, leże, strawa, obcegi, roszczenie, lakierki, igraszka, Dionizy, alkowa, antena, zryw.

KĄCIK SZACHOWY

Nr 6

MOTTO:

"Myślenie ma kolosalną przyszłość".

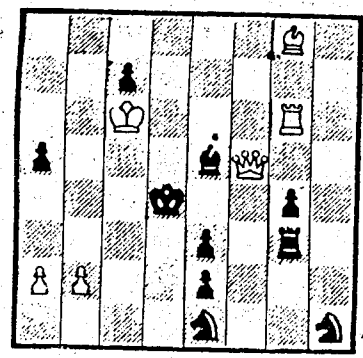
ROZWIĄZANIE ZADANIA NR 5

1. f2 - f3 !! W - dow ruch po linii 7
2. g5 - g6 W : g7
3. f6 - f7 + Kg8 - f8
4. Kh6 - g5! Kf8 - e7
5. Kg5 - h5 - Ke7 - f8
6. Kh5 - h6! Wg7 : f7
7. g6 : f7 Kf8 : f7
8. Kh6 - g5! i białe wygrywają, bo pion na f3 pozwoli im na odzyskanie przejściowo utraconą "opozycję", np.
8. - " - Kf7 - g7 (opozycja!)
9. f3 - f4!! po tym ruchu czarne muszą dać się złapać w opozycję
9. - " - Kg7 - f7
10. Kg5 - f5! białe już przechwyciły opozycję i na pewno wygryją.

Jeśli w pierwszym ruchu białe by zagrały f2 - f4? to w ruchu 9-tym już nie mogłyby uchwycić opozycji i byłby tylko remis!

ZADANIE NR 6

Oswald Jarosz (brak danych biograficznych), Tygodnik Szachowy 1899 rok.

Białe zaczynają i dają mat w 3 ruchach. Rozwiązanie w następnym numerze.

GRAORZ

Czerwiec, gdy zagrzmie, gdzie zorze zachodzą ryby się znacznie i obficie rodzą.

9 czerwca - czwartek

Wschód Słońca: 04.15 Zachód Słońca: 19.49
 Wschód Księżycy: 01.11 Zachód Księżycy: 14.55

Imieniny obchodzą: Bertrand, Felician, Lucjusz, Pelagia i Sławoj

- 1781 - Urodził się George Stephenson, angielski wynalazca kolei.
- 1855 - Zmarł Piotr Michałowski, najwybitniejszy malarz polskiego romantyzmu (ur. w 1800 r.).
- 1870 - Zmarł Charles Dickens, pisarz angielski, najwybitniejszy twórca angielskiej powieści realistycznej XIX wieku (ur. w 1812 r.)

10 czerwca - piątek

Wschód Słońca: 04.15 Zachód Słońca: 19.50
 Wschód Księżycy: 01.32 Zachód Księżycy: 16.12

Imieniny obchodzą: Bogumił, Diana, Maksym, Małgorzata i Mauryn

- 1791 - Canada Act - Brytyjczycy podzielili Kanadę wzdłuż rzeki Ottawa.
- 1953 - Zmarł Grzegorz Fitelberg, dyrygent i kompozytor polski.

11 czerwca - sobota

Wschód Słońca: 04.14 Zachód Słońca: 19.50
 Wschód Księżycy: 01.56 Zachód Księżycy: 17.29

Imieniny obchodzą: Amabella, Barabasz, Barnaba, Benedykt, Feliks i Radomił

- 1579 - Urodził się Benjamin Jonson, angielski poeta, prozaik, dramaturg i aktor (zm. w 1637 r.).

12 czerwca - niedziela

Wschód Słońca: 04.14 Zachód Słońca: 19.51
 Wschód Księżycy: 02.26 Zachód Księżycy: 18.44

Imieniny obchodzą: Gwidon, Jan, Nabor i Onufry

- 1827 - Urodziła się Joahanna Spyri, szwajcarska pisarka, autorka "Heidi"
- 1878 - Urodził się James Oliver Curwood, pisarz amerykański, autor popularnych powieści przygodowych dla dzieci i młodzieży (zm. w 1927 r.)
- 1915 - Zmarł Józef Brandt, malarz, główny przedstawiciel tzw. monachijskiej szkoły malarstwa polskiego, autor kompozycji batalistycznych, historycznych i rodzajowych (ur. w 1841 r.)
- 1965 - Zmarł Tymon Niesiołowski, malarz i grafik (ur. w 1882 r.).

13 czerwca - poniedziałek

Wschód Słońca: 04.14 Zachód Słońca: 19.51
 Wschód Księżycy: 03.03 Zachód Księżycy: 19.52

Imieniny obchodzą: Antoni, Gracja, Lucjan i Tobiasz

- 1860 - Urodził się Jan Bystron, językoznawca i filolog (zm. w 1902 r.)
- 1950 - Zmarł Ksawery Pruszyński, prozaik, publicysta, dyplomata (ur. w 1907 r.)

14 czerwca - wtorek

Wschód Słońca: 04.14 Zachód Słońca: 19.52
 Wschód Księżycy: 03.51 Zachód Księżycy: 20.50

Imieniny obchodzą: Bazyli, Eliza, Elizeusz, Herta, Rufin i Walery

- 1903 - Zmarł Jan Karłowicz, językoznawca etnograf i językolog, współtwórca "Słownika języka polskiego" (ur. w 1836).
- 1928 - Urodził się Ernesto Guevera "Che", argentyński działacz rewolucyjny (zm. w 1967 r.).
- 1933 - Urodził się Jerzy Kosiński.
- 1958 - W Świerku pod Warszawą uruchomiono pierwszy reaktor atomowy "Ewa".

15 czerwca - środa

Wschód Słońca: 04.14 Zachód Słońca: 19.52
 Wschód Księżycy: 16.48 Zachód Księżycy: 23.37

Imieniny obchodzą: Jolanta, Leona, Wiola, Wit i Witosław

- 1843 - Urodził się Edward Hagerup Grieg, kompozytor, dyrygent i pianista norweski (zm. w 1907 roku).
- 1844 - Charles Goodyear opatentował gumę wulkanizowaną.
- 1867 - Usunięto po raz pierwszy operacyjnie kamień z woreczka żółciowego.

BRYDŻ

ODCINEK I

Otwieramy nowy kącik w naszym tygodniku - brydż dla wszystkich. Nie tylko dla mistrzów, ale i dla amatorów miłego, popołudniowego roberka. Będzie trochę ciekawych rozgrywek zapisanych w historii, trochę lekcji, zadanie z rozwiązaniem w kolejnym numerze, no i.... rozwiązanie z poprzedniego numeru. Dziś sprawdź sam siebie:

NS po partii, **WE** przed partią. Rozdawał **W**.

- ♠ K 8 4
 - ♥ K
 - ♦ K 9 8 3 2
 - ♣ 10 7 6 5
- W E
- ♠ 7 5
 - ♥ D 9 8 3
 - ♦ A W 10
 - ♣ A K D W

(12-15), więc licytacja potoczyła się następująco:

W	N	E	S
pas	pas	1 trefl	1 pik
1 b.a.	pas	2 pik	pas
3 karo	pas	3 b.a.	pas
pas	pas		

N zagrał damą pik i wszyscy dodali po blotce. Wobec tego powtórzył piki waletem **S** przejął asem i zagrał piki po raz trzeci.

Ułóż plan rozgrywki, wiedząc, że **N** miał trzy piki, a potem sprawdź w przyszłym numerze do jakiej kategorii graczy możesz się zaliczyć.

DAMA PIK

W tych założeniach **WE** grają słabe bez atu

K O M U N I K A T

Zawiadamiamy o powstaniu nowego Ogniwa Federacji Polek w Kanadzie, w mieście Abbotsford, w Brytyjskiej Kolumbii.

Adres Ogniwa:
Mrs. Jadwiga Wnuk, President
Polish Canadian Women's Fed.
 Br.12
2921 Laurnell Cr.,
Abbotsford, B.C. V2S 4R7

Za Zarząd Główny
 Federacji Polek
LSAS-KORCZYŃSKA,
 Przewodnicząca

FRANKENSTEIN PC

Idea zbudowania urządzenia spełniającego funkcję mózgu człowieka stanowiła podwaliny rozwoju "sztucznej inteligencji". Potem, odsunięto ją z głównego nurtu badań, i zajęto się bardziej praktycznymi jej aspektami, jak np. generowanie i rozpoznawanie mowy ludzkiej. Ostatnio jednak, wraz z dynamicznym rozwojem "sieci neuronów", "komputerów-ekspertów" i metod przetwarzania języków naturalnych rozpala ono na nowo umysły wielu badaczy.

Uważny czytelnik, zauważył z pewnością, że w tonie moich artykułów dominowało przekonanie, że już wkrótce zbudowane zostanie "inteligentne urządzenie". W wielu poprzednich artykułach znaleźć można było opisy komputerów imitujących zmysły i inteligencję człowieka. Komputer może czytać, mówić, słuchać, widzieć i rozpoznawać przedmioty, sterować urządzeniami i myśleć logicznie, a co może ważniejsze - myśleć "nie całkiem" logicznie, lecz "intuicyjnie", podobnie jak to czyni człowiek. Dlaczego więc nie możemy wciąż nabyć w pobliskim sklepie zestawu dla hobbystów "Frankensteina zrób sobie sam"?

Trochę zawinili tu tradycyjni naukowcy, starający się zbudować inteligentny komputer na podobieństwo swoje tzn. człowieka. Ogromne i najczęściej mało efektywne wysiłki koncentrowały się na badaniu języka naturalnego. Zastanawiano się w jaki sposób zinterpretować ściśle znaczenie wypowiedzianych słów. Sztandarowym przykładem ilustrującym trudności w interpretacji znaczenia rozmaitych sformułowań jest następujące zdanie:

if y cnrd ths ur smrt
Człowiek odczytuje to łatwo jako "if you can read this you are smart" zakładając, że nastąpić musiała pomyłka w druku, po czym zorientuje się, że zdanie to napisane zostało w ten sposób celowo i bez tych "pozornych" błędów nie miałyby w ogóle sensu.

Komputer będzie oczywiście miał duże kłopoty. Samo odczytanie poszczególnych słów nie stanowi już teraz dużego problemu. Ale, odkrycie celowości "błędów" jest dla komputera "trudnym orzechem do zgryzienia".

Z pięciu podstawowych metod analizy znaczenia sformułowań tylko dwie dadzą sobie radę z interpretacją powyższego zdania. Są to metody oparte na "przetwarzaniu

ni wiedzy" (podobne do komputerowych systemów ekspertów) i systemy oparte na "sieci neuronów". Metoda "porównywania wzorcami", metody "rozbiórki gramatycznego" i metody "semantyczne" do tego się nie nadają.

Rozbiórki gramatycznej i porównywania nie trzeba tłumaczyć, gdyż nazwy mówią same za siebie. Metody rozbiórki semantycznej oparte są na założeniu, że znaczenie danego zdania nie zależy od uszeregowania jego poszczególnych elementów. Przykładowo zdania "Karol otworzył drzwi kluczem" i "Drzwi zostały otworzone kluczem przez Karola" znaczą to samo. Podstawowe elementy zdania "Karol", "drzwi" i "klucz" przyporządkowuje się odpowiednio tzw. "operatorowi", "obiekto-owi" i "instrumentowi". Relacja pomiędzy operatorem, obiektem i instrumentem ma swoje ukryte znaczenie niezależnie od ich rozmieszczenia w zdaniu.

Metody analizy oparte na przetwarzaniu wiedzy posługują się z reguły dość skomplikowaną, bazą faktów i reguł. Przykładem (mocno uproszczonym) może być tutaj następująca baza wiedzy reprezentująca restaurację:

K - klient

Warunki wyjściowe:

K jest głodny

K ma pieniądze

Rezultaty:

K ma mniej pieniędzy (wydał na zjedzony posiłek)

K nie jest głodny

K jest zadowolony

Metody oparte na "sieci neuronów" rozwinięte zostały o model komórek nerwowych ludzkiego mózgu (pisałem o tym szczegółowo pół roku temu). Paradoksalne przy tym jest, że sieci neuronów zamodelowane na wzór człowieka, pozwoliły uwolnić się od "atawistycznego" rozumienia sztucznej inteligencji. Zdano sobie bowiem sprawę, że ważny jest tylko efekt rozumowania, a nie jego sposób. Zrozumiano, że mózg sztuczny nie musi przypominać mózgu człowieka i że mózg człowieka jest tylko jedną i to wcale nie najlepszą realizacją "urządzenia myślącego". Aby myśleć inteligentnie, maszyna nie musi przypominać mózgu człowieka i nie musi nawet posługiwać się jego językiem. Szereg różnego typu maszyn opartych na sieciach neuronów jest ilustracją tego stwierdzenia. Ale to już temat na następny artykuł.

**Independent
Computer Experts**

herd Community Church, Warden Av. (281-3176).

• Wszystkiego o założeniu własnej firmy można się będzie dowiedzieć na wykładzie pt. "How to Start Small Business", 14 czerwca o godz. 18.30 w York Main Library, 1745 Eglinton Av. W. (789-2485).

I DZIECIOM:

• Bajki na dobranoc będą opowiadane małuchom 7, 14, 21 i 28 czerwca o godz. 19 w Fairview Library, 35 Fairview Mall Dr. (494-6838).

• W Puppet Centre, 171 Avondale Ave. (222-9029), teatr lalkowy "Runaway Puppets" wystawia 11 czerwca o godz. 14 "Śpiącą Królową".

Sherlock Homes Real Estate Inc.

**DANUTA
KOTAPKA**
Telefon
Biuro: 534-7788
Dom: 769-5394

Mississauga, okolica Dixie Plaza - wolno stojący, mурowany dom, 3 sypialnie, 2 łazienki, pokój rodzinny, duży drewniany taras i garaż. Dom położony na pięknej działce, jak w parku, na uroczej ulicy, cena \$ 204,000.
Jane/Annette - wolno stojący, mурowany, prawie nowy "backsplit", 4 sypialnie + apartament w "basement". Może być wygodne mieszkanie + warsztat + dojazd z "basementu". Dobra inwestycja.
Royal York/Norseman - wolno stojący, mурowany, solidny bungalow, 3 sypialnie, duży "basement" z oddzielnym wejściem, garaż, ładna działka, pożądana dzielnica. Cena \$262,000
Okolice London - Motel, 9 pokoi gościnnych, dom 3-sypialniowy dla właściciela i biuro. Duża parcela. Cena \$165,000
Mississauga, blisko Dixie Plaza - wolno stojący, mурowany dom na pięknej, dużej działce. 3 sypialnie, pokój rodzinny z wyjściem na duży, drewniany taras, garaż, osobne wejście do wykończonego "basementu". Cena \$204,000
Mississauga - Hwy 10/Eglinton - nowy, mурowany dom - 1600 sq/foot. 3 sypialnie, 3 łazienki, garaż. Cena \$176,000
Roncesvalles Ave. - wolno stojący, duży, mурowany dom, 5 sypialni, 3 łazienki, duży basement, 2 oddzielne wejścia garaż. Cena \$379,000.
The Queensway - wolno stojący (backsplit), 10 pokoi, 3 sypialnie, 3 łazienki, garaż. Nadaje się idealnie oprócz mieszkania, i np. na biuro prawnika, gabinet lekarski lub przedszkole. Cena \$ 349,900.

Pekao-Travel

1610 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A7

Tel. 588-1988
Toll free 1-800-387-0325

Uprzejmie zapraszamy do korzystania z usług naszego biura w zakresie sprzedaży:

- * najtańszych biletów czarterowych do Polski - od CAD 567.00
- * biletów lotniczych po Kanadzie i do wszystkich krajów świata
- * tur autobusowych po Kanadzie i Stanach Zjednoczonych
- * wycieczek na słoneczne południe
- * ubezpieczeń dla wyjeżdżających i odwiedzających Kanadę
- * kuponów ORBIS

Nasz fachowy personel pomaga w załatwieniu zaproszeń, paszportów i wiz.

Uwaga: Każda z osób zakupujących w naszym Biurze bilet lotniczy otrzymuje upominek w postaci kwarcowego budzika i torby podróżnej.

ECHO W TYM TYGODNIU POLECA :

• Na ekrany kin w Toronto w tym tygodniu weszły m.in.: komedia roku "Big" w reż. Penny Marshalla, w rolach głównych: Tom Hanks i Elizabeth Perkins; mieszczuchy na wsi są tematem "Funny Farm" w reż. George'a Roy Hilla, w rolach głównych: Chevy Chase i Madolyn Smith.

• Gowan od 13 do 15 czerwca śpiewał będzie w Ontario Place (965-7917).

• Beatlemania w Imperial Room (tel. 368-2511).

• "Opowieści Hoffmanna" od 15 do 25 czerwca w O'Keefe Centre (róg Front i Yonge, tel. 872-2262).

• "The Idler" wystawiany przez Theatre Plus do 18 czerwca na deskach Jane Mallett Theatre, St. Lawrence Centre, 27 Front St. E. (366-7723).

• Dla melomanów: "Jubilate Singers" - arie z operetek Offenbacha, Straussa, Lehara i Sullivana. 11 czerwca o g.20 w Good Shep-

**POLISH
STUDIO**

POLSKI PROGRAM TELEWIZYJNY

on CITY TV
KANAL 57, KABEL 7
w każdą sobotę o godz. 11 rano

**WŁAŚCICIEL - 755592 ONTARIO LIMITED
ZYGUNT PRZETAKIEWICZ, TEL. 534-7788**

PRODUKCJA - TADEUSZ LIS, TEL. 747-9883

ADRES: POLISH STUDIO
c/o SHERLOCK HOMES REAL ESTATE INC.
431 RONCESVALLES AVE., TORONTO M6R 2N3

Pod powyższym adresem nasi widzowie mogą nadsyłać wszelkie uwagi, życzenia i propozycje w sprawie programu, a także, jeśli sobie życzą i chcą wesprzeć nasz program finansowo - czeki, które powinny być wystawione na POLISH STUDIO.

MONTREAL
Kolejne spotkanie z
bloenergoterapeutą
W. KREOWSKIM
odbędzie się w dniach
11 i 12 CZERWCA br.
Zapisy pod nr telefonu 345 - 9861

PODZIĘKOWANIE

Serdeczne podziękowanie pragnę przekazać radiestecie p. Ryszardowi Pawelskiemu z Brantford, Ontario, za wykrycie szkod-

liwego promieniowania w moim mieszkaniu i zatrzymanie jego działalności przez zainstalowanie specjalnego ekranu, oraz za trafną diagnozę i bardzo skuteczny i niekonwencjonalny sposób leczenia. Dzięki wiedzy p. R. Pawelskiego miałam okazję zrozumieć jak to promieniowanie przez wiele lat doprowadziło mnie do kresu sił i choroby raka. Obecnie czuję się dobrze i życzę p. R. Pawelskiemu dalszych sukcesów w niesieniu pomocy chorym i rozpowszechnianiu tej skutecznej metody wykrywania przyczyn chorobowych i leczenia.

E.T.SINGER

Adres: 195 The West Mall, Etobicoke
miejsce spotkań, wspaniały wystrój sal, duże bezpłatne parkingi,
znakomity dojazd i komunikacja. Świetna polska i kanadyjska kuchnia,
przebogaty wybór napojów alkoholowych i zakąsek.
SPECJALNE CENY Z OKAZJI OTWARCIA

OBIAD
(kupon nieważny przy zamówieniach po obniżonych cenach lub promocyjnych cenach)

Zamów jedno danie
OBIAD DLA DWÓCH OSÓB
drugie dostaniesz bezpłatnie.
Zamawiając droższe potrawy otrzymasz dwa dania w cenie jednego
Kupon ważny do 31 MAJA

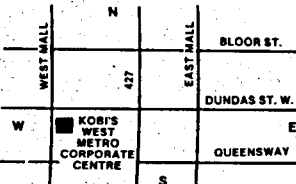
Kobis

Telefon

621 - 6050

NOWY

POLSKI KLUB i RESTAURACJA
w wieżowcu w Etobicoke

PACZKI DO POLSKI
WYŚLIJ JUŻ DZIŚ PRZEZ

POLIMEX

215 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. Tel.: 537-7914
1575 Sismet Rd. Unit 7, Mississauga, Ont. Tel.: 624-1965

PACZKI MORSKIE ■ PACZKI LOTNICZE

- OWOCE CYTRUSOWE • PRZEKAZY NA KONTA
- SAMOCHODY • GOTÓWKA • LEKI
- WĘGIEL • PACZKI ŻYWNOŚCIOWE
- SPRZĘT GOSPODARSTWA DOMOWEGO

FINE PIANOS

oferuje sprzedaż nowych pianin i fortepianów znanych firm europejskich oraz słynnej firmy amerykańskiej Wurlitzer
NAJNIŻSZE CENY • PEŁNA GWARANCJA
• MOŻLIWOŚĆ ZAKUPU NA SPŁATY
prowadzimy również wszelkie naprawy i strojenia pianin i fortepianów oraz udzielamy lekcji gry na pianinie
TEL. 896-9782
35 Kings St. E. unit 16, Mississauga
od godz. 10 do 19-tej

HIGH TOP PHOTO LAB

Profesjonalne wywoływanie filmów,
obróbka laboratoryjna zdjęć.
TEL. 252-9934
3043 Lakeshore Blvd. West, Etobicoke
MÓWIMY PO POLSKU

SUPERIOR SAUSAGE CO.
1004 Dundas St. W.
TEL. 531-8422

KONKURENCYJNE CENY!
- Wędzone na miejscu słynne na całe Toronto polskie kielbasy
Szynki, kabanosy, wędliny, mięsa, różne delikatesy

ARMADALE Meats Product (Mfg.) Ltd.

1011 Haultain Court Unit 16/17
Mississauga, Ontario L4W 1W1
Tel. 625-8326/27

Sprzedaż hurtowa mięsa i wyrobów mięsnych bezpośrednio w masarni.

ZESTY'S GOURMET DELI

polskie delikatesy w Mississauga (Clarkson)
wyszukane, smaczne i najwyższej jakości potrawy
urządzamy chrzciny, komunie, przyjęcia weselne itp.
zapewniamy sprawny, szybką obsługę
wykwalifikowanego personelu

Właściciele: Jadwiga i Gabriel Menefeld
TEL. 823-1167

1900 Lakeshore Rd. W. Mississauga
na wchód od Southdown Rd. na Inverhouse Plaza
pon.-środa 9-18", czwartek-piątek do 19", sobota 9-18"

KINGSWAY MEAT PRODUCTS AND DELICATESSEN LTD.

HUBERT WESIERSKI, IVAN GRGIC
2342 Bloor St. W., Toronto
TEL. 762-5365

Ponad 100 gatunków wyrobów wędliniarskich własnej produkcji, wyrabianych przez wysoko kwalifikowanych polskich rzeźników, według tradycyjnych polskich receptur.
CENY KONKURENCYJNE

DROBNE

UDZIELAM informacji dotyczącej rejestracji samochodów przywiezionych z Europy Zachodniej do Ontario. TEL. 255-5860.

EUROPEAN ESTHETICS
natural skin care

NOWOCZEŚNIE WYPOSAŻONY ZAKŁAD KOSMETYCZNY
• Leczenie przeciwzmarszczkowe
• Pielęgnacja twarzy
• Masaż kosmetyczny
• Manicure i pedicure, waxing
• Makijaż oraz inne zabiegi

TEL. 240-9177
1692 Jane Str. Unit 1
(Skrzyżowanie LAWRENCE AV. W. / JANE St.)

SKIN CARE STUDIO

DYPLOMOWANA KOSMETYCZKA Z WARSZAWY zaprasza do nowo otwartego gabinetu kosmetycznego w MISSISSAUGA

Wizyty proszę zamawiać telefonicznie
TEL. 848-4835
(okolica Queensway E. and Cawthra)

Zakład kosmetyczny LE VISAGE

(poprzednio mieszczą się w Paris Studio) uprzejmie zawiadamia o zmianie lokalizacji. KOSMETYCZKA SŁAWA zaprasza pod nowy adres 1716 Queen St. W. Salon fryzjerski Lidii (w pobliżu skrzyżowania z Roncesvalles) TEL. 535-6686

MODA

OTWÓRZ SIĘ SEZAMIE

Kiedy żegnaliśmy się ostatnio - zostawiłam panie we wnętrzu starej szafy.

Nie wątpię, że skarby, jakie tam Panie znalazły były na łeb bogactwa Sezamu. Spróbujmy więc raz jeszcze.... Szafa (sorry: Sezam) się otwiera i coś nam z niej (na głowę jak zwykle) wypada?

Śładkie, jedwabne suknie w kwiaty! Kiedyż to one były modne?!? Zacieramy ręczyny z zadowoleniem, bo otóż modne są także i teraz. Podobnie sprawa wygląda z (dostępnymi) kwiecistymi bluzkami. Jeśli ktoś lubi (je nie!) może spokojnie w nich paradować, bowiem muza-modnisią zupełnie je tego lata akceptuje.

Gdzieś w szufladzie mogły nam się zawie-rsuszyć sztuczne kwiaty, kiedyś wpinane w kapelusze. Teraz wpina się je wszędzie i gdzie się da, najlepiej we włosy. Do tego usta omdlewająco różowe, pomidorowe, albo w kolorze śnieżnej pomarańczy i już robi się z nas istota modna i nad wyraz interesująca.

Uwaga, uwaga! Nadciągają szorty. Trochę dłuższe niż kiedyś (można do starych doszyć mankiety) noszone do... marynarek i blezerów. Szalenie modne są wysokie w tali

spodnie, w których ciało się gubi, ale też i zeszłoroczne obcisłe spodenko-rajstopki. W każdej szafie na pewno znajdzie się także prościutka, biała, bawełniana bluzka koszulowa (jeśli nie w naszej szafie, to trzeba pogrzebać u wybranka serca, na pewno ma!). Ma być trochę (ociupinkę!) za duża, trochę porozpinana tu i ówdzie i noszona do tych wysokich w tali spodni (a la Katherine Hepburn).

Na koniec parę drobiazgow: szaleństwo na kapelusze, szczególnie przystrojone kwiatami i słomkowe, pasujące do całości lub zgoła kontrastowe. Bardzo modna - "morska" biżuteria (muszelki, rozgwiazdy); szerokośne paski z gumy (bardzo łatwo zrobić samemu!); ścięte obcasy w pantoflach; buty - "szmaciaki"; rajstopy z dodatkiem "ściągacza" (Lycra) - czarne albo białe - (na wieczór świecące).

Wesołej zabawy szafa-sezamowo-grzebalniczej życzy Paniom

Wasza Cała w Kapeluszach i Kwiatkach
MATYLDA

HOROSKOP

BARAN

Wszystkie marzenia i zamiary psu na budę się zdadzą. Materialny dostatek niewatpliwy, chociaż na wielkie szaleństwa nie starczy. Przełóż tedy nad nie - szczęście rodzinne i radość potomstwa - jeśli nie obecnego, to przyszłego i tak własne układaj koleiny życia. Znak sprzyjający - Lew, unikaj Koziorożca. Dzień miły - poniedziałek, liczba szczęśliwa - 6.

BYK

Zakałapuśkałeś się w labiryncie uczuć i doznań. Wyzwolić się z konwenansu i postępować po swojemu - oto jest cel wszelkich kroków na przód. Pracy huk. Zarobek nieczyły, aczkolwiek nieadekwatny do włożonego trudu. Serce drgnie i może zacnie dla kogoś bić mocniej. Znak serdeczny - Strzelec, unikaj Panny. Dzień miły - czwartek, liczba szczęśliwa - 4.

BLIŹNIĘTA

Marzeń nie zmienia się w rzeczywistość tak łatwo jak Ci się wydaje. Tarapaty finansowe, kłopoty rodzinne. Odchodzi ktoś Ci życzliwy, znający Cię bardzo dobrze. Niemożność doprowadzenia decyzji do końca prowadzi do stresów, staraj się zwalczać własną labilność. Znak przyjacielski - Ryby, unikaj Bliźnięt. Dzień miły - sobota, liczba szczęśliwa - 7.

RAK

Oczekiwanie na cud sprawiedliwości i praworządności w środowisku przedłuża się. To złe wpływa na Twoje zdrowie i samopoczucie. Rzuć te troski i nadzieje w diabły, otrząśnij się z odrętwienia intelektualnego i zabierz się do roboty, jak dawniej. Uczucia uregulowane. Podróż choć krótka i niedaleka, radosna i pełna niespodzianek. Znak miły - Rak, unikaj Lwa. Dzień miły - środa, liczba szczęśliwa - 9.

LEW

Gnebią Cię różne choróbka. Nie poddawaj się. Przecież nigdy nie może być tak dobrze, żeby nie mogło być lepiej. W rodzinie spokój i sielanka. W środowisku zawodowym kłębowski. Wybmiesz swobodnie ze wszystkich opałów. Skieruj całą energię na pokazanie swej siły, wytrwałości i wszechogarniającego optymizmu. Znak szczery - Panna, unikaj Raka. Dzień miły - sobota, liczba szczęśliwa - 5.

PANNA

Po ciągłych uleganiach wymogom kariery odetchniesz z ulgą. Kroi Ci się daleka podróż i długa nieobecność. Zdrowie dopisze, nie ustają jednakowoż dolegliwości materialne. W uczuciach natomiast burza i to nagła, ale zakończona tęczą. Znak wspierający - Koziorożec, unikaj Skorpiona. Dzień miły - czwartek, liczba - 3.

WAGA

Historia lubi się powtarzać, znów możesz, ale nie musisz, zaplątać się w niebezpieczny romans. W rodzinie rozterki i niepokoje, zupełnie zbyteczne, ale uporczywe jak powracająca fala. Sytuacja materialna niezmiennie na wysokim diapazone. Spotkania z bardzo interesującymi ludźmi. Znak miły - Wodnik, unikaj Barana. Dzień miły - czwartek, liczba szczęśliwa - 6.

SKORPION

Zadne otumanienia nie są w stanie przestonić Ci rzeczywistości. Ciężka ona jak szabla i pełna dolegliwości uczuciowych i materialnych. W środowisku zawodowym wcale niezłudny blask sukcesu, stąd materialna hossa. Nie przeceniaj jednak uśmiechu losu. Ostrożność jest duszą gry. Znak miły - Waga, unikaj Skorpiona. Dzień miły - niedziela, liczba szczęśliwa - 3.

STRZELEC

Złosisz się niepotrzebnie; życie jest takie jakie jest i tak trzeba je brać. W środowisku zawodowym - zawirowanie. Wreszcie Cię docenią, ale to już po czasie; nie jest Ci to już teraz potrzebne. W rodzinie dużo szczęścia i mnóstwo radości. Sytuacja materialna w normie, czasem nawet lepsza niż by się było można spodziewać. Znak miły - Byk, unikaj Ryb. Dzień miły - sobota, liczba - 4.

KOZIOROŻEC

Przed Tobą szerokie horyzonty i wielka kariera. Strzeż się zawistnych, a i sam nie top innych, z przyrodzoną jakby bezwzględnością, gdyż każdy gwałt odciska się gwałtem. Powoli, lecz konsekwentnie, slalomem raczej niż susem zdążaj do obranego celu. Znak sprzyjający - Waga, unikaj Lwa. Dzień miły - poniedziałek, liczba szczęśliwa - 8.

WODNIK

Znów podróż i znów prawie egzotyca. Dużo wrażeń, a i trochę pieniędzy. Uczucia w rozterce. Chciałoby się je trzymać na wodzy, lecz one wyrwyją się raz po raz w różne zgłoty strony. Stabilizacja w tej akurat dziedzinie raczej obecnie mało możliwa. Awans zawodowy i materialny. Powrót do dawnych układów. Znak miły - Bliźnięta, unikaj Raka. Dzień miły - sobota, liczba szczęśliwa - 7.

RYBY

Czas wyłamania się z ogólnie przyjętych kanonów postępowania wobec otoczenia, środowiska zawodowego i samego siebie. Względny różny: zdrowotne, finansowe i rodzinne. Najważniejsze: strachów się nie bać, a z dołków wygrzebywać się w przyspieszonym tempie. Znak kochający - Wodnik, unikaj Lwa. Dzień miły - poniedziałek, liczba - 33.

9 czerwca - 15 czerwca

Realtor

TEL. 532 - 4444

24 HOUR

ACTION CENTRE III

**TAK !!!
SUKCES
FIRMY
TO FAKT...**

**Blisko 1500 sprzedanych
nieruchomości!!!
Chcąc korzystnie i szybko
sprzedać lub kupić
nieruchomość
powierzcie
Państwo to naszej firmie.
Komputerowe połączenia.
40 agentów do usług
Państwa.**

**Podajemy do wiadomości:
Firma założyła szybki i łatwy
do zapamiętania numer
telefonu**

532 - 4444.

**Poprzedni numer
532 - 4441**

jest teraz drugą linią.

**217 RONCESVALLES
Avenue
TORONTO, M6R-2L6**

**"Townhouse" - s-sypialniowy, dobra lokalizacja,
\$15.000 wpłaty. Zenon RUDZKI, 532-4444.**

**Piekarnia ze sklepem na sprzedaż. Netto
dochód z ostatnich 10 miesięcy - \$ 47.000. Zenon
RUDZKI, 532-4444.**

**Hamilton - duży, prawie nowy dom, położony w
ładnej dzielnicy. \$ 169,900. Zenon RUDZKI, 532-4444.**

**Mississauga - 3-sypialniowy townhouse, w super
stanie, garaż na dwa samochody. O bliższe informacje
proszę dzwonić Bogdan MOSTOWY, 532-4444; 531-
8592.**

**Toronto - ruchliwa handlowa dzielnica, do sprze-
dania kompletnie wyposażona piekarnia wraz ze skle-
pem o dużej powierzchni. Bogdan MOSTOWY, 532-
4444.**

**Dundas/Varsity - połowa budynku, 3 sypialnie,
wykończona piwnica, niska cena. Bogdan MOSTOWY,
532-4444.**

**Połowa domu - 3 apartamenty w Toronto do
sprzedania. Niska cena. Bogdan MOSTOWY, 532-
4444, 531-8592.**

**Budynek. Duża parcela. 8 nowoczesnych miesz-
kań, doskonała inwestycja dla dwóch partnerów. Po
informacje proszę dzwonić J. JABŁOŃSKI, B. MOSTO-
WY 532-4444, 536-9736, 532-8592.**

**Royal York - Evans - "Sixplex" 4 - 2-sypialniowe,
2 - 1-sypialniowy. Prywatny zajazd. Duża parcela. Dob-
ry dochód. Henry KACPRZAK, 532-4444 lub 278-6280.**

**Mississauga - 1 1/2-piętrowy dom, duża parcela
(80x110), garaż, prywatny zajazd. Apartament w piw-
nicy. Henry KACPRZAK, 532-4444 lub 278-6280.**

**Restauracja - 50 miejsc - z pełnym
wyposażeniem, licencja na alkohol. W cenę wliczona
masarnia z wędzarnią. Wspaniała okazja dla dwóch
partnerów. Henry KACPRZAK 532-4444 lub 278-6280.**

**High Park Ave. - Legalny "Duplex" z możliwością
dorobienia apartamentu w piwnicy. Henry KACPRZAK,
532-4444 lub 278-6280.**

**Dundas - Bloor - dwuapartamentowy dom do re-
montu. Henry KACPRZAK, 532-4444 lub 278-6280.**

**POLSKI
FUNDUSZ
WYDAWNICZY
W KANADZIE**

**W bibliotece polskiej
Polskiego Funduszu Wydawniczego
ukazały się:**

1. ADAM TOMASZEWSKI: Gorzko pachną piotuny (wyczerpane)
2. ANDRZEJ CHCIUK: Trzysta miesięcy \$ 18.00
3. STANISŁAW KAWCZYŃSKI: Dzieje jednego życia 8.00
4. PIERWSZE PIĘCIOLECIE - broszura
5. SEVEN POLISH CANADIAN POETS. Anthology 15.00
6. JADWIGA JURKZUS-TOMASZEWSKA: Wczoraj i dzisiaj 15.00
7. BARBARA CZAPLIKA: Wiersze 5.00
8. IRENA HABROWSKA-JELLACZYC
ADAM TOMASZEWSKI: Ze sceny i estrady 18.00
9. JÓZEF ŁOBODOWSKI: Pamięci Sulamity (wiersze) 10.00

ARKUSZE POETYCKIE - TOMIKI MŁODYCH POETÓW.

1. MAGDALENA CZYZYCKA: Pierwsza miniatura baśni 5.00
2. KRZYSZTOF KASPRZYK: Stan zagrożenia 5.00
3. MAREK KUSIBA: Samobójstwo Marsjan 5.00
4. RADOSŁAW SARNICKI: Jeszcze jeden wiersz 5.00

Zapowiedź wydawnicza:

**H. NELKEN: Pamiętnik z krakowskiego getta.
Przesyłka pocztowa - 10% wartości zamówienia.**

**POLISH CANADIAN
PUBLISHING FUND
P.O.Box 173, Station "B"
TORONTO, ONT. M5T 2T3**

**INCOME TAX SERVICE
FINANCIAL PLANNING**

ZOFIA ADAMCZYK, M.B.A

TEL. 822 - 6826

**Zeznania podatkowe dla osób prywatnych i małych
przedsiębiorstw według najnowszych przepisów finansowych.**

Bezpłatne konsultacje i porady.

Jeżeli jesteś nowo przybyłym, też należą Ci się kredyty.

**ROACH
BUSTERS**

**rewelacyjna, bezwonna
i nietoksyczna metoda
wytępienia plagli karaluchów
mówimy po polsku
tel. 588-3007
lub 259-8309**

Z A P R A S Z A M Y
na WAKACJE
w FRANCISZKAŃSKIM OŚRODKU NA KASZUBACH

Box 112 BARRYS BAY, ONT. K0J 1B0
TELEFON do 1 LIPCA (613) 756-3791 do 11 pm.
od 1 LIPCA (613) 756-2933 od 5 pm. - 9 pm.
PROSZĘ ZAOPATRYĆ SIĘ WE WŁASNĄ POŚCIEL I NACZYNNIA KUCHENNE.
KAWIARNIA "K R A K" czynna od 9 am - 10 pm
ŚNIADANIA, OBIADY, KOLACJE, WĘDLINY, CIASTA, ITD.
OŚRODEK CZYNNY OD 1 LIPCA

SŁOWA ANGIELSKIE W JĘZYKU POLSKIM

IWONA GRABOWSKA

Ciąg dalszy

ODKRYWCZOŚĆ

Szereg zapożyczeń angielskich wywodzących się z imion własnych również należy do leksyki międzynarodowej. Są to przeważnie urzędzenia czy ulepszenia związane z nazwiskiem wynalazcy. Do takich należą: babbitt (od nazw. Babbit "stop łożyskowy", talbot (od nazw. Talbot, "rodzaj wagonu kolejowego", czy też przejęta w okresie drugiej wojny światowej mao-weska, "nadymająca się kurtka ratunkowa", przypominająca lotnikom obfite kształty sławnej aktorki.⁹ Wiele tego typu zapożyczeń wywodzi się z nazw geograficznych, np. pierwiastki Kaliforn i Ameryk, rasa świń berkszyry, kury susseksy, płaszcz ulster, samolot typu Halifax itp.

SAMO ŻYCIE

Na skutek olbrzymich postępów nauki, a także zwiększonych kontaktów językowych zapożyczenia techniczne i naukowe napływają do polskiego w takiej obfitości, że co parę lat staje się konieczne wydanie nowego słownika technicznego, zawierającego najnowsze nabytki leksykalne.¹⁰ Większość tych nabytków należy oczywiście do terminologii specjalistycznej, fachowej lub do żargonów różnych środowisk technicznych i zakres ich rozprzestrzeniania się jest dość ograniczony. Niemniej jednak znaczna liczba nowych zapożyczeń wyrazowych przenika do szerszych mas. Dotyczy to szczególnie popularnych na wprost technicznych terminów z zakresu fotografii, radia, telewizji i filmu. Współczesny Polak chętnie fotografuje za pomocą fleszu, kupuje longplaye, patrzy na westerny w programach telewizyjnych i denerwuje się, gdy fading psuje mu odbiór radiowy.

Bardzo duża liczba zapożyczeń z angielskiego istnieje w dziedzinie muzyki. Dotyczy to przede wszystkim jazzu. Popularności tych terminów dowodzi między innymi list z zapytaniem do redakcji "Języka Polskiego", jak należy odmieniać terminy jazzowe.¹¹ List wymienia przeszło trzy-

dzieści słów zapożyczonych z języka angielskiego, jak np. cool, blues, spirituals, big beat. Lista ta bynajmniej nie jest całkowita, skoro czytając prasę polską natknęłam się na przeszło 40 terminów w stałym użyciu, nie licząc wyrazów pochodnych.¹²

Stosunkowo dużą liczbę wyrazów zapożyczonych z angielskiego znaleźć można w słownictwie związanych z modą, ubiorami i tekstyliami. Nazwy tkanin napływały do języka polskiego od końca XIX wieku, napływały nazwy włókien syntetycznych, jak terylen, kreplina itp. W dziale mody polskich czasopism pełno jest słów takich, jak dzinsy, bikini, non-iron, klipsy czy też toples.

W dziale handlu zarówno w prasie, jak i w języku potocznym często napotyka się słowa, jak dumping, kliring, transfer, boom, run, nie mówiąc już o tak bardzo popularnych bublach.

W pozostałych dziedzinach życia liczba zapożyczeń z angielskiego wyraźnie maleje. Dla przykładu warto podać niektóre z nich. W zakresie polityki prasa polska cytuje przykłady makkartyzmu lub omawia eskalację¹³ wojny w Wietnamie. Szereg zapożyczeń dotyczy produktów żywnościowych i potraw z nieuniknioną koka-kolą i keczupem na czele. Wyrazy, jak whisky czy scotch, mają w tej chwili jeszcze charakter cytatu¹⁴. Instytucja wczasów także przejęła parę zapożyczeń, jak np. weekend czy kemping. Rozwój motoryzacji przyniósł z sobą wyrazy karawaning, parking i pikap. Współczesna sztuka amerykańska przyniosła z sobą terminy, jak opart, pop-art i mobile. Istnieje także szereg zapożyczeń, które można by określić jako dotyczące pewnych przejawów anglosaskiego stylu życia. Do takich należały słowa, jak beatnik, bikiniarz, czy hulahoop, rzadko ostatnio w użyciu.

W KSIĄŻKACH

Osobną grupę stanowią słowa lub zwroty, które chociaż znane wielu Polakom, nie należą właściwie do słownictwa polskiego. Dużą liczbę tego typu zwrotów znaleźć można w słownikach wyrazów obcych. Są to wyrazy, zwroty lub nawet całe zdania, które funkcjonują w języku polskim

w charakterze cytatu.¹⁵ Wiele z nich, nie tylko w piśmie, ale i w mowie, poprzedzonych jest myślowym cudzysłowem co wyraźnie zaznacza się w intonacji i juncture.¹⁶ Ich marginesowa pozycja w języku polskim objawia się przede wszystkim minimalnym stopniem przyswojenia. Słowa i zwroty tego typu są nicodmienne, a na gruncie fonetycznym stanowią możliwie jak najdokładniejsze kopie angielskiego oryginału.¹⁷ Chociaż nie są to ściśle mówiąc zapożyczenia, warto zaznaczyć, że liczba wyrazów i zwrotów w tej grupie znacznie wzrosła w okresie powojennym, w związku z rozszerzeniem się form kontaktu językowego polsko-angielskiego oraz wzrostem znajomości języka angielskiego wśród Polaków.

Wiele z tych zwrotów ma charakter czysto książkowy lub występuje właściwie tylko w formie pisanej, jak np. chewing-gum czy corned beef, czy science fiction. Niemniej większość moich informatorów, nawet nie znających języka angielskiego, obznajomiona była ze znaczeniem tych terminów.

O ile większość cytatu tego typu pozostaje poza systemem języka, o tyle niektóre z nich z czasem przechodzą do polszczyzny. Przejściu takiemu towarzyszy z zasady większa integracja fonologiczna i gramatyczna. Jako przykład terminów, które stosunkowo niedawno przestały być "wyrazami obcymi", podać tu można słowa non-iron i musical.

CIEKAWOSTKI

Hasło herbowe papieża Jana Pawła II: po łacinie: "TOTUS TUUM" po polsku: "CALY TWÓJ"

C	A	L	Y	T	W	Ó	J
1	8	7	6	5	2	3	4

Ustawiając litery w podanej kolejności, otrzymamy C. WOJTYŁA
Carol

Powyższego odkrycia dokonała p. Irena Borsut, zamieszkała Poznań-Piętkowo, ul. J. Suszki 3.

Jerzy Stróżyk

8 Słowo Babbit przyjęło się również w drugim znaczeniu, na określenie odmiany amerykańskiej dulszczyzny.

9 Niektóre z tych zapożyczeń przeszły do polskiego w zlatynizowanej formie lub z końcówką grecką np. pierwiastek Berkel jest spolszczoną formą od Berkelium, od nazwy Uniwersytetu Berkeley. Austenit pochodzi od nazwiska odkrywcy, Anglika Austen.

10 Dla przykładu warto porównać, chociaż trzy słowniki: Polski słownik techniczny, Warszawa 1948; Słownik techniczny - Technological Dictionary, Warszawa 1962 i Encyklopedyczny słownik techniczny, Warszawa 1967.

11 JP, 4, XXXIV, 1964, s. 253.

12 Słownik wyrazów obcych Kopiańskiego, Warszawa 1968 zawiera 35 terminów jazzowych i muzycznych pochodzenia angielskiego.

13 SJP nie podaje angielskiego źródła tego słowa, podaje natomiast francuskie escalade, które ma zupełnie inne znaczenie.

14 Natomiast coraz częściej w menu restauracji pojawia się hamburger lub kotlet hamburski, który wbrew wszelkim pozorom nie został zapożyczony z niemieckiego, ale z amerykańskiej angielszczyzny.

15 Zarówno Słownik wyrazów obcych Areta, jak i późniejsze: Słownik wyrazów obcych Rysiewicza i Słownik wyrazów i zwrotów obcojęzycznych Kopiańskiego zamieszczają pokaźną liczbę słów i zwrotów tej grupy.

16 Na podobne zjawisko w polszczyźnie Polaków amerykańskich zwrócił uwagę Fr. Lyr w swej pracy doktorskiej English and Polish in Contact, Indiana University 1962.

17 Widać to wyraźnie np. w słowniku Kopiańskiego, gdzie autor podaje dokładnie wskazówki, jak należy wymawiać pewne niezasymlowane słowa i zwroty, używając symboli dla zjawisk obcych systemowi języka polskiego, jak np. akcent na ostatniej sylabie, obca barwa czy długość samogłoski itp.

SPOŁECZNY INSTYTUT WYDAWNICZY „ZNAK” OGŁASZA KONKURS

na wspomnienia b. żołnierzy AK oraz Batalionów Chłopskich z okresu od 22 lipca 1944 do końca 1957 r. Uzyskany tą drogą materiał stanowić będzie cenne źródło dla historyków naszych czasów.

Jury konkursu (którego skład podamy w czasie późniejszym) przyzna jego uczestnikom nagrody:

- I nagroda — 100 tys. zł
- Dwie II nagrody po 75 tys. zł
- Trzy III nagrody po 50 tys. zł

Przewodujemy możliwość publikacji niektórych wspomnień (za zgodą ich autorów). W konkursie mogą brać udział również Polacy mieszkający poza granicami naszego kraju.

Wspomnienia, pisane na maszynie, prosimy nadsyłać do dnia 31 grudnia br. pod adresem: SIW „Znak”, ul. Wiślna 12, 31-007 Kraków.

SIW „Znak” wyraża wdzięczność drowi Mieczysławowi Pruszyńskiemu z Warszawy, dzięki którego inicjatywie i wsparciu finansowemu zorganizowanie tego konkursu okazało się możliwe.

"Wyroby mięsne, wędliniarskie i delikatesowe najwyższej jakości" SPRZEDAJEMY DOSKONAŁE, POLSKIE WĘDLINY PO CENACH HURTOWYCH

- realizujemy duże zamówienia, kroimy na życzenie wołowinę, cielęcinę, wieprzowinę i baraninę;
- przyrządzamy specjalne tace na przyjęcia;
- świadczymy usługi typu "catering";
- cotygodniowe obniżki
- prowadzimy sprzedaż Echa-Tygodnika Polskiego

Mississauga
Glen Erin Plaza
6040 Glen Erin Drive
858-8701

Etobicoke
78 Six Point Rd.
239-1281

POLSKIE BIURO PODRÓŻY JERZEGO LUCKIEGO
HIGH PARK TRAVEL CENTRE LTD.
 1592 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6P 1A7
 Stacja kolejki Dundas West. TEL. 533-9496-7
 Podróże indywidualne, grupowe, czarterowe • PKO gwarantowane zlecenia w/g katalogu • Pomoc w sprawach imigracyjnych, paszporty, wize, tłumaczenia • Wycieczki krajoznawcze, sanatoria, wakacje na południu.

PIOTR CHWALISZ
HENDERSON PARTNERS
Chartered Accountants
TEL. (416) 861-9046; 530-0305

PRZEWÓZ PASAŻERÓW NA TRASIE
TORONTO - MONTREAL - TORONTO
FIRMA PRZEWOZOWA
ORZEŁ
 • Bezpośredni przejazd z domu na lotnisko w Montrealu lub z lotniska do domu
 • Nowe klimatyzowane samochody
 • Osobny samochód dla niepalących
 • Pomoc przy przenoszeniu bagaży
10% ZNIŻKA WRAZ Z KUPONEM

"Dziewczyny, bądźcie dla nas piękne na wiosnę"
 mistrz **ANDRZEJ**, dzięki francuskim kosmetykom i barwom może wyczarować wspaniałą wiosenną fryzurę
PARIS STUDIO
 2007 Bloor St. W. Toronto
 TEL. 766-0660

- **BEZPOŚREDNIE PRZELOTY DO POLSKI** od \$ 567.00 (cena w obie strony)
- **BILETY LOTNICZE**, przeloty czarterowe, wycieczkowe i indywidualne do Polski i wszystkich krajów świata
- **PASZPORTY, WIZY, ZAPROSZENIA**
 Atrakcyjne **WAKACJE** i ciekawe **WYCIEZKI** po przystępnych cenach (Hawaje, Floryda, Meksyk, Wyspy Karaibskie)
- Wysyłamy **PACZKI ŻYWNOŚCIOWE** i artykuły pierwszej potrzeby do Polski
- **UBEZPIECZENIE** dla przybywających z wizytą do Kanady od \$ 110 za 3 miesiące (wykupione nie później niż w ciągu 5 dni po przylocie)
- **INCOME TAX** - szybko, sprawnie, tanio
- Załatwiamy wszystkie formalności wizowo-paszportowe
- Tłumaczenia, akta notarialne, legalizacje
- Upoważniony Dealer **PEKAO** - pieniądze na konto A, C, bony, gotówka

PRZYJMUJEMY ZGŁOSZENIA TELEFONICZNIE, LISTOWNIE I OSOBIŚCIE

ZAPRASZAMY

Akceptujemy American Express na wszystkie usługi

TEL.: (416) 536-3554/6991

HUMBERVIEW INSURANCE BROKERS LTD.

337 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.
TEL. 531 - 4647

INSURANCE NA:

DOMY SAMOCHODY KOMERCYJNE SKLEPY

WYCIEZKI ZAPROSZENIA WIZY WYMIANA PASZPORTÓW UBEZPIECZENIA SZPITALNE DLA ODWIEDZAJĄCYCH BILETY SAMOLOTOWE DO POLSKI

HUMBERVIEW TRAVEL
 TEL.: 531 - 4648

Pekao-Travel

Organizator Najtańszych, Bezpośrednich Lotów Czarterowych Do Polski - 1988 - Samolotami Polskich Linii Lotniczych "Lot"

TORONTO - WARSZAWA	CENY	WARSZAWA - TORONTO
LUTY 10, 21	567.00	DOWOLNE DATY POWROTU
MARZEC 13, 20, 30	653.00	LUTY 21
KWIECIEŃ 6, 13, 20, 24	629.00	MARZEC 13, 20, 30
MAJ 1, 8, 15, 22, 29	776.00	KWIECIEŃ 6, 13, 20, 24
CZERWIEC 1, 5, 8, 12, 15	809.00	MAJ 1, 8, 15, 22, 29
CZERWIEC 19, 22, 26, 29 LIPIEC 3, 6, 10, 13, 17, 20, 24, 27, 31 SIERPIEŃ 3, 7, 10, 14	873.00	CZERWIEC 1, 5, 8, 12, 15, 19, 22, 26, 29
SIERPIEŃ 17, 21, 24, 28, 31 WRZESIEŃ 4, 7, 11, 14, 18	777.00	LIPIEC 3, 6, 10, 13, 17, 20, 24, 27, 31
WRZESIEŃ 25 PAŹDZIERNIK 2, 9, 16, 23, 30	639.00	SIERPIEŃ 3, 7, 10, 14, 17, 21, 24, 28, 31
LISTOPAD 13, 27	579.00	WRZESIEŃ 4, 7, 11, 14, 18, 25
GRUDZIEŃ 4, 11	769.00	PAŹDZIERNIK 2, 9, 16, 23, 30
GRUDZIEŃ 18, 21	809.00	LISTOPAD 13, 27
STYCZEŃ 4, 19 (1989)	567.00	GRUDZIEŃ 4, 11, 18, 21
		STYCZEŃ 4, 19 (1989)
		LUTY 2 (1989)
		DZIECI PONIŻEJ LAT 12. \$567.00
		DODATKOWE KOSZTY
		OPLATA LOTNISKOWA. \$20.00
		UBEZPIECZENIE. \$25.00
		DOZWOLONA ILOŚĆ BAGAŻU 30 kg. PLUS BAGAŻ PODRĘCZNY

Prosimy Nie Zwlekać i Już Rezerwować Miejsca U Swoich Agentów Podróży Lub Bezpośrednio W Pekao Travel
588-1988

PIOTR POBOJEWSKI

TEL. biuro: 743-7722 dom: 890-2145

Scarlett Rd. - przepiękny stylowy dom z dwoma kominkami, podwójnymi garażami i bardzo dużą parcelą. \$ 389,100.

Dixie/South Service Rd. - ładne bungalow z apartamentem w basenem, garaż, prywatny zajazd, bardzo duża parcela z możliwością budowy. Cena wyw. \$ 229,900.

Mississauga/Lech Walesa Dr. - przepiękny wolno stojący, 2-letni dom, z podwójnymi garażami i drzewnymi podłogami. Cena wyw. \$259,900.

Bilsko kościoła św. M. Kolbe w Mississauga - 2 przepiękne nowe domy z garażami, prywatnymi zajazdami. Ceny \$ 315,000, \$ 335,000.

Południowe Etobicoke/Royal York - wolno stojący 2-piętrowy dom z apartamentem do wynajmu w "basenie", 2 piece, 2 łodówki etc., podwójne garaże. Cena wyw. \$ 247,900.

Dundas/Runnymede - budynek ze sklepem i apartamentami z możliwością rozbudowy i otwarcia biznesu przez właściciela. Cena \$296,900.00

Business (sprzątanie i czyszczenie) z kontraktami. Duży dochód. \$19,900

Cawthra/South Service Rd. - 4-sypialniowy wolno stojący dom z podwójnym garażem, prywatnym zajazdem, parcelą 75 x 132 stóp. \$299,500.

Mississauga - nowy wolno stojący dom w prestiżowej okolicy, 3000 stóp powierzchni, unikalny rozkład. Cena wyw. \$ 319,000.

NIERUCHOMOŚCI • KUPNO • SPRZEDAŻ

ROBERT HOLECZEK

Udziela solidnej i fachowej pomocy w sprzedaży, kupnie, wynajmowaniu, finansowaniu i wycenie wszelkich nieruchomości w Metro Toronto

TEL. biuro: 690-6363 dom: 423-9540

24-godzinny serwis

HOME LIFE REALTY SERVICES

Bloor/Landsdowne - Semi z cegły, 3 sypialnie, 3 pełne łazienki, 3 kuchnie, blisko metra.

Dundas/Annete - Ładny, 3-piętrowy, dochodowy dom, cena \$ 254,900

High Park - 3-piętrowy dom z cegły, 8 pokoi, 5 sypialni.

Eglinton/Rogers - wolno stojący, dwupiętrowy dom z cegły, z garażem, 6 pokoi, 3 sypialnie, cena \$ 179,900

Downtown - 2-piętrowy dom z dwoma sypialniami i parkingiem, cena \$ 134,500

WYCENA • KUPNO • SPRZEDAŻ • INWESTYCJA

SHERLOCK HOMES REAL ESTATE INC.

Chętnie udzieli wszelkich porad oraz profesjonalnej pomocy

ERYK HASIAK

Biuro 534-7788 (25 godz. serwis); Dom 620-1177

346 The West Mall - Jednosypialniowe mieszkanie w kooperatywie, 89 tys.

716 The West Mall - Trzysypialniowe Condo. Podziemny parking, 149 tys.

276 Roncesvalles Ave. - 9 pokoi, 5 sypialni, 3 łazienki. Idealne na gabinet lekarski, na parterze lub 3 osobne apartamenty.

RE/MAX realty properties inc. realtor

JACEK GOGOLA

biuro: 272 - 3434 dom: 826 - 0747

• KUPNO • SPRZEDAŻ
• OSZACOWANIE
• ZALATWIANIE SPRAW FINANSOWYCH I PRAWNYCH

• 1143 Highgate - pięknie wykończony baskin dla dwóch rodzin - cena \$258,800

• 3175 Klrwin - townhouse, ogródek, garaż, wykończona piwnica.

• 30 Queen Str. - dom w budowie, możliwość otwarcia biznesu, cena \$ 380,000.-

• 831 Main Str. - 33-apartamentowy dom, 150 tys. dochodu, cena 1 milion 150 tys.

• 61 Proctor - Fourplex, 25 tys. dochodu. Tylko \$ 219 tys.

• Bilsko Wasaga - motel, restauracja, dom, parcela 1,5 akra. Tylko \$ 195 tys.

• 122 Rosslyn Ave. - Fourplex, 25 tys. dochodu. Cena \$ 229 tys.

• Etobicoke - sklep delikatesowy, wyposażony. B. dobry dochód. Cena \$ 149 tys.

• Mississauga - Townhouse, tylko \$ 15 tys. wpłaty.

• Toronto - wolno stojący dom, apartament w piwnicy. Tylko \$169,800.

ANNA KRYSIAK

RE/MAX

udzieli rzetelnej i fachowej porady we wszystkich sprawach związanych z kupnem i sprzedażą domów. Pomagam przy otrzymaniu wszelkich mortgage, nawet przy minimalnym downpayment. Bezpłatne oszacowanie nieruchomości.

Cottage na 25 akrowej działce, przy Sceleton Lake. Cena \$ 64,000. Możliwość podziału ziemi.

Laurance i Royal York - Duży, 2-sypialniowy bungalow. Wykończony basenem z pełną łazienką. Cena \$ 192,900.

Mississauga - 3-sypialniowy apartament, wynajmowany za \$975 miesięcznie - dobra inwestycja.

Mississauga - 3-sypialniowy townhouse, 2 łazienki, garaż. \$ 132,900

TEL. biuro: 231-0600; dom: 858-0129

EAGLE REAL ESTATE LTD.

ALEKSANDER OKOŁO-KUŁAK

biuro: 259-9231 dom: 626-0532

NIERUCHOMOŚCI
• SPRZEDAŻ
• KUPNO
• FINANSOWANIE
INWESTYCJE

Erindale - 5-sypialniowy dwupoziomowy townhouse. Blisko do wszystkiego, cena \$144,900.

3-sypialniowe bungalow z apartamentem w piwnicy. Duży garaż. Cena \$269,900

Dundas Dixie - 2-sypialniowe condominium do natychmiastowej sprzedaży. Przystępna cena.

East York - 12-apartamentowy budynek z dobrym dochodem. Cena \$649,900.

TORONTO... ETOBICOKE... MISSISSAUGA...

CHOLKAN

ELŻBIETA KAUPE **MAŁGORZATA JEDLEWSKA**

NIERUCHOMOŚCI
• KUPNO • SPRZEDAŻ
• FINANSOWANIE

TEL.: 763 - 5555

R.CHOLKAN & CO.LIMITED REALTOR

2336 Bloor St. W., Toronto, Ontario

Montreal Trust

247-7884 dom: 249-2958

Dzidka Skrętkowska

serdecznie zaprasza zainteresowanych wynajmem, kupnem i sprzedażą nieruchomości! Oferuję swoją pomoc przy załatwianiu formalności finansowych i prawnych

Floryda, okolica St. Petersburg, piękne 2-sypialniowe domy i condomia, 2 łazienki, klimatyzacja, baseny, korty tenisowe, sauna, wyposażone sale gimnastyczne, sale do zabaw, tylko CONDO - 44,900 \$ US, domy - 49,900 \$ US. Pożyczka na 8%.

Farmy w okolicy London, 106 akrów - 116 tys. 100 ok. 110 tys., 83 akry + dom 4-sypialniowy, łazienka, stodoła, silos, cena 124,900\$

Townhouse - północne Etobicoke, 3 sypialnie, wykończona piwnica, cena 142 tys. \$

North York - połówka, 4 sypialnie, 2 łazienki, wykończona piwnica, cena 226 tys. \$

BARBARA SAWALA

udzieli wszelkiej pomocy i informacji w zakresie sprzedaży, kupna i wynajmu posiadłości w Burlington, Hamilton i okolicach. Prosimy dzwonić: Alec Murray Real Estate Co.Ltd. (416) 639 - 8004 - czynny całą dobę

TEL. domowy (416) 332 - 8119

EAGLE REAL ESTATE LTD.

Julia Korpała, L.L.M.

tel. biuro: 259-9231 dom: 255-5954

Constitution/Budas - 3-sypialniowy townhouse, centrum Mississauga. Doskonała inwestycja. - \$ 114,900.

Townhouses under construction near Stayner, Wasaga Beach. 5000 down payment. Reservation sale.

SHERLOCK HOMES REAL ESTATE INC.

MAREK REJNIAK

Serdecznie zapraszam zainteresowanych kupnem i sprzedażą nieruchomości

Lakeshore/Islington - dwupoziomowy, wolno stojący dom na inwestycję. Dochód inieszczny. - \$2,400. Cena \$223,900.

Delikatesy - w polskiej dzielnicy, znakomity "business" dla rodziny.

Triplex - po przystępnej cenie w zachodniej części Toronto, znakomita inwestycja

Po bliższe informacje i fachową pomoc proszę dzwonić Biuro 534-7788, oraz Pager Dom 756-1538 431 Roncesvalles Ave. Toronto, M6R 2N3

Tower REALTY INC.

Kamil KOWALCZYK

Tel. biuro: 536-5000 dom: 690-4182

METRO TORONTO Sprzedaż-kupno, wynajem domów, interesów i apartamentów. Solidna i fachowa pomoc w załatwianiu formalności prawnych i finansowych

Landsdown Ave./Bloor - 3-piętrowy, wolno stojący dom, z podwójnym garażem. 30 tys. wpłaty.

Weston/Finch - Condo Apart. TYLKO \$96,000

3390 Weston Rd. - super nowoczesny condominium, \$106,000

530 Lollita Gdns. No 1701 - 2 syp. Condo. \$ 113,500

Brock Ave./Bloor - wolno stojący dom do kapitalnego remontu, \$174,900

Jane/Eglinton - wolno stojący, murewany dom do remontu. Tylko \$149,900, 14 tys. wpłaty, właściciel daje pożyczkę na pozostałość.

High Park - 3-piętrowy, dochodowy dom, cena \$380,000

CENTURY 21 Parkland Ltd.

ERIK TURSKI

TEL. 767- 8399

• Pomoc w załatwianiu spraw finansowych i prawnych

• Pomoc w finansowaniu kosztów przeprowadzki

• Kupno, sprzedaż domów, condominiów, biznesów.

• Townhousy i condomia w cenie od 79.000 \$

• Dochodowe domy w rejonie High Park - Parkdale.

aza Bay Yorkville - w pobliżu Yonge Str. Boutique. Cena 28 tys. Lease tylko 890 miesięcznie.

Orlert Rd. - wolno stojący 2-piętrowy, z cegły, 4-sypialniowy, 3 łazienki, 3 kuchnie, cena 185 tys.

RENEWAL Construction and Renovation

Instalacje elektryczne, renowacje łazienek, kuchni, wykładziny, kafelki, wykańczanie piwnic. Bezpłatna wycena. TEL. 249-5212 lub 742-1302

Mi & Le

Profesjonalnie, tanio i szybko!

• urządzamy

• projektujemy

• tapetujemy

• malujemy

(z zewnątrz i wewnątrz) wszelkiego typu pomieszczenia

TEL. 253 - 0687

**FIRMA
ITPOL
CONSTRUCTION**

- kompleksowe remonty i renowacje: domy, biura, sklepy
- fachowe porady oraz wyceny gratis
- ściany, sufity, prace wykończeniowe
- stolarka, malowanie, instalacje

TEL. (416) 271-7029

**DENTURE THERAPY
CLINIC**
JAN M. WIŚNIEWSKI, D.T.
Pierwsza polska protezownia dentystyczna

2337 Dundas St. W., Toronto
M6R 1X6
(Bloor-Dundas Square Building)
TEL. (416) 533-8811

**DENTYSTYCZNE
PROTEZY
NOWE i NAPRAWY**
4 Wall Ave., Toronto
(Hwy 401 i Weston Rd.)

**URSZULA I. BAUMAN,
D.T.**
przyjmuje codziennie i w soboty
TEL. (416) 245-7168

**Dr. Maria
RACZYNSKA**
lekarz rodzinny
z długoletnim
doświadczeniem w
chorobach zylakow
o otwarciu gabinetu lekarskiego
oraz kliniki zylakow:
2000 Credit Valley Rd.
Suite 506, Mississauga, Ont.
TEL. (416) 828-4812,
828-4813

**TANIO, SZYBKO
i SOLIDNIE
ODNAWIANIE
apartamentów
i domów**
TEL. 663 - 5778
Proszę dzwonić
po 18:00
IREK

**Polska Księgarnia
Wyszykowska
"OD NOWA"**
oferuje najtańsze polskie książki
w Kanadzie. KATALOGI wysyłamy
na życzenie.

4100 Pony Trail Drive, Apt. 605
MISSISSAUGA, ONT. L4N 2Y1
TEL. 629 - 7857

**ADWOKAT
Michał Wojciech
CZUMA**
Specjalność
SPRAWY SĄDOWE
821 - 8522

TORONTO:
3416 Dundas St. West
Suite 209 (przy Runnymede)
Toronto, Ontario M6S 2S1
767 - 2127

MISSISSAUGA:
2000 Argentea Rd., Plaza 1,
Suite 200,
Toronto, Ont. L5N 1P7
(Firma ANDRAE,
SINCLAIR)

**doktor
Matthew Kuszewski
FAMILY PHYSICIAN**

uprzejmie zawiadamia o otwarciu
praktyki lekarskiej w Toronto
przy 22 Roncesvalles Ave.
Proszę dzwonić pod:
531-8887

Wszelkie porady medyczne, powypadkowe,
rodzinne, stress-relaxing,
psychoterapia, wizyty domowe

**Dr. J. Wójcik
MEDYCYNA OGÓLNA**
6000 CÔTÉ DES NEIGES 190
Montreal
(w pobliżu szpitala St. Mary's i Jewish
General).

TEL. (514) 342-4522,
342-4525

dr Bogdan Pietraszek
rozpoczął praktykę lekarską
w Toronto jako lekarz ogólny.
t.j. "Family Doctor"
w gabinecie przy
190 Fern Ave.
naprzeciwko Credit Union
TEL. 532-4317
przyjmuje od pon. do piątku 10-18
w soboty 10-13
ODBYWA TEŻ WIZYTY DOMOWE

dr Jerzy Ochociński
z długoletnim doświadczeniem
w schorzeniach stawów i kręgosłupa
oraz komplikacjach pourazowych

dr Paweł Ochociński
uprzejmie zawiadamiają
o otwarciu gabinetów lekarskich
w Toronto

2199 Bloor West TEL. 762-4136

**BIURO POMOCY
SPOŁECZNEJ**
30 Marmaduke Str.
(budynek szkoły HOWARD PARK)
TEL. 533-5471

Czynne: pon., wtorki, czwartki
i piątki, godz. 10.00-4.00.

POMOC I PORADY WE
WSZYSTKICH SPRAWACH
Legalizacja dokumentów
i uwierzytelnianie podpisów.

**dr Janina Dutkiewicz
FAMILY PHYSICIAN**
zawiadamia o otwarciu
gabinetu lekarskiego przy
3095 Glen Erin Dr. ste. 7
MISSISSAUGA
TEL. 828-0038

**PRUSIŃSKI
NAJSTARSZE
POLONIJNE BIURO
POMOCY
IMIGRACYJNEJ**

W związku z przewidywaną
zmianą kanadyjskich
przepisów imigracyjnych
zawiadamiamy wszystkich
osoby pragnące uzyskać
stały pobyt w Kanadzie
- niezależnie od ich
obecnego statusu -
że nasze biuro udziela
bezpłatnie porad w twórkę
zawiadomienia w godzinach 12 - 7 wiecz.
192 GARDEN AVENUE
TEL. 588 - 1659

**POMOC W UZYSKANIU
STATUSU IMIGRANTA
W KANADZIE**
Niezależnie od tego, jaki masz
status - NIE ZWLEKAJ -
nawiąż kontakt z

**D.L.B. IMMIGRATION
CONSULTANTS**
POPREDNIO KIEROWNIK
RZĄDOWEGO PROGRAMU
IMIGRACYJNEGO
DLA POLAKÓW W TORONTO
LINDA LEVER
240 Richmond St. West,
Suite 304
Toronto, Ont. M5V 1W1
TEL. (416) 971-9914

**MARBLE AND TILE
RENOVATION
SERVICE**

**RICHMOND HILL
(416) 884-6328**
Najnowocześniejszymi
metodami odnawiamy
i odświeżamy
kafelkowe i marmurowe
ściany i podłogi,
popękane lub
poszczerbione kominki,
schody, balustrady,
kolumny.
UKŁADAMY
MARMUR I KAFELKI

**SENNIK EGIPSKO-
CHALDEJSKI**
najwiarygodniejszy
przekład dzieł
wschodniego Derwisza
ponad 8000 haseł -
wykładni przeżyć
sennyrowym
wydaniu - \$ 9 z
przesyłką
BOŻENA, BOX 306
Port Coguitam, B.C.
V3C 4K6

Julia Pociąg, L.L.M.
Adwokat z Polski
z długoletnią praktyką
Udziela porad i pomocy we wszelkich
sprawach na terenie Polski, m.in.:
małżeństwa przez pełnomocnictwa, rozwody w Polsce,
wszelkie notarialne pełnomocnictwa do Polski, notary
słone sprzedaż, kupna i darowizny domów, gruntów,
spadki i inne sprawy majątkowe w Polsce oraz pisma do
polskich sądów i urzędów

3290 Lakeshore Blvd. W.
TORONTO M8V 1M4
TEL. 255-5954
po telefonicznym uzgodnieniu

**dermaton
ZAKŁAD
KOSMETYCZNY**

- Pielęgnacja twarzy, rąk i stóp
- Usuwanie zbędnej owłosienia
- Specjalistyczna aparatura
- Jakościowe kosmetyki
- Wizyty prosimy zamawiać telefonicznie

TEL. 766 - 1867
2198 Bloor St. W., Toronto

**CHCESZ poznać swoją
przyszłość, masz problem,
nie wiesz jak go rozwiązać?
Może pomoże Ci w tym
wróżba z kart.
Dzwoń 633-4469
prosić Anię**

Iolanta Interiors

- żaluzje pozłome i plonowe
- wyposażenie kuchni i łazienek
- mod na dodatki do mieszkań
- nowoczesny sprzęt oświetleniowy
- srebrna biżuteria
- upominki z importu
- zabawki

2359 Bloor Street W., Toronto, Ont. M6S 1P5 tel. 762-9638 762-9880

SYRENA TRAVEL LIMITED
1684 Queen Street West
TORONTO, ONTARIO, CANADA M6R 1B3
tel: 1-416-533-9486

SYRENA w służbie Polonii od 1957 roku.
Ofertujemy
1988 - loty do Polski, szybko, tanio.
Chcesz odwiedzić rodzinę - korzystaj z naszych usług.
Polecamy ubezpieczenia dla odwiedzających Kanadę
Załatwiamy deklaracje dla osób potrzebujących wize

Mutual of Omaha Insurance Company

- 1250 dol. miesięcznie wolny od podatku dochód w razie choroby lub wypadku dla osób zatrudnionych na własny rachunek
- plany finansowe zabezpieczające dzieci
- plany emerytalne RRSP
- ubezpieczenia na życie

JERZY MAJEWSKI M.Sc.
TEL. bus.: 631-6523; home: 452-7239

**Halina Baranowska,
M.A., A.I.I.C.**
Analiza potrzeb finansowych, ubezpieczenia na życie, zdrowie, plany emerytalne RRSP, dotychczasowe renty, ubezpieczenia grupowe

**The Prudential Assurance
COMPANY LIMITED**
suite 503, 295 The West Mall
ETOBICOKE, Ont. M9C 4Z4
TEL. bus. 622-1115

**MIRROR IMAGE
TRANSLATIONS
Jan Wellinsberg**
Tłumacz przysięgły

236 Buryere St.
Ottawa, Ont. K1N 9E5
TEL. (613) 233-6570

**UREK
PHOTOGRAPHY**
PORTRET • ŚLUB
• REPORTAŻ
&
PRODUKCJA KART
Z ŻYCZENIAMI
TELEFON
(416) 244-8903
• JERZY PAWLAK •

**ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY
ANKA
&
PETER**
2374 Bloor W.
Toronto, Ont.
TEL. 769-4488

Zdjęcia i portrety na różne okazje

**COMPUTERIZED
ACCOUNTING
BOOKKEEPING
&
INCOME TAX SERVICES**

TEL. (416) 762-5891
Fachowo i solidnie
• księgowość i rachunkowość
dla małych przedsiębiorstw
• wypełnianie formularzy
ANDRZEJ SZCZERBA

**Montreal
POLONIJNA KASA
KREDYTOWA**
65 Sherbrooke St. E. ste. 103
TEL. 845-3534

oferuje Polonii na wyjątkowo dogodnych
warunkach wszelkiego rodzaju pożyczki
i najlepsze oprocentowanie za sumy
złożone w Kasie
poniedział. - środa 10-15
czwartek i piątek 10-20

**A D A M
RADIO - TV - RAPAIR**
Naprawa wszystkich
rodzajów telewizorów,
radii, magnetofonów, video,
konwerterów
TEL. 626 - 0620

**UMOWY HIPOTECZNE •
AKTY NOTARIALNE •
ZAPISZCZENIA I INNE
DOKUMENTY PO POLSKU
I ANGIELSKU • LISTY
URZĘDOWE I PRYWATNE •
ZYCIORYSY • WYPELNIANIE
FORMULARZY O PRACĘ**

Tłumaczenia z polskiego,
francuskiego, niemieckiego,
hiszpańskiego, rosyjskiego
i szwedzkiego

Habilank Communications
TEL. (416) 583-3007

**INTERNATIONAL
VIDEO SERVICE**
Oferuje obsługę video w systemie
amerykańskim na terenie Polski
nagrywanie wszelkiego rodzaju spotkań,
uroczystości itp. od \$ 49
odtworzenie kaset video we wszystkich
miejscach w Kraju od \$ 29
Świąteczne video-listy i życzenia jedno-
i dwustronne oraz wszelkie inne życzenia
Inwestycje (416) 769-4366 cała doba
OBSŁUGUJEMY CAŁĄ KANADĘ I USA
Visa • Master Charge

**DOROTA, lat 23,
wyższ. średnie**

**Śloneczna
dziewczyna**

Firma Sunshine, specjalizująca się w usługach matrymonialnych, przygotowała katalog, w którym zamieszcza zdjęcia par i panów z Kanady i Polonii, pragnących wstąpić w związek małżeński.
W ramach reklamy, zgodziła się nam na zdjęcia udośćnić do publikacji. Będziemy więc co tydzień zamieszczać podobiznę pięknej Polki.
Pytania i zgłoszenia w tej sprawie prosimy kierować wyłącznie na firmę SUNSHINE

Międzynarodowe Biuro
Matrymonialne
SUNSHINE
Pani i Panowie!
Posiadamy ponad 300 ofert
par i panów, głównie z Polski,
również z Kanady, USA i
Europy.
Piszcie do nas po Fotokatalog
1987 oraz informator,
załączając \$ 5.00.
P.O. Box 11, Station D
Scarborough, Ont., Canada
M1R 4Y7

**HERZING INSTITUTES
CAREER COLLEGE**
umieżliwi Ci uzyskanie
dyplomu
w specjalnościach:

- computer operations
- computer accounting
- computer electronics
- legal secretarial
- medical secretarial
- office automation
- secretarial

• Nie zwlekaj dłużej, zdobądź w krótkim czasie kwalifikację
odpowiednie do Twoich ambicji
• Pamiętaj - Twoja matura z Polski oraz dostateczna znajomość angielskiego powinny wystarczyć do zakwalifikowania Cię na kursy Herzing Institute.
• Obsługa lub naprawa komputera to praca dobrze płatna, przy tym łatwiejsza i ciekawsza niż sobie wyobrażasz
• Nasz college prowadzi kursy ranne i wieczorowe, a dla studentów w trudnej sytuacji umożliwimy finansową pomoc
• "Tracąc czas, tracisz pieniądze" jest naszą dewizą, nie zwlekaj więc tylko dzwoń pod numer
TEL. 629 - 7857
w godzinach po południowych,
a uzyskasz tam informacje po umówi się na bieżew.

ARNOLD PENK

SALES AND LEASING
Przedstawiciel firmy
sprzedającej samochody
General Motors

Nowe samochody 87 i 88
posiadają 6-letnią gwarancję
lub 100 tys. km (power train)
oraz gwarancję antykorozyjną
na 6 lat lub 160 tys. km

• Wielka wysprzedaż samochodów przy wyjątkowo niskim oprocentowaniu • Szeroki wybór nowych i używanych samochodów • Używane samochody mają do nabycia roczną gwarancję. ARNOLD PENK gwarantuje najlepsze warunki sprzedaży samochodów, zaliczając na poczekaniu sprzedaż i pożyczkę. Polecam także ubezpieczenia, uwzględniające zagraniczne prawa jazdy. Osobista opieka ARNOLDA PENKA w ciągu całego okresu posiadania auta. ARNOLD PENK posiada długoletnią praktykę w sprzedaży samochodów i udzielaniu pożyczek. Cieszy się wielkim uznaniem i zaufaniem wśród Polaków, a także znany jest jako społecznik. Kupno samochodu jest poważnym wydatkiem finansowym, trzeba wiedzieć z kim nawiązać tak poważną transakcję. ARNOLD PENK jest wyróżniony przez GM jako Senior Master Salesman. Czy jeszcze ktoś może to zaoferować? Zanim podpiszecie gdziekolwiek transakcję zakupu, sprawdźcie u ARNOLDA PENKA!

Po wszelkie informacje uprasza się dzwonić 964-3211 lub do domu o każdej porze 731-0757, podając nazwisko i numer telefonu.

832 Bay St., Toronto, Ont. (przy College)

**ELŻBIETA
(ELIZABETH)
KORZYCKA**
PRZEDSTAWICIEL
COOKSVILLE DODGE
CHRYSLER
290 DUNDAS ST. E. Miss
(pomiędzy Cawthra i # 10)
TEL. bus. (416) 279-3031
Res. 625 - 1961

ZNIŻKA PIENIĘŻNA do \$ 3000
na wybrane modele. Ołbrzymi wybór
"PICKUP TRUCKS" i "VANOW"
Model 1987 - rodzinny samochód Shadow
• Nowe samochody mają gwarancję na 7 lat,
lub 115 km

DOUBLER TRUCKDRIVER TRAINING

NAUKA JAZDY NA SAMOCHODACH CIĘŻAROWYCH
kategorii A i D

• ocena umiejętności i doszkolenia dla kierowców
• nauka od podstaw wraz z możliwością
dogodnych spłat
Registered and approved as a Private
Vocational School

244-2725

2095 Weston Rd. (na pld. od 401)

TOYOTA

TERCEL • COROLLA • CAMRY • CRESSID
• CELICA • SUPRA • VANS • TRUCKS

PRZYJDŹ I PORÓWNAJ
zanim podpiszesz transakcję kupna
nowego samochodu
DO ZOBACZENIA!

YONGE - LAWRENCE TOYOTA

3020 YONGE ST.
481 - 5216
(tuż obok przystanku metra)

JACK KLIMCZAK

Tel. domowy: 762-9421

KAPITAŁNE NAPRAWY SILNIKÓW

z pełnym zamontowaniem

**CRANKSHAFT SERVICE
& SUPPLIES Ltd.**
483 Dupont St.

Wszystkie prace objęte
gwarancją
1 roku lub 25,000 km
Kompletne naprawy
obsługa krajowych
i importowanych
samochodów

BRAKES

FROM
59.95
per Drum
70.95

\$50.00 zniżki na główną
naprawę silnika
wraz z niniejszym
• kuponem

**AUTO
DRIVING SCHOOL**
"THE HELPFUL
PROFESSIONALS"
**WOJTEK
ANTCZAK**

Licencjonowany Instruktor jazdy
udziela lekcji oraz przygotowuje
do egzaminów państwowych
(Kat. "G")

TEL. (416) 270-8145 res.;
536-5454 bus.
900 Dufferin St. Suite 215
TORONTO, ONT.

OKAZJA!

No payments, no interest!

**KUPUJĄC KAŻDY NOWY
PONTIAC lub BUICK w OLD MILL
nie płacisz rat i procentów
przez pierwsze 3 miesiące.**

Dzwoń: DAREK ZIELIŃSKI
TEL. 766 - 2443

**OLD MILL
PONTIAC BUICK Ltd.**
2500 Bloor St. W. - Bloor / Jane

ACURA

**S
H
E
R
W
A
Y**

Wysoko wyspecjalizowana
stacja obsługi samochodowej
prowadzi **SPRZEDAŻ, NAPRAWĘ
i WYNAJMOVANIE SAMOCHODÓW.**
Wszystkie naprawy mechaniczne.
Warsztat blacharski
Naprawy powypadkowe
(w ramach ubezpieczenia i bez)
Najnowocześniejsze urządzenia m.in.
prostownice do samochodów
Malowanie farbami europejskimi
SPECJALIŚCI
O NAJWYŻSZYCH KWALIFIKACJACH

2000 The Queensway, Etobicoke
Po informacje dzwonić i prosić o
JOHNA LUDWIGA (mówi po polsku)
TEL. 620 - 1987 8:00 do 6:00

PASSPORT

ON THE QUEENSWAY 1629
OPTIMA - IMARK - TROOPER
Oprac. Konst. **OPEL, ISUZU**
Bez cla - najlepsze światowe
samochody

mgr **KAROL KUBIK**
TRENER ŻEGLARSTWA
B. - 253-5008 Dzwonić
H. - 424-2144 o poradę

EastWay

EASTWAY PLYMOUTH CHRYSLER LIMITED
2851 Eglinton Ave. East
NAJLEPSZY SPRZEDAWCA
W SCARBOROUGH

oferuje:

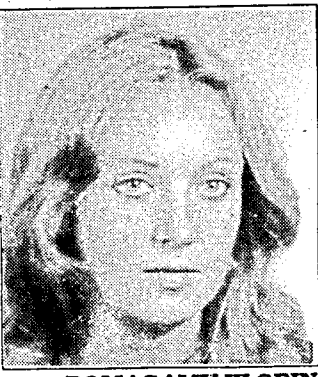
- największy wybór samochodów nowych i używanych
- bezkonkurencyjne gwarancje: 7 lat/115 tys. km.
- dogodne możliwości kredytowe
- tanie ubezpieczenia, rejestracje

Nikt nie sprzedaje samochodów lepiej niż
ANDRZEJ CIERPICH
tel. bluro: 264-2501
dom: 921-0515

ADVANCE REAL ESTATE LIMITED

1055 Bloor Street West, Toronto, Ont.
Od 1958 roku udziela Polonii solidnej,
fachowej i życzliwej pomocy przy kupnie
i sprzedaży nieruchomości. Załatwiamy
również finansowanie na korzystnych
warunkach.

EWA JANICKA

TELEFON
534 - 9246
234 - 8319

**POMAGAMY W SFINANSOWANIU KUPNA
LUB SPRZEDAŻY NIERUCHOMOŚCI,
DLA NASZYCH KLIENTÓW.**

COURTESY

1635 THE QUEENSWAY (przy East Mall)

MAREK POPLAWSKI

SALES AND LEASING

PRZEDSTAWICIEL COURTESY
CHEVROLET • OLDSMOBILE
POLECA:

- Duży wybór nowych i używanych samochodów
- Nowe samochody posiadające 3-letnią lub 1000 km powertrain warranty oraz gwarancję przeciwkorozyjną na okres 6 lat lub 160 000 km.
- Najlepsze warunki kupna samochodu
- Pożyczkę GM przy zakupie samochodu nowego lub używanego
- Tanie ubezpieczenie

Po informację proszę dzwonić:
255 - 9151 lub 242 - 6969 (dom)
PRZYJDŹ ZOBACZ NAJWIĘKSZY SALON
SAMOCHODOWY W TORONTO!

NIERUCHOMOŚCI
• KUPNO - SPRZEDAŻ • NISKIE WPLATY

ANDRZEJ PATOCZKA

Countrywide
EXECUTIVE REALTY INC.

TEL. Bus. (416) 897-8888; Res. (416) 849-6679
257 Dundas Str. E. Mississauga, Ont. L5A 1W8

**OGŁOSZENIA
O PRACY**

Wszystkie ogłoszenia osób oferujących pracę lub poszukujących pracy zamieszczamy bezpłatnie Irzykownie.

TEL. 743 - 5706

KUCHARZ z kilkuletnią praktyką kuchni polskiej podejmie pracę. Tel: 423-7530

DYPLOMOWANY mistrz blacharstwa samochodowego z 5-letnią praktyką w RFN poszukuje pracy. Tel: 690-3285

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem na miejscu lub u siebie w domu. TEL. 534-2244.

KOBIETA zaopiekuje się dzieckiem we własnym domu lub dochodząca, Etobicoke, Bloor i Islington. TEL. 233-6550

EXPERIENCED cleaner (floors buffing) Scarborough area needed immediately, full time - afternoons Tel. 920-0662 (please give a message on the answering machine).

PRZYJMĘ do pracy elektryka z licencją, part-time lub full-time. TEL. 242-5122 między 7-9

PILNIE potrzebny plekarz lub cukielnik. Tel. 822-5855

ELEKTRYK podejmie pracę w zawodzie lub każdą inną. TEL. 275-9432

NOWO przybyły mechanik, także z umiejętnością spawania poszukuje pracy. TEL. 423-7454 proszę Jana

NOWO przybyły poszukuje pracy, najchętniej na nocną zmianę. TEL. 493-4079.

MŁODY, doświadczony w pracach budowlanych i remontowych przyjmie każdą pracę. TEL. 757-4868, proszę Zbyszka.

Bof com Saskatchewan podejmie pracę w dziedzinie księgowości, w dziedzinie doradztwa finansowego, podatkowego i marketingowego. TEL. 271-3427 wieczorem.

35-LETNIA kobieta z Polski szuka opieki nad dziećmi lub starszą osobą. Najchętniej z zamieszkanem. TEL. 487-3572

POTRZEBNA opiekunka do 3-letniego chłopczyka od 6 rano do 17. - dochodząca lub z zamieszkanem. Tel. 742-0068

STARSA pani zaopiekuje się dziećmi lub chorą osobą od połowy czerwca z zamieszkanem. Proszę dzwonić wieczorami 858-3030

PRACOWNICY do prac budowlano-remontowych potrzebni. TEL. 766-8128

ZAOPIEKUJĘ się dwójką dzieci we własnym domu. Mississauga - Dundas/Huronario. TEL. 276-6799

50-LETNIA, odpowiedzialna, umiejąca gotować i sprzątać zajmie się prowadzeniem domu, starszą osobą lub opieką nad dzieckiem. TEL. 532-8796

POTRZEBNA kobieta do dzieci 511 1/2 roku na 2-3 dni w tygodniu. Okolka Weston i Sheppard. TEL. 747-9139

POTRZEBNA osoba do sprzątnięcia w ekskluzywniej restauracji w High Park, codziennie wieczorami. TEL. 588-2551

WENS System Ltd. poszukuje pracowników na budowę i operatora spychacza, doświadczenie wskazane. TEL. 238-1436

PANI do sprzątnięcia domu potrzebna. 2 osoby. Dzwonić wieczorem po 7 godz. Tel. 731-8788

ZATRUDNIĘ kierowcę trucka. Dzwonić 259-8952 Andrzej.

MONTREAL - POLKA poszukuje pracy z zamieszkanem. Sprzątnięcie, gotowanie, opieka nad dorosłym lub dziećmi. Język polski. TEL. (514) 768-3325, (514) 931-2240

POLISH Alliance Credit Union, 2150 Bloor Str., tel. 762-9523 poszukuje na okres letni kasjerki na pełny wymiar godzin. Płaca zależna od doświadczenia.

COTTAGE do wynajęcia na Georgian Bay, lipiec - sierpień, 300 dol. tygodniowo. TEL. 534-2697

MASZYNA do prania i suszarka, klimatyzator 6000 BTU, stół i 4 krzesła, stereo, piec elektryczny, fotel i wiele innych rzeczy sprzedam. TEL. 622-2219

DOWYNAJĘCIA od zaraz 2-sypialniowe mieszkanie w High Parku. TEL. 232-2922

POKOJE do wynajęcia w polskiej dzielnicy od 15 czerwca, właściciel mieszka osobno, tel. 245-5825 po 6 wieczorem.

POKÓJ do wynajęcia, z bedroom w "basemencie" od 1 czerwca. Blisko Mississauga. Tel. 431-9923

DO WYNAJĘCIA dwu- i trzysypialniowe mieszkanie, okolica Lakeshore / Cawthra, TEL. 431-9923 wieczorem.

POKÓJ do wynajęcia dla pracującego mężczyzny. TEL. 536-3799

MIESZKANIA SZUKAM mieszkania dla 2 osób - 1 lub 2 sypialnie, okolica Scarborough. TEL. 264-3552

SPRZEDAM luksusowy, 1-sypialniowy apartament przy ulicy Browns Line. Dzwonić do końca czerwca wieczorem, TEL. 766-1301

POSZUKUJĘ dwusypialniowego mieszkania, najchętniej od zaraz lub od 1 lipca. TEL. 423-7454

LARGE FAMILY CONDOMINIUM • Family room, 4 bedrooms - 2 enfrances near transportation and schools (Eglington). Price 359.500\$. TEL. 782-5879; 789-5345

OBRAZY olejne, oprawione, kwiaty, pejzaże z Krakowa, autor - absolwent ASP - sprzedam. TEL. 239-0176

MASZ KŁOPOT Z LODESTAR - ZADZWOŃ TEL. 566 - 0622, 896-4412

PRYWATNA SPRZEDAŻ DOMU w rejonie High Park. 6 pokoi + 2 kuchnie, 3 łazienki czteroczęściowe, kuchnie nowo wyposażone (hydraulika i meble), dom zmodernizowany, całkowicie odnowiony. Szkoły na miejscu, sklepy blisko, doskonałe połączenia komunikacyjne. TEL. 767-3016

POLSKIE PROGRAMY TELEWIZYJNE I RADIOWE

PANI JADWIGA polski program radiowy nadawany w każdą sobotę od godz. 13 do 14 ze stacji CHWO 1250 w Oakville program muzyki, pieśni i słowa polskiego z uwzględnieniem "Kobieta w ognisku domowym" TEL. 691-8789

PROGRAM TV "POLISH STUDIO" W każdą sobotę o 11:00 do 11:30 do południa, channel 57, cable 7 CITY TV.

PROGRAM RADIOWY POLONIA W EDMONTON na stacji CJSR FM stereo 88.5 Wiadomości tygodniowe, kronika religijna, pogadanka medyczna, zgadulka muzyczna z nagrodami w niedzielę od 17 do 19. adres: 10858 - 97 St., Edmonton, Alta. T5H 2M5

POLSKI PROGRAM RADIOWY W VANCOUVER niedziele od 2 do 3 na CJVB fala 1470 Wiadomości z Polski, Kanady i ze świata, komentarze, wywiady, ogłoszenia i Jerzy Kusmider P.O. Box 58262, Station "L", Vancouver, B.C. V2P 6E3 TEL. (604) 327-6892

program telewizyjny w Toronto POLONIA REVIEW środa 20:30; czwartek 21:30; sobota 1 po poł. Jest programem TV Polonii przedstawiającym wiadomości z Polski, ciekawych ludzi, informacje o ważnych, dotyczących Polonii sprawach

program radiowy ECHO OJCZYZNY od poniedziałku do piątku na fali CHIN FM 100 w godz. 1030 do 1130 rano Program prowadzi KRYSZYNA PIOTROWSKA w programie: koncert życzeń, wiadomości polonijne i z Polski, interesujące wywiady, komentarze, muzyka dla wszystkich 637 College St., Toronto, Ont. M6G 1B6 TEL. 531-9991.

Od 20 kwietnia 1988 roku program **Radio Kalejdoskop** nadawany będzie w innych godzinach, a mianowicie **9.00 — 10.30 wieczorem** na tej samej fali - 790 AM serdecznie zapraszamy do odbiorników

TELE-POLONICA program telewizyjny w Montrealu i okolicy kanał 24 CF CABLE TV: niedziela godz. 18, środa: 11, sobota 21* VIDEOTRON: niedziela 17*, wtorek 10* i 24, środa 18* korespondencja na adres: STEP, 375 Claremont, Westmount, Que. H3Z 2P5

POLSKI PROGRAM MUZYCZNY niedziele od godz. 18 do 19 na CKWR, fala FM 98.7 Kitchener Koncert życzeń, polskie piosenki i prelekcja ks. Korneliana Jan Żuk, Kitchener, (519) 579-3615

POLSKA FAŁA soboty od 14 do 16 na CFM8 Radio Montreal 35 York St., Westmount, Montreal, Que. TEL. (514) 483-2362

POLSKI PROGRAM RADIOWY CKER nadawany ze stacji CKER w Edmonton każdej niedzieli od godz. 16:00 do 18:00 na fali 1480 AM w Edmonton. Program słyszalny jest w Calgary Ab, 94.7 Cable FM, Lethbridge Ab, 92.2 Cable FM, Ft. McMurray Ab, 94.5 Cable FM, Red Deer Ab, 103.9 Cable FM, Campbell River, BC 93.7 Cable FM. Wiadomości z kraju i ze świata, komentarze, wywiady, koncert życzeń, otwarta linia dla słuchaczy, ogłoszenia reklamowe. FRANK ZALEWSKI, P.O.Box 931, Edmonton, Ab T5J 2L8 Tel. (403) 488-8472. Program można odbierać z satelity Anik D, proszę pisać po bliższe informacje.

NON STOP

LOT oferuje jedyne bezpośrednie połączenie Montreal-Warszawa. Odlot z Mirabel we wtorki i piątki. Ceny począwszy od 798 Can \$ (APEX) Oferujemy również połączenie do RZYMU, BANGKOKU, DELHI i większości stolic europejskich. Zapraszamy !!! POLONIA LATA LOTEM !

POLISH AIRLINES

LOT

1000 Sherbrooke St. West Suite 2220 Montreal, Que. H3A 3G4 Phone Montreal (514) 844-2674 Toronto (416) 364-2035

ECHO -TYGODNIK POLSKI wydają: **Grażyna i Zbigniew FARMUS** adres pocztowy: **51A Thistle Down Blvd. REXDALE, Ont. M9V 4A6 tel. 743-5706**

Redaktor naczelny: Grażyna Farmus **Dyrektor działu reklamy i dystrybucji:** inż. Zdzisław Wójcik **REDAKTORZY DZIAŁÓW:** Świat, Kanada **Polska:** Zbigniew Farmus **Czytane między wierszami & Lektury nieobojętne:** Karolina Jankowska **Korespondencje z dalekiego Kraju:** Bolesław Ślesifski **Polityka kanadyjska :** dr Tadeusz Pruss Wojciech Wojnarowicz

Poradnia Zaufanie: dr Zofia Bończa **Pokochoć kapitalizm:** dr Krzysztof Ostaszewski **Apteka Natury:** dr Zofia Górnicka **Horoskop, Kalendarium, korekta:** Ewa Rewkowska **WSPÓŁPRACUJĄ:** prof. dr Ewa Brantley, **Wacław Liebert, Bogusław Rzepecki Andrzej Stawicki, Lech Jamka, Janusz Pietrus, S. Cech, Adela Dymka, Darek Barecki, Magda, Marek i Koty Czyżyckich**

ADVERTISING RATES DISPLAY ADS \$ 7.00 per col. inch, FULL PAGE \$ 700, HALF PAGE \$ 350.00 **Classified Ads:** \$ 4 (up to 25 words) **Job Ads FREE** Special: minimum 3 months' advertising (12 issues) 1 col 1 1/2 inch \$ 65.00, 2 cols -1 1/2 inches \$ 130, 2 x 3 inches: \$ 260.00. photo extra \$ 5.00 **SUBSCRIPTION PRENUMERATA** **PIROCZNA \$ 25.00, ROCZNA \$ 50.00** dla nowo przybyłych, wg. kolejności zgłoszeń (12 numerów) bezpłatna

SPORT

Z DYSTANSU

KANADYJSKIE NADZIEJE

Pamiętam nie tak znowu odległe czasy, gdy o kanadyjskim sporcie krążyło mnóstwo dowcipów dość pogardliwie puentujących zarówno jego aktualne zasługi jak i ewentualne perspektywy. Owszem, wszyscy chylili czoła przed hokeistami, niekiedy padały pochwały pod adresem kajakarzy względnie lekkoatletów (np. sprinter Jerome, albo skoczek wzwyż Greg Joy), niemniej - ogólna sytuacja sportu w Kraju Klonoowego Liścia, faktycznie nie wyglądała zachęcająco. Opowiadaliśmy sobie zabawne historie o kanadyjskich atletach i z dumą spoglądaliśmy na naszych. A był to okres, gdy nasi bokserzy, ciężarowcy, szermierze i lekkoatleci wracali z każdej większej imprezy z nęczeniem medali, gdy po mistrzostwo świata sięgali siatkarze, żuźlowcy i pięciobojsi, gdy ocierali się o to mistrzostwo piłkarze i szczypiarze.

Upłynęło kilka lat i role jak gdyby się odwróciły... Kanadyjczycy wyraźnie przestają być Kopciuszkiem światowego sportu. Oczywiście nie jest to dziełem przypadku. Uzdrawienie sportu w tym kraju, to efekt wielu milionów dolarów pompowanych każdego roku do tych wszystkich dyscyplin, które na Olimpiadzie mają szansę zaowocować medalami. Opracowano zatem drobiazgowo programy przygotowań, wypłaca się olimpijczykom specjalne diety, wysyła się ich na prestiżowe zawody, kupuje się dla nich najlepszy sprzęt itd. Mężem opatrnościowym tej nagłej wolty w sytuacji kanadyjskiego sportu jest były minister tego resortu Otto Jelinek.

ROŚNIE FORMA LEKKOATLETÓW

W dobrej formie u progu sezonu olimpijskiego znajdują się lekkoatleci. Podczas lekkoatletycznego mityngu w Słupsku padł rekord Polski w rzucie oszczepem. Zbigniew Bednarski uzyskał 80,82 m. Poprzedni rekord należał do Mirosława Witka i wynosił 78,90 metrów.

Na mityngach w USA dali znać o sobie amerykańscy sprinterzy. W Auburn bieg na 200 m wygrał Lorenzo Daniel - 19,93 przed Mitchellem - 20,30. W Austin na tym samym dystansie triumfował Joe DeLoach - 19,98 przed Michael Johnsonem - 20,07. Natomiast 100 m wygrał Jamajczyk Stewart - 10,01. Na zawodach w Atenach, rekord NRD w rzucie młotem ustanowił Ralf Haber - 83,40 m, a mistrz świata Juergen Schultz posłał dysk na odległość 69,90 m.

Za wcześniej dzisiaj na jakąkolwiek ocenę szans Kanadyjczyków na olimpiadzie w Seulu. Trudno wszakże nie cieszyć się z rezultatów jakie uzyskują oni w trakcie najrozmaitszych sprawdzianów lub zawodów przedolimpijskich. Ot, dla przykładu - w ubiegłym tygodniu pełno było zachwytów, i to nie tylko w rodzimym kraju, nad wyczynami dwóch młodych Kanadyjek: Helen Kelesi (tenis) i Allison Higson (pływanie).

Allison Higson

Obydwie pojadą do Korei. O ogromnych szansach na medale Miniony tydzień przyniósł także Kanadzie awans do turnieju olimpijskiego koszykarzy oraz potwierdzenie wysokiej formy pięciociarzy (na silnie obsadzonym turnieju w Toronto, wygrali oni sześć kategorii).

W kontekście tej ostatniej informacji... Wyczytałem w polskiej gazecie, że w Kielcach zakończyły się bokserskie mistrzostwa Polski; ich największą atrakcją stanowili trenerzy, sekundanci, organizatorzy, tudzież niektórzy kibice. Poza ringiem uwijali się więc Walasek, Drogosz, Grudzień, Rybicki, zaś o tym co działo się w ringu - zdaniem komentatora - najlepiej nie wspominać... A boks, proszę Państwa, należał kiedyś do najokazalszych wizytówek polskiego sportu....

F.M.

NAGRODA ZA ZNAJOMOŚĆ JĘZYKÓW OBCYCH

Pewne kulisy meczu olimpijskiego reprezentacji piłkarskiej Polski i RFN na Stadionie Śląskim odśpiewał wyślanik zachodniemieckiej agencji SID: "Po zdobyciu wyrównującego gola i następującym tuż po nim końcowym gwizdku sowieckiego arbitra Jurija Sawczenki, Frank Mill ofiarował sędziemu swoją koszulkę - z czystą radością, że jego drużyna uzyskała tak ważny remis, w czym, przynajmniej zdaniem Milla, Sawczenko trochę pomógł - pisze dziennikarz SID. - Wdzięczność wobec arbitra miała swoje uzasadnienie.

PIŁKA NOŻNA

• W swym kolejnym spotkaniu towarzyskim, tym razem z reprezentacją ZSRR, rozegranym w Moskwie na Łużnikach - Polska przegrała 2:1. Następnym przeciwnikiem biało-czerwonych będzie reprezentacja Kanady (przypominamy - 15 lipca, Varsity Stadium).

• Podopieczni Grzegorza Laty - piłkarze North York Rockets grający w Canadian Soccer League, odnieśli pierwsze w tym roku zwycięstwo. Pokonali oni Vancouver 86ers 3:1. Jednym z bohaterów spotkania był nowy nabytek Rockets: bramkarz Zygmunt Kalinowski. Drużyna Laty zajmuje obecnie pierwsze miejsce w swojej grupie mając na koncie zwycięstwo i dwa remisy.

• W Warszawie przebywali przedstawiciele klubu Bayer Leverkusen (I liga RFN). Przeprowadzili oni rozmowy na temat transferu piłkarza szczecińskiej Pogoni - Marka Leśniaka. Bayer - przypominamy - jest zdobywcą pucharu UEFA.

• Płatny kanał sportowy TSN, zakupił prawa do transmisji kilku najważniejszych spotkań rozgrywanych w ramach piłkarskich Mistrzostw Europy rozpoczynających się w najbliższy piątek. Będą to obydwa półfinały: 21 i 22 czerwca o godz. 2 po południu, oraz finał: 25 czerwca o godz. 9 rano. A oto jak wygląda podział na grupy w tych mistrzostwach:

Grupa I: Dania, Włochy, Hiszpania i RFN

Grupa II: Anglia, Irlandia, Holandia i ZSRR.

• Wyniki 28 kolejki piłkarskiej ekstraklasy w Polsce:

Jagiellonia - Pogoń 1:0
Szombierki - Zagłębie Lubin 2:1
Śląsk Wroc. - Górnik Wałb. 1:1
Lechia Gdańsk - Widzew 0:0
Stal Stalowa Wola - Bałtyk Gd. 1:1
GKS Katowice - Olimpia Poz. 1:1
Lech Poznań - Legia 2:0
ŁKS - Górnik Zabrze 0:1

TABELA:

1. Górnik Z.	46	58-27
2. Legia	38	38-24
3. Katowice	37	36-20
4. ŁKS	34	34-28
5. Śląsk	29	31-29
6. Widzew	28	27-24
7. Lech	27	27-27
8. Szombierki	27	27-28
9. Jagiellonia	27	22-23

10. Pogoń	26	31-34
11. Olimpia	25	33-39
12. Lechia	24	14-22
13. Zagłębie	22	20-24
14. Bałtyk	22	25-35
15. Górnik W.	22	18-30
16. Stal	14	26-51

II LIGA

Grupa I:
Stoczniowiec Gd. - Odra Opole 0:2
Polonia Byt. - Gwardia W-wa 0:0
Odra Wodzisław - Stal Stocznia Szczecin 1:0
Ruch Chorzów - GKS Jastrz. 3:2
Zagłębie Wałb. - Urania Ruda - Śląska 3:0
Piast Nowa Ruda - Piast Gliw. 2:2
Ślęza Wroc. - Zawisza Bydg. 2:0
Radomiak - Stilon Gorzów 2:0

Czołówka tabeli:

1. Ruch	49	49-14
2. Jastrzębie	39	43-20
3. Piast N.R.	39	44-27
4. Polonia	36	31-18
5. Zagłębie Włb.	33	31-22

Grupa II:

Błękitni Kielce - Zagłębie Sos. 0:0
Motor Lublin - Wisła Kraków 1:1
Igłopol Dębica - GKS Bełch. 1:1
Olimpia Elbląg - Górnik Knurów 2:0
Resovia Rzeszów - Avia Świdnik 0:0
Broń Radom - Gwardia Szczytano 2:1
Włókniarz Pabianice - Stal Rzeszów 7:5, 6:2, 6:1
Hutnik Kraków - Stal Mielec 1:0

Czołówka tabeli:

1. Stal M.	44	39-16
2. Wisła	36	36-20
3. Górnik	34	36-23
4. Zagłębie S.	33	29-21
5. Stal Rz.	31	38-31

BOKS

• Wynik finałowych walk 59 Indywidualnych Mistrzostw Polski:

waga 48 kg: Rafał Niedbalski - Henryk Pieleśiak 5:0

51 kg: S. Miedziński - K. Wróblewski 3:2

54 kg: S. Zapart - S. Zeromiński 5:0

57 kg: T. Nowak - G. Jabłoński 4:1

60 kg: J. Wałęjko - J. Borowski 3:2

63 kg: D. Czernij - B. Gajda 4:1

67 kg: L. Wardzała - J. Dydak 4:1

71 kg: A. Krysiak - D. Wasiaś 4:1

75 kg: W. Misiak - A. Ogólnowski 5:0

81 kg: H. Petrich - S. Łakomic 5:0

91 kg: A. Gołota - H. Zatyka 5:0

pow. 91 kg: R. Ślusarczyk - M. Klepka rsc 2 runda

• Kanadyjczyk Donny Lalonde zwany Golden Boy obronił tytuł mistrza świata WBC w wadze lekkociężkiej, nokautując w 5 rundzie Leslie Stewarta (Tiger). Walka odbyła się na stadionie w Trynidadzie. Lalonde w ciągu tych pięciu rund pojedynku stracił na wadze oko.

MIĘDZYNARODOWE MISTRZOSTWA FRANCJI FRENCH OPEN

Na kortach Roland Garros w Paryżu zakończyły się Mistrzostwa Francji - jeden z czterech największych turniejów tenisowych świata (czyli część tzw. Wielkiego Szlema). Mistrzostwa przebiegały pod znakiem wielu niespodzianek oraz fatalnej pogody. Dla wielu obserwatorów paryskiego turnieju, była to jakby konfrontacja młodzi i weteranów, przy czym ci ostatni wyraźnie stracili swą dominującą rolę. Wśród kobiet zdecydowanie najlepszą jest dzisiaj Steffi Graf, a za nią podążają inne nastolatki: Sabatini, Zwieriewa, Arantxa Sanchez i Kanadyjka Helen Kelesi. Z dawnych sław jedynie Navratilova dotrzymuje im kroku. Wśród mężczyzn trochę nieoczekiwani, bo wszyscy stawali raczej na Lendl lub Beckera, króluje Szwed Wilander. Wygrał Motor Lublin - Wisła Kraków 1:1 Wielkiego Szlema (w styczniu triumfował w Australii) i trzeba przyznać, iż uczynił to w imponującym stylu. A oto zestaw najważniejszych finałowych pojedynków:

Gra pojedyncza panów: Wilander - Henri Laconte (Francja) 7:5, 6:2, 6:1
Gra podwójna: Gomez/Sanchez - Fitzgerald/Jarryd 6:3, 6:7, 6:4, 6:3.

Gra pojedyncza pań: Graf - Zwieriewa 6:0, 6:0 (mecz trwał 32 minuty).

Gra podwójna: Navratilova/Shriver - Kohde-Kilsch/Sukova 6:2, 7:5 (50 tytuł w kategorii Grand Slam dla Martiny).

KRÓTKO

• Artur Wojdat wygrał wyścigi na 400 i 200 m st. dow. podczas mityngu pływakiego w Boca Raton. Natomiast 15-letnia Kanadyjka Allison Higson ustanowiła rekord świata na 200 m st. klasycznym - 2:27,27.

• Koszykarze Kanady wywalczyli olimpijskie paszporty i wystąpią w Seulu. Podczas turnieju eliminacyjnego w Montevideo zajęli oni trzecie, premiowane miejsce za Brazylię i Porto Rico.

• Szachowy mistrz świata Gari Kasparow wygrał turniej zorganizowany z okazji 10-lecia amsterdamskiej giełdy. W turnieju Kasparow cztery razy grał z Karpowem, wygrywając dwa mecze i dwa remisując.

• Na zawodach lekkoatletycznych w Sewilli startowała grupa Polaków. Tomasz Jędrusik zajął w finale "B" 200 m drugie miejsce z czasem 20,98 (finał "A" wygrał da Silva z Brazylii - 20,30). W trójskoku Andrzej Grabarczyk był również drugi - 16,45 m, a Jacek Pastusiński trzeci (wygrał Kubańczyk Lopez - 17,26 m). Wśród pań, Agata Kaczmarek była w skoku w dal drugą z rezultatem 6,51 m.